

Benjamin Mencinger: Dolgi dnevi v komi so mu prinesli bogata spoznanja

Str. 22-23

Kje bodo nove nad- in podzemne zbiralnice odpadkov? Str. 6

Priloga

Zdravje

novi tednik 79 let

Tednik za Savinjsko regijo / št. 14 / Leto 79 / 4. april 2024 / Cena 3,50 EUR / www.novitednik.si

Ne sirota, ampak ukradena Jerica

Druga svetovna vojna je pokazala nešteto krutih obrazov. Tudi zloglasno krajo otrok. Brez kančka slabe vesti so jih nacisti v imenu SS-ovskega rasnega eksperimenta kradli staršem po okupiranem ozemlju, tudi v Celju, da bi jih dali v posvojitev dobro stoječim nemškim parom. Vse to so počeli za svoj tajni program širjenja arijske nadržane. S tem so pahili v trpljenje več sto družin. Pet mesecev je bila stara Celjanka Jerica Poljanšek, ko so jo odpeljali v nemški Lebensborn, a so jo, najverjetneje zaradi očetovega vztrajnega poizvedovanja, kmalu po njenem drugem rojstnem dnevu vrnili staršema. Vsi mame in očete ukradenih otrok te sreče niso imeli. Str. 12-13

Foto: Nik Jarh

Nezakonita dejanja pred stečajem štorske livarne Str. 5

Ljudje potrebujejo pomoč. Kaj čaka ministrstvo? Str. 3

PRILOGA

TV SPORED

ZADETKI

»Človek ne sme nikoli v življenju obupati, ne glede na to, kaj se mu zgodi. Vse ima svoj pomen in svoj namen in vedno prinese dobre stvari, četudi jih človek ne zazna takoj.«

Benjamin Mencingar, ki je bil zaradi redke bolezni več mesecev v komi

»Pri pripravi strategije športa nismo pozabili na nikogar, ukrepi naslavljaajo vse ciljne skupine – od profesionalne ravni do rekreativcev vseh starostnih skupin.«

Alen Obrez, svetovalec celjskega župana

»Veseli me, da imajo mladi priložnost sodelovati v projektu Otroci pojejo. Hvala vsem, ki s svojim trudom, talentom in z ljubeznijo prispevate k ohranjanju in širjenju slovenskih pesmi.«

Matija Kovač, župan Mestne občine Celje

»Starejši še vedno mislijo, da spolnost ni primerna, ko pride v meno. A študije dokazujejo, da spolnost, ki jo par ohranja, pozitivno vpliva na telo in zmanjša možnost kroničnih obolenj, demence in dobro vpliva na partnerstvo, na povezanost para.«

Katarina Jerman, seksologinja ginekologinja

»Ker smo trajnostno naravnani, bomo od letošnje sezone naprej vsak dan obiskovalcem omogočili, da degustirajo pivo iz fontanskega vrčka, ki ga že imajo doma.«

Mag. Boštjan Štrajhar, direktor ZKŠT Žalec

Vrhunski šport, obnova športne infrastrukture in njena uporaba, programi za starejše ...

Še malce podrobneje o strategiji športa v Celju

Na prvi letošnji seji Mestne občine Celje se z novo strategijo športa niso strinjali vsi mestni svetniki. Proti jih je glasovalo 11, za 19. Po mnenju pripravljavcev in župana Matije Kovača strategija zajema vse udeležence, ne le tistih, ki se profesionalno ukvarjajo s športom. Dodal je, da jo bodo bolj natančno in podrobno dopolnjevali z letnim programom športa in s triletnim akcijskim načrtom.

DEAN ŠUSTER

Občina želi dvigniti osveščenost občanov in spodbuditi športne dejavnosti v lokalnem okolju ter zagotoviti osnovne pogoje za razvoj in izvajanje različnih oblik športnih dejavnosti. Strategija med drugim predvideva reorganiziranje načina najema šolskih telovadnic za izvedbo letnega programa športa v Celju ter poenotenje pogojev in cenikov za njihov najem.

Prilagojena tudi nacionalnemu programu

Časovnica izvajanja zastavljenih ukrepov naj bi bila opredeljena v podrobnem izvedbenem programu. V razpravi je bilo izpostavljeno, da manjka podrobni izvedbeni program in da bi se morala strategija uskladiti z novim nacionalnim programom športa (2023–2033). Slednji lani še ni bil sprejet, država ga bo začela pripravljati letos, med ukrepi v strategiji športa pa je jasno zapisano, da bo nacionalni program športa pregledan in ovrednoten, strategija pa bo, če bo to potrebno, prilagojena novim smernicam, ki bodo zapisane v novem nacionalnem programu. Letni izvedbeni program je na področju uveljavljanja javnega interesa v športu letni program športa (LPŠ), ki ga sprejme in potrdi mestni svet. V LPŠ so opredeljeni programi in področja, ki bodo sofinancirani v koledarskem letu v skladu s predvidenim obsegom javnih sredstev, hkrati bodo v LPŠ opredeljeni tudi podrobni cilji in ukrepi na področju športa.

Širok razpon strategije

Strategija ima zelo močan in obsežen analitični del, ki je predpogoj za zastavljanje vizije. Analiza trenutnega stanja je razkrila marsikaj, med drugim je pokazala smernice, s katerimi želijo izboljšati stanje v celjskem športu. V pripravo strategije so vključili tudi občane in zainteresirano športno javnost, pri njenem ustvarjanju je tako sodelovalo več kot 700 udeležencev s področja športa – klubi, športniki vseh generacij in ravni, trenerji, funkcionarji, gospodarstveniki ... Skratka vsi, ki jih šport zanima in pomembno sooblikuje njihova življenja. Razpon strategije, če se lahko tako izrazimo, je izjemno širok. Namreč v njej so zajeti vrhunski šport, špor-

tna infrastruktura, njena uporaba, programi za starejše ... Temeljno poslanstvo občine na področju športa je namreč zagotavljati okolje za zdrave in aktivne občane. Namen strategije je tako zagotavljati čim bolj optimalne pogoje za razvoj športa na vseh ravneh – tako na področju rekreacije, športa najmlajših ter vrhunškega športa. Strategija primarno naslavlja tri sklope – programe, vsebine in kadre, za katere so zapisani tudi številni konkretni ukrepi, ki jih želijo v prihodnjem desetletnem obdobju udejanjiti.

Najdražji bodo novi žarometi

Ali obnova atletskega stadiona Kladivar poteka po

tno jih žarometi na celjskem stadionu zaradi dotrajanosti naj ne bi imeli niti tisoč.

Ledena dvorana mora biti druga

V strategiji športa je omejen tudi večnamenski športni center. To je zaenkrat še samo na ravni ideje. O morebitnem prizorišču je zaenkrat še težko govoriti, saj v Celju ni ustreznih zemljišč za novo športno infrastrukturo – trenutno namreč ni zemljišča, na katerem bi lahko zgradili nogometno vadbeno igrišče. Ključni predpogoj za nadaljnje naložbe je torej sprejem občinskega prostorskega načrta. Pobuda glede novega plavalnega bazena je prišla v času javne razgrnitve osnutka strategije športa. Zimski bazen je precej dotrajan, objekt je tudi energetsko precej potraten in obstajajo razmisleki, da če bo v načrtu gradnja nove dvorane, je smiselno (zaradi komplementarnosti strojnice in prezračevalnih sistemov) hokejsko dvorano združiti z bazenom. Država se še ni opredelila glede ledene dvorane, v kateri so predstavniki

smo pregledali primere dobrih praks iz številnih slovenskih in tujih mest. Kot primer dobrega strateškega upravljanja področja športa v Sloveniji izstopa Mestna občina Ljubljana, ki za področje trenerkega kadra namenja največ sredstev. Del celjskega LPŠ je bil tudi že doslej namenjen sofinanciranju trenerkega kadra, bomo pa v ta namen letos namenili še več sredstev,« je odgovoril Obrez. Skladno z zapisanim ukrepom v strategiji bo Mestna občina Celje LPŠ odslej sprejemala konec leta in bo tako veljal za prihodnje proračunsko leto. V praksi to pomeni, da bodo rezultati razpisa na voljo že v začetku leta, s tem pa izplačane tudi prve dotacije izbranim prijaviteljem. Doslej je bil LPŠ sprejet v začetku leta, klubi pa so prva izplačila prejeli v spomladanskih mesecih.

Muzej morajo napolniti klubi

Strategija športa v Celju vsebuje tudi ustanovitev strateškega sveta za šport. Ta bo deloval kot posvetovalno telo, katerega naloga bo vsakoletno vrednotenje strategije in zastavljenih ukrepov. Strategija je namreč živ dokument, šport pa zelo razgibano področje, ki se hitro spreminja, zato je ključno, da se tudi zapisani ukrepi po potrebi prilagodijo in sledijo smernicam razvoja športa. Naloga strateškega sveta bo tudi svetovanje na področju številnih strateških usmeritev, kot je na primer celovita prenova LPŠ, ki jo načrtujejo že letos. Najbolj športno mesto daleč naokoli bi si zaslužilo športni muzej. Projektna skupina za ustanovitev muzeja športa je bila sestavljena že lani. Sestavljajo jo predstavniki obeh celjskih muzejev, predstavniki Mestne občine Celje in zainteresirane športne javnosti. Lani sta bila pripravljena tudi pregled možnih prizorišč in ocena približnega obsega dela. Sebastijan Weber, višji kustos v Muzeju novejšje zgodovine Celje, sicer tudi član projektne skupine, bo letos obiskal celjske športne kolektive in druge organizacije z namenom zbiranja in dokumentiranja predmetov, fotografij in dokumentov, ki so skozi čas zaznamovali zgodovino društva ali kluba ter bi tudi sami želeli, da postanejo del stalne postavitve v muzeju športa. Obeležitev bogate zgodovine celjskega športa bi bila zagotovo nekaj, kar si Celje kot športno mesto zasluži. »Ukrepi, ki smo jih v strategiji zapisali, bodo naše mesto še bolj razvili kot športno središče, polno priložnosti za športno udejstvovanje vseh generacij. Pri pripravi strategije nismo pozabili na nikogar, ukrepi naslavljaajo vse ciljne skupine – od profesionalne ravni do rekreativcev vseh starostnih skupin,« je končal Obrez.

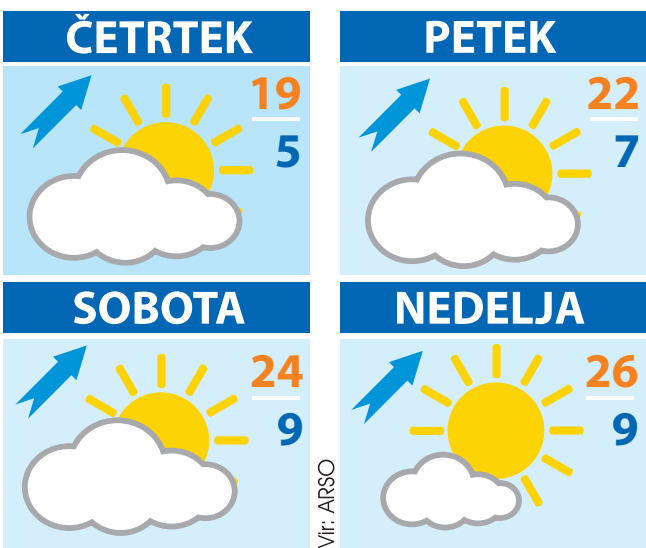

načrtu? »Slabše vremenske razmere so onemogočile, da bi bila obnova steze končana v jesenskih mesecih, tako da bomo delo nadaljevali spomladi. Začetek del je odvisen od temperatur in vlažnosti, bo pa obnova steze zagotovo končana do konca pomladi, s čimer bodo na stadionu Kladivar spet omogočeni treningi in tekme najvišje ravni, kar si AD Kladivar zagotovo zasluži,« pravi svetovalec župana **Alen Obrez**. Celjski nogometni stadion bo treba prenoviti. Na prvi pogled deluje, kot da se ga nihče že dolga leta ni dotaknil. Postopki za izbor izvajalca za gradbeno dela in zamenjavo žarometov sta v teku. tako da pričakujejo, da se bodo dela na stadionu Z' dežele začela kmalu. Najdražja bo naložba v boljše osvetlitev. Za najvišjo raven igranja v evropskih pokalih je potrebnih 1.400 luxov, trenu-

umetnostnega drsanja, hokeja in hitrostnega drsanja na kratke proge. Jasno je, da je dvorana lahko kaj kmalu zalita pri višjem vodostaju Savinje. Mestna občina Celje jo je umestila na seznam objektov, ki bi jih morali seliti. Dvorana je zgrajena na razlivnem polju. Je poplavno in tudi plavovno ogrožena in ob vsaki takšni naravni nesreči mora občina za obnovo nameniti znatna sredstva. Tudi zato je občina dvorano umestila na seznam objektov, ki bi jih morali seliti.

Več sredstev za strokovni kader

Za klube je ključni ukrep na kadrovskem področju sofinanciranje trenerkega kadra v društvih. Ali so predstavniki Mestne občine Celje podobne primere poiskali v drugih slovenskih mestnih občinah? »Smo. Pri pripravi strategije

Dolgotrajna oskrba nudi pravico do oskrbovalca družinskega člana, zavira jo še nedelujoč državni informacijski sistem

Na podlagi Zakona o dolgotrajni oskrbi je že več mesecev v območnih centrih za socialno delo mogoče oddati vloge za uveljavljanje pravice do oskrbovalca družinskega člana. Centri za socialno delo že delajo na tem področju, prav tako invalidske komisije Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (ZPIZ), ki odločajo o upravičenosti uporabnika oziroma sposobnosti kandidatov, s katerimi že opravljajo pogovore oziroma obiske na domovih. Odločitve, ali uporabniku oskrbovalec družinskega člana pripada in ali je kandidat, ki bi to opravljal, primeren, so skoraj v večini primerov že znane. Toda uporabniki teh odločb še vedno nimajo. Razlog tiči v informacijskem sistemu, ki ga ministrstvo še ni usposobilo. Kaj torej Ministrstvo RS za solidarno prihodnost, ki tako poudarja pomen omenjenega zakona, čaka? Uporabniki potrebujejo pomoč in vsak dan, ko ni urejena tako, kot je država obljubljala, je zanje boleč in izgubljen. Na to opozarjajo tudi številni centri za socialno delo po Sloveniji, predvsem pa uporabniki in kandidati za oskrbovalce.

SIMONA ŠOLINIČ

»Center za socialno delo Celje (CSD Celje) je od 1. februarja do 31. marca 2024 prejel 121 novih vlog za uveljavljanje pravice do oskrbovalca družinskega člana, vendar zaenkrat še ni možno izdati odločb, saj informacijski sistem še ni v celoti vzpostavljen. Februarja je CSD Celje izdal 35 odločb, vendar gre za primere, ko so bile osebe že pred 1. januarjem 2024 upravičene do družinskega pomočnika in so podale soglasje k prevedbi pravice do družinskega pomočnika v pravico do oskrbovalca družinskega člana,« so na naše vprašanje odgovorili na CSD Celje.

»Ministrstvo, oče lahko do odločbe tudi umre!«

S pomočjo resnične zgodbe, ki nam jo je zaupal anonimni sogovornik, pogledajmo, kaj stanje, ker ministrstvo še ni uredilo informacijskega sistema, dejansko pomeni. Sogovornikov oče, star več kot 85 let, za katerega je ZPIZ ocenil, da izpolnjuje pogoje za pravico do oskrbovalca družinskega člana, se bo do popolne pomoči očitno še načakal. Kandidat, ki bi to delo lahko opravljal, je njegov sin, ki ima sicer redno službo. Razgovor s komisijo ZPIZ je že opravil. Dodaja, da je bila slednja korektna, da je

iz pogovora zaznal, da je primeren za strokovno pomoč očetu. Odločbo čaka nestrpno, predvsem zato, ker oče ni v dobrem zdravstvenem stanju. Sin se pri sedanjih oskrbi znajde na različne načine, pogosto uporabi dopust, mama ne živi več, sestra, ki dela v drugem kraju, ima svojo veččlansko družino, kjer skrbi za taščo in tasta. Naš sogovornik občasno plačuje

Vlogo za uveljavljanje pravice do oskrbovalca družinskega člana je možno pridobiti na spletu in v vseh enotah območnega Centra za socialno delo Celje (enote Celje, Laško, Slovenske Konjice, Šentjur ter Šmarje pri Jelšah). Vlogo je prav tako mogoče oddati v naštetih enotah v času uradnih ur, vlagatelji jo lahko posredujejo tudi po pošti na naslov Centra za socialno delo Celje.

kolegici, da očeta neguje v času, ko sam dela.

»Država je sprejela enega najboljših zakonov za starejše in ranljive. Zdaj, ko bi lahko celostno poskrbel za očeta in njegovo dostojanstvo, pa ne morem. Zakaj? Zaradi nedelujočega informacijskega sistema,« ogorčeno dodaja in omeni še eno razsežnost. Če namreč dobi odločbo, da

lahko opravlja delo oskrbovalca svojega očeta, mora dati v službi odpoved. »Ker imam dvomesečni odpovedni rok, bom moral čakati še to. Če informacijski sistem ministrstva ne bo deloval še mesec ali več, bo torej minilo še več mesecev, preden bom lahko v

Ministrstvo za solidarno prihodnost in ZPIZ sta podala mnenje, da upokojenci ne morejo opravljati nalog oskrbovalca družinskega člana, a se v prihodnosti morda obeta sprememba, saj je veliko primerov, ko upokojenci že zdaj oskrbujejo svoje družinske člane.

celoti ob očetu. Kaj, če se mu v vmesnem času kaj zgodi? Ali kdo od tistih na ministrstvu na to sploh pomisli?»

Na ministrstvu za solidarno prihodnost so pred dnevi objavili, da so bile vse prevedbene vloge iz statusa družinskega pomočnika v status oskrbovalca družinskega člana uspešno usmerjene v informacijski sistem, tako da so bili vsi tehnični izzivi s sodelovanjem vseh vključenih udeležencev uspešno rešeni ter so bile odločbe izdane. A ob tem je treba vedeti, da gre v tej navedbi ministrstva samo za primere, kjer so posamezniki že po pretekli zakonodaji opravljali delo družinskega pomočnika. Nove vloge, ki so jih ljudje vlagali že od začetka decembra lani, še vedno niso rešene, čeprav bi že lahko bile.

»Ministrstvo si na vseh ravneh prizadeva zagotoviti vse potrebne predpogoje za vzpostavitev informacijskega sistema za nove vloge in te naloge opravlja prednostno. Razumemo skrbi in neučakanost nekaterih, vendar poudarjamo, da se celovita gradnja družbeno tako pomembnega sistema ne more zgoditi čez noč,« še pravijo na ministrstvu. A od začetka možnosti od vloge za oskrbovalca družinskega člana do danes so minili že štirje meseci ...

Prvega januarja 2025 bodo v vseh območnih centrih za socialno delo ustanovljene vstopne točke, kjer bodo zaposleni usposobljeni ocenjevalci, ki bodo lahko po izteku prehodnega obdobja prevzeli vlogo ocenjevanja samostojnosti in samooskrbe vlagatelja. Na podlagi takšne ocene bo vsak vlagatelj razvrščen v kategorijo od 1 do 5, pri čemer kategorija 1 predstavlja lažjo omejitev samostojnosti in samooskrbe, kategorija 5 pa najtežjo.

Stroka: »Ministrstvo si zatiska oči!«

Na težave, ki se pojavljajo na terenu, opozarja tudi posebna izjava, pod katero so podpisani vidnejši strokovnjaki s področja sociale in tudi zdravstva. Omenjajo ravno nedelovanje informacijskega sistema, kar onemogoča izdajo odločb oskrbovalcem družinskega člana.

»Centri za socialno delo nimajo nikakršnih informacij in časovnic o vzpostavitvi sistema, niti nimajo dostopa do baze podatkov primerljivih pravic. Ministrstvo za solidarno prihodnost bi moralo vlagatelje vlog pravočasno seznanimi s posledicami, ki jih zamude pri odločanju povzročajo,« navajajo podpisani, med katerimi so tudi vodilni iz Skupnosti socialnih zavodov Slovenije, Skupnosti centrov za socialno delo Slovenije in Skupnosti centrov za socialno delo Slovenije.

»Ministrstvo si zatiska oči glede kadrovske krize v socialnovarstvenih ustanovah, saj na področju dolgotrajne oskrbe že danes ni dovolj kadra, zaposleni pa za opravljeno delo prejema nedostojno plačilo,« dodajajo podpisani. Omenjajo tudi posvetovalno skupino, ki je le »mrtva črka na papirju«, saj ministrstvo ni upoštevalo številnih opozoril o pomanjkljivostih zakonodaje in v zvezi z njo sprejetih pravilnikov. »Zaradi globokega razočaranja nad sodelovanjem med stroko in odločevalci na področju dolgotrajne oskrbe in tudi drugih področjih socialnega varstva je v začetku marca nastala neformalna delovna skupina, ki bo obravnavala nakopičene težave v socialnem varstvu in trenutno škodljivo zakonodajo s področja dolgotrajne oskrbe tako za uporabnike kot tudi za izvajalce,« je zapisano v izjavi. Na pobudo nove delovne skupine bo 6. maja v Državnem svetu tudi posvet o pomanjkljivostih zakona o dolgotrajni oskrbi.

Do konca leta 2024 o upravičenosti do oskrbovalca družinskega člana odloča invalidska komisija ZPIZ. Kasneje bodo to oceno upravičenosti izdelali svetovalci za dolgotrajno oskrbo pri vstopni točki posameznega območnega centra za socialno delo.

Oskrbovalec družinskega člana je upravičen do delnega plačila za izgubljen dohodek. Ta znaša, če oskrbuje eno osebo, 1,2-kratnik minimalne plače, če oskrbuje dve osebi, pa 1,8-kratnik minimalne plače. Vključen je v vsa obvezna socialna zavarovanja.

Od 1. decembra 2025 je za oskrbovalca družinskega člana predvidena tudi možnost načrtovane odsotnosti, in sicer do največ 21 dni v koledarskem letu. Ker do takrat še ne bo vzpostavljen celoten sistem dolgotrajne oskrbe in ne bo možno izbrati nadomestne oskrbe, do takrat tudi ni možno uveljavljati načrtovane odsotnosti.

Kljub nekaterim podobnostim z delovnim razmerjem oskrbovalec družinskega člana ne sklene delovnega razmerja, ampak naloge opravlja na podlagi izdane odločbe pristojnega centra za socialno delo, zaradi česar mu nekatere pravice, vezane na delovno razmerje, ne pripadajo, na primer bolniška odsotnost ali regres.

Status oskrbovalca družinskega člana lahko posamezniku tudi preneha veljati iz različnih razlogov. Eden od teh razlogov so neopravljena usposabljanja. O prenehanju opravljanja nalog center za socialno delo izda odločbo o razrešitvi in takrat oskrbovalcu preneha tudi pravica do delnega plačila za izgubljen dohodek in na tej podlagi tudi vključitev v obvezna socialna zavarovanja. Izjema je le v primeru smrti upravičenca. V tem primeru oskrbovalec obdrži pravico do delnega plačila za izgubljen dohodek in pravico do vključenosti v vsa obvezna socialna zavarovanja še 30 dni po smrti upravičenca.

Glede na Zakon o dolgotrajni oskrbi bosta 1. julija 2025 začeli veljati še pravica dolgotrajne oskrbe na domu in dodatna pravica e-oskrba, 1. decembra 2025 pa celodnevna dolgotrajna oskrba v ustanovi, dnevna dolgotrajna oskrba pri izvajalcu dolgotrajne oskrbe, denarna pravica v obliki denarnega prejemka in dodatna pravica storitev za krepitev in ohranjanje samostojnosti.

Pred stečajem štorske livarne Adut naj bi bilo storjenih več nezakonitih dejanj

(Foto: Pexels)

Pisarno prodal za stokrat nižjo ceno

Po malo več kot treh letih stečaj livarne Adut iz Štor še vedno ni končan, čeprav ob propadu ni imela skoraj nič premoženja, njen bančni račun je bil prazen, zaposlovala je le še dva delavca. Razlog za dolg postopek je tožba, s katero želi stečajni upravitelj Miran Kos razveljaviti prodajo poslovnega prostora v Tehnopolisu. Lastnik podjetja Ivan Štrlekar oziroma njegov pravni zastopnik je namreč pisarno prodal tik pred stečajem in to za smešno nizko ceno.

JANJA INTIHAR

Livarna Adut je bila eno od podjetij v lasti družine Štrlekar, ki so v preteklih letih zšla v velike težave in so propadla ali so v postopku prisilne poravnave dobila nove lastnike. Tudi livarna je tako kot druga podjetja imela prostore na območju nekdanje železarne. Večinoma je delala za

naročnike iz Avstrije. Še v letu 2019 je poslovala normalno, imela je 1,2 milijona evrov prihodkov, manjši dobiček in zaposlovala 22 ljudi. Nato se je zgodil velik preobrat. Zakaj in kdo je zanj kriv, uradno ni bilo nikoli pojasnjeno. Poleti 2020 so namreč avstrijski partnerji iz podjetja odpeljali vse svoje

naprave in zaloge materiala. Sledila je blokada bančnih računov, direktor Ivan Štrlekar je večino zaposlenih poslal na zavod za zaposlovanje. Ostala sta le še dva delavca, ki sta v podjetju vztrajala, čeprav za svoje delo nista dobila plačila. Prvi dan v letu 2021 je sodišče izdalo sklep o uvedbi prisilne poravnave, ki jo je predlagal eden od upnikov. Le dva tedna kasneje je sodišče sklenilo, da mora podjetje v stečaj.

Stečaj je predlagal upravitelj **Miran Kos**, ki je že vodil prisilno poravnavo. Z njegovim predlogom oziroma ugovorom proti vodenju prisilne poravnave se je strinjalo tudi vodstvo podjetja, ki je priznalo, da že dlje časa delavcem ni dalo plač in da tudi sicer ne bo zmoglo nadaljnega poslovanja.

Upravitelj izpodbijal prodajo pisarne

Upniki, bilo jih je 62, so v stečajnem postopku prijavili za 766 tisoč evrov terjatev, stečajni upravitelj jih je priznal za malo manj kot 414 tisoč evrov. Glede na to, da podjetje ni imelo skoraj nič več premoženja, saj je leta 2020 nepremičnine v Štorah z opremo prodalo livarni Kovis, je bilo pričakovati, da bo stečaj kmalu končan. A se je zapletlo, ko je stečajni upravitelj ugotovil, da je podjetje 10. decembra 2020, ko je torej direktor in lastnik Ivan Štrlekar že vedel, da Adut nima prihodnosti in da bo pristal v prisilni poravnavi oziroma stečaju, prodalo poslovni prostor v celjskem

Tehnopolisu. Pisarno, veliko 41,5 kvadratnega metra in ocenjeno na malo več kot 20 tisoč evrov, je za 256 evrov prodal Matjažu Vrbovšku.

Prodajo je pravzaprav izpeljal Štrlekarjev odvetnik Janez Prebil, je povedal stečajni upravitelj Miran Kos. Na celjsko okrožno sodišče je leta 2021 vložil tožbo, s katero je prodajo poslovnega prostora izpodbijal. Konec leta 2022 je sodišče zadevo zaključilo ter ugodilo tožbenemu zahtevku upravitelja, a se je tožena stranka – Kos je povedal, da je tožil Vrbovška – na razsodbo pritožila. Ker ni plačala sodne takse oziroma je zahtevala oprostitev plačila, je spet trajalo leto, da je sodišče rešilo tudi ta zaplet. S tem se zgodba še ni končala, saj se je Vrbovšek, ki naj bi bil v tej zadevi po trditvah Kosa le slamnati kupec, pritožil na višje sodišče. Stečajni upravitelj je prepričan, da bo tudi to pritrdilo njegovi izpodbijni tožbi. To pomeni, da bo pisarna v Tehnopolisu postala del stečajne mase Aduta. Kot pravi, jo bo poskušal čim prej prodati ter končati stečajni postopek.

Z dogajanjem tik pred stečajem Aduta se po navedbah Mirana Kosa ukvarja tudi policija, saj naj bi bilo s propadom podjetja in prodajo njegovega premoženja povezanih več sumljivih dejanj. »Ne gre samo za prodajo pisarne v Tehnopolisu, ampak tudi za nakazilo denarja, ki ga je Adut dobil pri prodaji nepremičnin v Štorah, podjetju Rolteh s sedežem v Beogradu,« pravi Kos.

NA KRATKO

Zmanjšali število zaposlenih

Tovarna umetnih brusov Weiler Abrasives, ki ima proizvodne prostore v Zrečah, Ločah in Mariboru, je lani imela malo manj kot 70 milijonov evrov prihodkov od prodaje, kar je za sedem milijonov evrov slabše kot leta 2022. Tako kot predlani, ko je imela 3 milijone evrov čiste izgube, je tudi lansko leto končala v rdečih številkah.

Direktor družbe, ki je nastala z združitvijo mariborskega Swatya in zreškega Cometa, od leta 2016 pa je v ameriški lasti, je za STA povedal, da so razlog za slabše poslovanje razmere na mednarodnem trgu. Weiler Abrasives večino svojih izdelkov, ki jih prodaja kovinsko-predelovalni in avtomobilski industriji ter livarnam in železarnam, izvozi. Jože Kaligaro je tudi povedal, da so v podjetju iz proizvodnje umaknili izdelke, ki ne prinašajo dobička oziroma so manj dobičkonosni. V Zrečah so obseg prodaje zmanjšali celo za 30 odstotkov, zlasti pri poslih, kjer v ospredju ni njihova blagovna znamka. Zaradi čiščenja proizvodnje so zmanjšali število zaposlenih za 107, največ v zreškem obratu. Pri odpuščanju so uporabili mehke metode, kot je na primer upokojevanje. V družbi je trenutno 623 zaposlenih. Kaligaro za letos napoveduje boljše poslovne rezultate in tudi več vlaganj v proizvodnjo.

Dober začetek sezone

Po podatkih Skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč so bila zdraviliška podjetja, tudi na Celjskem, v času minulih praznikov dobro zasedena. Prevladovali so domači gosti, med tujimi je bilo največ gostov iz Italije, Avstrije in Hrvaške. Tudi zasedenost v prihodnjih mesecih bo boljša kot lani, kar napoveduje še eno zelo dobro leto.

Enako velja za celotni turizem, ne le za naravna zdravilišča, ki je že lani presegel število nočitev iz doslej najuspešnejšega leta 2019. Lani je Slovenijo obiskalo 6,2 milijona turistov, ki so ustvarili malo več kot 16,1 milijona prenočitev, od tega največ v juliju. Slovenski turizem je v zadnjem obdobju doživel tudi enega največjih naložbenih ciklov. Država je v zadnjih dveh letih za naložbe v gorske centre, izboljšanje kakovosti turističnih namestitev in javno turistično infrastrukturo namenila 142,6 milijona evrov. S tem je spodbudila naložbe v skupni višini približno 360 milijonov evrov.

Manj birokracije

Državni zbor je sprejel predlog sprememb in dopolnitev Zakona o spodbujanju investicij. Zakon je bilo treba spremeniti predvsem zaradi zagotavljanja skladnosti z evropskimi pravili o pomoči, ki so bila spremenjena v letu 2023. Nova pravila naj bi spodbujala predvsem tuje naložbe.

Po novem lahko vlagatelj vlogo za naložbeno spodbudo odda, še preden ima v Sloveniji registrirano gospodarsko družbo ali podružnico tujega podjetja. Pogoj je, da ima gospodarsko družbo ali podružnico tujega podjetja v Sloveniji registrirano najkasneje v trenutku izplačila spodbude. Nova je tudi možnost, da lahko spodbudo pridobi tudi podružnica tujega podjetja, ki ima sedež v državi članici Evropske unije. To pomeni, da takšnemu podjetju v primeru naložbe v Sloveniji pri nas ne bo treba ustanavljati nove gospodarske družbe, ampak bo dovolj že registracija podružnice v slovenskem sodnem registru. JJ

Največ mleka pridelali na konjiški kmetiji

Mlekarna Celeia je lani na 600 kmetijah iz savinjske, šaleške, koroške, širše celjske in kozjanske regije odkupila 70 milijonov litrov mleka. Kot je že več kot štiri desetletja v navadi, je tudi letos razglasila in nagradila svoje največje in najbolj kakovostne dobavitelje mleka.

Med rejci je bila lani z malo več kot 800 tisoč litri največja dobaviteljica mleka ponovno kmetija Marka Obrula iz Bezine pri Slovenskih Konjicah. Drugi je bil Primož Cizej s Podvina pri Polzeli, ki je mlekarni dobavil 739 tisoč litrov mleka, tretja največja dobaviteljica sta bila Mitja in Vesna Tekavc iz Topolšice.

Med zadrugami je bila lani po količini oddanega mleka na prvem mestu Kmetijska zadruga Šaleška dolina, ki je mlekarni dobavila 14,3 milijona litrov mleka. Na drugo mesto se je z 9,9 milijona litrov mleka uvrstila Kmetijsko-gozdarska zadruga Slovenske Konjice, tretja je bila Kmetijska zadruga Šmarje z 9,6 milijona litrov. V preteklih letih je bila običajno na prvem mestu Koroška kmetijsko-gozdarska zadruga, ki je julija 2022 celjski mlekarni prenehala oddajati mleko in je z njo ponovno začela sodelovati maja lani. Koroška zadruga, ki je s 17-odstotnim deležem največja lastnica Mlekarnice Celeia,

je letno pri svojih članih zbrala kar 25 milijonov litrov mleka.

Uspešna tudi lani

Mlekarna Celeia je lani ustvarila 76 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 8,5 milijona evrov več kot v letu 2022 in največ doslej. Direktor Vinko But še ne razkriva, koliko je bilo čistega dobička. Mlekarna je že predlani poslovala zelo dobro, saj je v primerjavi z letom 2021 prihodke povečala za kar 10 milijonov evrov. Tolikšna rast je bila predvsem posledica višjih prodajnih cen njenih izdelkov, lani je na zvišanje prihodkov vplivala tudi večja fizična prodaja. JJ

Lani so Mlekarni Celeia največ mleka dobavili Anka in Primož Cizej, Vesna Bečovnik Tekavc, Katja Obrul, Mitja Tekavc in Marko Obrul. Priznanja sta jim podelila direktor Mlekarnice Celeia Vinko But (tretji z leve) in Alenka Ivanšek, vodja nabave osnovne surovine (zadnja v vrsti). (Foto: arhiv Mlekarnice Celeia)

Prisilna poravnava v Meji še ni končana, SDH že priglasil prevzem

Država bo prodajala tudi jajca

Slovenski državni holding (SDH) je Javni agenciji RS za varstvo konkurence priglasil prevzem šentjurskega kmetijskega podjetja Meja, ki je drugi največji proizvajalec jajc v Sloveniji. Podjetje je sicer še vedno v postopku prisilne poravnave, ki jo bo, kot kaže, sodišče kmalu potrdilo. S tem se bo končala več let trajajoča zgodba, v kateri sta najprej Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB) kot največja upnica in nato SDH kot njen naslednik storila vse, da bi iz Meje izrinila lastnika, ptujsko družbo Altius. Ta je delnice šentjurskega podjetja kupila leta 2020 na dražbi. Zanje je plačala 600 tisoč evrov.

JANJA INTIHAR

SDH je torej še pred potrditvijo prisilne poravnave v Meji Šentjur sprožil postopek pri agenciji za varstvo konkurence, kar je precej nenavadno. »Zaradi priglasitve prevzema bo lahko agencija o dopustnosti koncentracije odločila še pred pravnomočnostjo potrditve prisilne poravnave. To bo SDH omogočilo, da bo začela izvrševati upravljaljske pravice takoj po pravnomočnosti tega postopka,« pojasnjujejo v Slovenskem državnem holdingu in dodajajo, da je v postopku prisilne poravnave delničar Altius ponovno vložil pritožbo zoper sklep o preizkusu terjatev. »Počakati bo treba na odločitev višjega sodišča o tej pritožbi, nato bo okrožno sodišče izdalo sklep o potrditvi prisilne poravnave. Po pravnomočnosti tega sklepa bo SDH lahko začel izvrševati upravljaljske pravice kot 100-odstotni lastnik Meje

Šentjur,« napovedujejo v Ljubljani.

Že tri leta dokazujeta svoj prav

Podjetje Altius je delnice Meje kupilo od propadle celjske poslovne skupine PSZ in postalo njen 96-odstotni lastnik. A je to lastništvo ostalo le na papirju. Družba za upravljanje terjatev bank, ki je največja upnica šentjurske družbe, je kmalu po lastniški spremembi vložila predlog za uvedbo upniške prisilne poravnave, ki ga je sodišče tudi sprejelo. Postopek prisilne poravnave bi moral biti kratek in v podjetju čim prej rešiti finančne težave, da bi spet lahko normalno delalo. Temu so prisilne poravnave tudi namenjene. V tej zgodbi je zato v najslabšem položaju že močno izčrpano šentjursko podjetje, saj država in ptujsko podjetje že tri leta dokazujeta svoj prav.

Altius poskuša dokazati, da uvedba prisilne poravnave ni bila upravičena in da Meja v času, ko je DUTB vložila predlog za uvedbo prisilne poravnave, sploh ni bila insolventna. Država je ves čas prepričana, da ima zaradi terjatev do Meje, ki so nastale v času njene prejšnje lastnice, celjske skupine PSZ,

ne podjetja voditi tako, kot so si ob nakupu delnic začrtali. Slaba banka je pravico do vodenja podjetja zelo izkoristila in je v minulih treh letih v Meji večkrat zamenjala člane nadzornega sveta ter tudi direktorje. Lani poleti je država oziroma SDH na čelo podjetja postavil Sandro Jordan, ki je bila v Meji

Meja je lani prodala 52,8 milijona jajc, kar je nekoliko manj kot leto prej. Zaradi višjih cen je bil zaslužek višji za 11 odstotkov. Prihodki od prodaje jajc so znašali 8,7 milijona evrov. (Foto: LJ)

pravico do njenega prevzema. Pri tem jo s svojimi odločitvami in sklepi podpira tudi sodišče. V Altiusu pravijo, da neupravičeno. Sodišče je na primer že kmalu po začetku postopka prisilne poravnave DUTB prepuščilo pravico do upravljanja šentjurskega podjetja. Ptujčani zato kljub svojemu lastništvu v Meji niso mogli ničesar narediti, ne imenovati svojega direktorja in nadzornega sveta

dve leti vodja splošne in kadrovske službe, pred tem je delala v DUTB.

Sodišče ne priznava terjatev Altiusa

Novembra lani je sodišče upnike pozvalo, naj glasujejo o prisilni poravnavi in tudi o tem, ali bodo svoje terjatve pretvorili v lastniške deleže. To je bila napoved, da se zgodba z Mejo končuje in bo Altius izgubil to

šentjursko podjetje. Sodišče izida glasovanja še vedno ni objavilo, čeprav je jasno, kakšen je, saj je največji upnik SDH, slaba banka pa je kot edina ločitvena in največja navadna upnica že leta 2021 sprejela sklep o izvedbi finančnega prestrukturiranja.

Pred pozivom upnikom je sodišče objavilo končni seznam preizkušenih terjatev, na katerem ni bilo ptujskega podjetja, ki je zato, da lahko v postopku sodeluje tudi kot upnik, odkupilo terjatev do Sintala, poleg tega trdi, da mu Meja dolguje denar za eno od storitev, ki jo je zanj opravilo še pred začetkom prisilne poravnave. Altius se je na objavo sodišča pritožil, sodišče je njegovo pritožbo zavrglo, sledila je pritožba na višje sodišče, ki je Altiusu dalo prav in zadevo vrnilo sodišču prve stopnje v nov postopek. V začetku marca letos je okrožno sodišče ugovor Altiusa ponovno zavrglo in ta se je spet pritožil na višje sodišče. V svoji pritožbi navaja, da je odločitev sodišča nepravilna. »Altius ni imel možnosti, da bi se izjasnil glede trditve SDH, da terjatev, ki jo je odkupil od Sintala, ne obstaja, in glede trditve prisilnega upravitelja, da je druga terjatev nastala, potem ko se je v Meji že začela prisilna poravnava,« je v pritožbi med drugim opozorila mariborska odvetniška pisarna Ketiš, Janžekovič in partnerji, ki jo je Altius

us kot svojega zastopnika najel pred kratkim.

»Grožnje, zavajanje in potvarjanje dejstev«

Odvetnik Kristijan Kontarščak, ki je ptujsko podjetje zastopal tri leta, je namreč odstopil od tega primera. Božidar Vukašinović, direktor Altiusa, je prepričan, da so bile razlog za to grožnje iz Ljubljane in tudi iz Celja. »V celotnem postopku smo priča grožnjam, zavajanju in potvarjanju dejstev državne ustanove. Deležni smo bili šikaniranja zaposlenih v DUTB, grozili so nam, da bodo finančno uničili naše podjetje. Če bi nam uspelo dokazati, da je bila uvedba prisilne poravnave v Meji neupravičena, so nam omenili možnost stečaja tega podjetja,« trdi Vukašinović, ki tudi opozarja, da bi SDH moral javno povedati, koliko stroškov je doslej imela država s primerom Meje. Rad bi tudi vedel, koliko škode je zaradi uvedbe prisilne poravnave imelo podjetje. Prepričan je, da je škoda zelo velika, po njegovem znaša najmanj milijon evrov na leto. »Zaradi prisilne poravnave Meja ni mogla dobiti kmetijske subvencije, ni se mogla prijaviti na razpise za evropska sredstva, prav tako v času covida ni mogla zaprositi za državno pomoč,« navaja direktor Altiusa.

Humovit

SUBSTRATI ZA VAŠ VRT

za rastline hit

IZ NARAVE
ZA RASTLINE
ZDRAVE

CC CINKARNA

CELJE – Manj odpadkov okoli smetnjakov, a daljši zastoji ob praznjenju

Kje bodo nove podzemne in nadzemne zbiralnice odpadkov?

Celje naj bi letos dobilo še kar nekaj podzemnih in nadzemnih zbiralnic odpadkov. Tako celjska občina z javnim podjetjem Simbio posodablja infrastrukturo za ločeno zbiranje odpadkov. Letos imata v načrtu postavitev dveh podzemnih in sedmih nadzemnih zbiralnic. Občani spremembe sprejemajo pozitivno, a nekaj kritik se že pojavlja.

SIMONA ŠOLINIČ

Dve podzemni zbiralnici odpadkov bosta nameščeni v Razlagovi ulici, in sicer prva nasproti Fotohiše Pelikan ter druga v bližini Vodnega stolpa. Štiri nove nadzemne zbiralnice v Goriški in Pucovi ulici so že postavljene, predvidene so še ureditve v mestnih četrtih Kajuh, Slavko Šlander in Nova vas. Nadzemnice sestavlja komplet petih zbiralnikov za ločene odpadke s prostornino od 2.250 do 3.750 litrov. Vsaka lokacija podzemnic je opremljena s petimi

zbiralniki za ločene odpadke – mešani komunalni odpadki, plastična in kovinska embalaža, papir in karton, biološko razgradljivi odpadki in steklo – z zmogljivostjo od 3 tisoč do 5 tisoč litrov.

»Nov način zbiranja je bil dobro sprejet. Z združevanjem odjemnih mest se je sprostil prostor, kjer so doslej stali klasični zabojniki. V starem mestnem jedru, kjer smo uredili podzemne ali nadzemne zbiralnice, smo z dvorišč stavb uma-

Od leta 2020 vrednost naložb v nadzemne in podzemne zbiralnice znaša več kot 891 tisoč evrov. (Foto: MOC)

Prva podzemna zbiralnica odpadkov je bila v Celju urejena konec leta 2018, in sicer na Muzejskem trgu. (Foto: MOC)

knili zabojnike in s tem izboljšali kakovost bivanja stanovalcev,« pravi Tadej Ferlež, vodja sektorja za zbiranje in odvoz odpadkov v javnem podjetju Simbio.

Zastoji

Lani so pristojni uredili tudi podzemni zbiralnici v Vodnikovi ulici, pri lekarni in pred prenovljeno Vilo Vodnikova, kjer so urejena oskrbovana stanovanja. Še več je bilo lani novih nadzemnih zbiralnic, ki so jih umestili na Ljubljanski cesti, v Aškerčevi, Brodarjevi, Smrekarjevi, Škapinovi, Trubarjevi in Prešernovi ulici. Tam so bili zabojniki preurejeni in na novo pobarvani v skladu z napotki Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Tovrstni projekti so tudi tehnično in organizacijsko

zahtevni, predvsem zaradi strogih arheoloških pogojev, minimalnih prostorskih možnosti, prepredenosti območij z obstoječimi komunalnimi vodi in strogega prometnega režima, ki velja v mestnih ulicah in naseljih.

Sistem podzemnih in nadzemnih zbiralnic so v Celju začeli uvajati oktobra 2018, ko so na prenovljenem Muzejskem trgu pred Osrednjo knjižnico Celje uredili prvo podzemno zbiralnico odpadkov v Celju. Od takrat je v starem mestnem jedru urejenih šest podzemnic in v drugih delih mesta 24 nadzemnic.

Postavitev tovrstnih zbiralnic odpadkov je bila v Celju do zdaj sicer dobro sprejeta, marsikoga pa že moti, da naj bi bile odprtine za odpadke premajhne. Nekaj negodova-

nja gre zaenkrat v smer, da postavitve takšnih zbiralnic zmanjšuje tudi število dosedanjih parkirnih mest in da se ob praznjenju zbiralnic pojavljajo daljši zastoji. Spomnimo, da so kar nekaj kritik glede takšnih zbiralnic imeli tudi v Velenju, kjer so občani pri njihovem umeščanju v prostor ugotovili nekatere težave. Poleg manjšega števila parkirnih mest so namreč ugotovili, da zbiralnice uporablja več občanov kot predhodne otoke in da se je razdalja do njih močno povečala. Tudi v Velenju so opozarjali na premajhne odprtine, zaradi česar so se ponekod odpadki kopičili ob zbiralnicah, prav tako so zaradi nekaterih lokacij nekateri občani v Velenju negodovali zaradi daljših zastojev ob času praznjenja.

Letos bo treba plačati več!

CELJE – Finančni urad Celje je začel izdajati odločbe o odmeri nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ) za leto 2024. Skladno s spremembo odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč, ki jo je na decembrski seji potrdil Mestni svet Mestne občine Celje, bo vrednost točke za izračun NUSZ višja za 15 odstotkov.

»NUSZ predstavlja pomemben prihodkovni vir v proračunu Me-

stne občine Celje, ki je ključnega pomena za zagotavljanje visoke kakovosti storitev, nepogrešljivih za kakovostno življenje prebivalcev. Ta sredstva omogočajo izvajanje nalog, kot so redno vzdrževanje in urejanje cest, javnih površin ter obnavljanje ter gradnja šol, vrtcev ter drugih javnih objektov. S tem zagotavljamo varno in udobno okolje za vse občane ter spodbujamo trajnostni razvoj in rast občine,« pravijo na občini.

»K povišanju vrednosti točke za izračun NUSZ je bila Mestna občina Celje primorana pristopiti iz razloga, ker je bila zadnja uskladitev višine opravljena v letu 2016, pri čemer je stopnja inflacije v tem času po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije znašala 26 odstotkov. Kljub temu smo se na Mestni občini Celje odločili, da povišanje vrednosti točke izvedemo v bistveno manjšem odstotku, kot je znašala inflacija v tem obdobju,« še pojasnjujejo.

SŠol

Celje povezano s Česko na različne načine

Podžupan Mestne občine Celje Samo Seničar je pretekli teden sprejel veleposlanika Češke republike Jiříja Kuděla. Veleposlanik je obiskal Osrednjo knjižnico Celje, kjer si je ogledal razstavi Češka književnost skozi oči slovenskih prevajalk in prevajalcev ter Življenje in delo češkega pisatelja Karla Čapka.

Kuděla je med drugim izpostavil, da je letošnje leto zelo pomembno za češko glasbo, saj mineva 200 let od rojstva in 140 let od smrti češkega skladatelja Bedřicha Smetane. Izrazil je željo, da bi prihodnje leto gostovali v Celju s kakšnim kulturnim projektom, saj jim je zaradi odnosa do glasbe in umetnosti nasploh Celje zelo blizu. Že zdaj dobro sodelujejo z Zgodovinskim arhivom Celje in Osrednjo knjižnico Celje. Možnosti vidi tudi v povezovanju s slovenskimi art kuni, kjer bi predvajali kulturne filme čeških režiserjev, med drugim Františka Čapa, ki je deloval v Sloveniji.

»Celje je bilo s Česko skozi zgodovino večkrat povezano. Najpomemb-

Češki veleposlanik Jiří Kuděla se je v slovenščini vpisal v knjigo častnih gostov mesta Celje. Ob njem je podžupan Mestne občine Celje Samo Seničar. (Foto: MOC)

nejša osebnost, ki nas je povezala, je Barbara Celjska, hči grofa Hermana II. Celjskega ter žena ogrskega, nemškega in češkega kralja ter cesarja Svetega rimskega cesarstva Sigismunda Luksemburškega. Narodni dom je bil zgrajen konec 19. stoletja po načrtih češkega arhitekta Vladimíra Hraskyja. Celjski fotograf-

ski mojster Josip Pelikan se je rodil češkim staršem, s Česko nas povezuje tudi poročničar in ginekolog, Čeh Emil Watzke, čigar zaslugi sta gradnja novega poslopja za ginekološki oddelek in uvedba stalne babiške službe v celjski bolnišnici,« so sporočili iz Mestne občine Celje.

SŠol

Občani Vojnika opozarjajo na nujnost zagotovitve osnovne infrastrukture za večjo varnost ob cestah v vojniški občini ter zahtevajo celovito rešitev prometa z gradnjo pločnikov in kolesarskih stez. Od občine pričakujejo čimprejšnjo izdelavo celostne prometne strategije. (Foto: Nik Jarh)

K večji prometni varnosti v vojniški občini bo prispevala tudi gradnja kolesarskih povezav. Dela na odseku državne kolesarske povezave Celje–Vojnik–Dobrna so se le začela. Na območju Lemberga (na fotografiji) bosta zgrajena približno kilometer trase in nov most čez Dobrnico, kar predstavlja približno deset odstotkov celotne trase, ki je načrtovana in projektirana v vojniški občini. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

VOJNIK – V pripravi prometna strategija občine

Celostno urejen promet za lepšo in uspešnejšo prihodnost

Da se v občini Vojnik soočajo s perečimi prometnimi razmerami, je znano. Občani opozarjajo na nujnost zagotovitve osnovne infrastrukture za večjo varnost ob cestah v vojniški občini ter zahtevajo celovito rešitev prometa z gradnjo pločnikov in kolesarskih stez ob regionalnih cestah. Od župana oziroma občinske uprave pričakujejo čimprejšnjo pripravo izhodišč za izdelavo celostne prometne strategije prometa in mobilnosti v občini Vojnik. Župan Branko Petre napoveduje, da bo slednja pripravljena še letos, saj je občina prejela državna sredstva za njeno izdelavo.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Celostno urejen promet ne pomeni le bolj izkoriščene prometne infrastrukture, nižjih stroškov za mobilnost v proračunih občine, podjetij in gospodinjstev, manjših zastojev, bolj učinkovitih naložb, večjega zadovoljstva in manjšega onesnaženja. Strateška obravnava prometa prinaša tudi izboljšanje kakovosti bivanja prebivalcev in povečanje možnosti občine za uspešen razvoj, poudarjajo na ministrstvu za infrastrukturo. Po uspešni prijavi na razpis za pridobitev sredstev se je izdelave celostne prometne strate-

gije lotila tudi Občina Vojnik. »Pridobili smo 28 tisoč evrov nepovratnih sredstev. Trenutno izvajamo izbor izdelovalca te prometne strategije. Pričakujem, da bo pripravljena do konca leta. Strategija bo služila predvsem pri novih načrtovanjih na področju mobilnosti oziroma prometnih tokov. Dokument bo usklajen tudi z načrti Direkcije RS za infrastrukturo,« pravi župan Branko Petre.

Pristojnosti občine

Občani Vojnika zlasti opozarjajo na slabo prometno

varnost na državnih cestah, ki so brez pločnikov, kolesarskih stez, in pričakujejo takojšnje ukrepanje. Župan Branko Petre se perečih razmer zaveda, a ob tem dodaja, da ljudje včasih ne razumejo, da občina nima pristojnosti za ukrepanje na državnih cestah. Sistem državnih cest je namreč v celoti odgovornost države. »Ko gre za reševanje stanja na državnih cestah, občina ne more sama odločati. Ima pa seveda možnost vplivati, predlagati, sodelovati, nikakor pa ne more stvari reševati sama. Ministrstvo za infrastrukturo in direkcija sta tista, ki načrtujeta, gradita in dajeta tudi vsa soglasja na tem področju. Medtem ko so lokalne ceste in javne poti v celoti v pristojnosti občine. Tu se lažje in hitreje lahko odzovemo na predloge občanov glede nekaterih ukrepov. Pri državnih cestah pa je vse

treba uskladiti z državo,« poudarja. Upoštevati je treba tudi prometne študije. Vsako načrtovanje na državni cesti se namreč začne s študijo prometa, s strokovnimi smernicami, ki nato privedejo do rešitev. Tudi vsakršne omejitve hitrosti, talne ali vertikalne označbe so izključno v pristojnosti direkcije za infrastrukturo. Lahko pa občina in tudi občani sami dajo pobudo za neko ureditev, pojasnjuje župan.

Ob tem dodaja, da so nekateri posegi na državni cesti vseeno razdeljeni med državo in občino. »Na delu ceste zunaj naselja so vsi projekti v pristojnosti države, medtem ko v naselju občina prevzame nekatere naloge. Tako med drugim sodeluje pri gradnji pločnikov, podzemne infrastrukture (vodovod, kanalizacija, meteorološko opremljanje), javne razsvetljave ...

Začetek gradnje kolesarske poti

Cilj prometne strategije je torej določiti vizije, strateške cilje, prioritete ter ukrepe za razvoj prometnega sistema v smeri trajnostne mobilnosti ter varnejše in uspešnejše prihodnosti. Eden od teh ciljev je tudi gradnja kolesarskih povezav. Medtem ko v regiji te že pospešeno gradijo, se v občini Vojnik zatika s soglasji lastnikov zemljišč. Dobra novica sicer je, da so se dela na odseku državne kolesarske povezave Celje–Vojnik–Dobrna vendarle začela. Na območju Lemberga bosta zgrajena približno kilometer trase in nov most čez Dobrnico, kar predstavlja približno deset odstotkov celotne trase, ki je načrtovana in projektirana v vojniški občini. »Žal še nismo uspeli pridobiti vseh soglasij

lastnikov zemljišč za nadaljevanje gradnje. Upam, da nam bo to še v tem letu uspelo, pričemer prosim vse lastnike, da v skupnem interesu uredimo še tistih nekaj manjkajočih soglasij, da bo občina z direkcijo lahko načrtovala nadaljevanje gradnje,« pravi župan. Na odseku od Celja do Dobrne je predvidena gradnja 20 kilometrov kolesarske poti, od tega približno polovica skozi vojniško občino. Na območju občine Dobrna (od Lemberga do Dobrne) bo kolesarska povezava zgrajena do konca letošnjega leta.

Župan Vojnika Branko Petre je prepričan, da bo občina z gradnjo kolesarske povezave, ki jo financira država, pridobila dodano vrednost in priljubljenost, da postane zanimivejša turistična točka in domačinom prijaznejša glede povezave s sosednjimi občinami.

Na javnem razpisu za sofinanciranje celostnih prometnih strategij je bila uspešna tudi Občina Dobrna. Od ministrstva za okolje, podnebje in energijo je prejela sklep o sofinanciranju v višini 19.600 evrov. Izdelava celostne prometne strategije bo usmerjena k nadgradnji prometnega sistema v smeri trajnostne mobilnosti, prav tako bo sledila prizadevanjem za bolj zeleno, varno in zdravo okolje, pojasnjujejo v Občini Dobrna, kjer se bodo osredotočili na spodbujanje in ustvarjanje boljših pogojev za različne načine potovanja, kot so hoja, kolesarjenje ali javni prevoz.

Dirka Po Sloveniji letos z vzponom na Celjsko kočo

CELJE – Kolesarska karavana dirke Po Sloveniji bo tudi letos obiskala mestno občino Celje, ki je že leta stalni partner dirke. V letošnji, jubilejni, 30. izvedbi bo Celje del druge etape, ki bo na sporedu v četrtek, 13. junija. Celje je lani gostilo start dirke, pred tem tudi cilj.

Od domačih asov je predviden nastop Mateja Mohoriča, Luke Mezgeca, Domna Novaka in Matevža Govekarja. (Foto: MOC)

Kolesarji bodo v letošnji etapi Celje obiskali dvakrat, najprej iz smeri Vojnika, sledila bo pot skozi mesto proti Laškemu, od koder se bodo povzpeli na Celjsko kočo, od tam pa bo sledil spust nazaj v Celje in nato proti Štoram. Vzpon na Celjsko kočo in spust z nje bosta zagotovo ključna dela etape, ki bo dolga 180,7 kilometra. Ravno gorski cilj na Celjski koči bi lahko močno vplival na končno razvrstitev etape, za katero je v zadnjih letih veljalo, da je ravninska in kot takšna pisana na kožo kolesarjem sprinterjem.

Velikopotezen načrt

»Celje je dolgoletni partner dirke Po Sloveniji, zato smo veseli, da bo kolesarska karavana junija spet obiskala knežje mesto. Letos smo se odločili, da bomo drugo, sicer ravninsko etapo popestrili z zahtevnim vzponom na Celjsko kočo, ki mu bo sledil spektakularen spust. Zagotovo bo s tekmovalnega vidika to predel, kjer

se bodo pokazale prve razlike med tekmovalci, kar bo zanimivo tudi za gledalce. Lahko pa že zdaj povem, da imamo za prihodnje leto s Celjem velikopotezne načrte in da bo dirka, ki je v teh letih prerasla v enega največjih športnih dogodkov v Sloveniji, zagotovo še naprej navduševala ljubitelje kolesarstva,« je dejal direktor dirke Bogdan Fink.

Kot so povedali organizatorji na predstavitvi dirke v Ljubljani

ni, se, čeprav na njej ne bosta nastopila slovenska šampiona Tadej Pogačar in Primož Roglič, obeta močna in kakovostna konkurenca kolesarjev. Prihaja namreč kar šest ekip svetovne serije – Bahrain Victorious, Bora Hansgrohe, EF Education EasyPost, Jayco AlUla, UAE Emirates in Groupama FDJ. Nastopile bodo še tri slovenske ekipe in 11 ekip iz drugega razreda (ProTeam). SŠol

Gostili bodo start

ŽALEC – Žalčani so ponosni, da bodo letos v osrčju zelene doline gostili start druge etape kolesarske dirke Po Sloveniji.

13. junija se bodo kolesarji po 180,7 kilometra dolgi trasi do Rogaške Slatine odpravili prav iz središča Žalca. Pot bodo začeli ob 11. uri. »Vabljeni k raziskovanju Žalca in doline zelenega zlata ter znamenitosti, kot so Ekomuzej hmeljarstva in pivovarstva Slovenije, Rimska nekropola in Jama Pekel v Šempetru. Vabita tudi park Dvorca Novo Celje in sproščujoč obisk krajinskega parka Ribnika Vrbje,« vse ljubitelje kolesarstva na uradni spletni strani dirke nagovarjajo Žalčani. ŠO

Občina Šentjur že nekaj let skrbi, da na čistilno napravo priključuje gospodinjstva na območjih z manjšo obremenjenostjo nastajanja komunalne odpadne vode. Zdaj bo kanalizacijsko omrežje dogradila na odseku Proseniško-Dole-Trnovec pri Dramljah. (Foto: TS)

ŠENTJUR – Obeta se dograditev kanalizacijskega omrežja

Hišne pretočne greznice bodo preteklost

Približno enajst kilometrov novega kanalizacijskega omrežja na odseku Proseniško-Dole-Trnovec pri Dramljah bo zgrajenega predvidoma do decembra prihodnje leto. Na 151 novih priključkov se bo lahko priključilo 351 populacijskih enot. Občina Šentjur je za naložbo, vredno več kot 2,6 milijona evrov brez DDV, pridobila milijon evrov evropskega sofinanciranja. V sklopu projekta bo na strehi Javnega komunalnega podjetja Šentjur, ki v občini upravlja gospodarske javne službe, zgrajena še sončna elektrarna.

TINA STRMČNIK

Cilji gradnje infrastrukture za odvajanje komunalne odpadne vode v skladu s slovensko in z evropsko zakonodajo so varovanje in zaščita vodnih virov ter zmanjšanje vplivov na okolje. Po dograditvi omrežja bodo ukinjene hišne pretočne greznice, katerih iztoki se zlivajo v zemljo in bližnje vodotoke. Kot poudarjajo v šentjurski občini, je to še posebej pomembno, da odpadne komunalne vode na območju Proseniškega, Dol ter Trnovca pri Dramljah ne bodo več obremenjevale številnih ribnikov oz. ekološko občutljivih stoječih voda. Celotno območje je namreč del vodozbirnega porečja Voglajne oz. Savinje, ki je v varstvenem režimu Natura 2000.

Po gradnji manjkajoče infrastrukture za odvajanje odpadnih komunalnih voda se bodo na javno komunalno omrežje priključile vse stavbe na območju omenjenih

Šentjurski župan mag. Marko Diaci: »Centralna čistilna naprava z zmogljivostjo 13 tisoč populacijskih enot je trenutno izkoriščena v 76 odstotkih. Ko bo končana dograditev kanalizacijskega omrežja, bodo njene zmogljivosti še bolj izkoriščene.«

aglomeracij. Njihove odpadne vode bodo speljane na Centralno čistilno napravo Šentjur, kar bo med drugim vplivalo na boljšo kakovost bivanja v naseljih ter na boljši izkoristek čistilne naprave.

Dolga zgodovina vlaganj

Celovit sistem ravnanja z odpadnimi vodami v občini Šentjur je bil zastavljen v sklopu Operativnega programa Evropske kohezijske politike med letoma 2007 in 2013. Pod okriljem omenjenega programa je bil potrjen projekt gradnje Centralne čistilne naprave Šentjur z zmogljivostjo 13 tisoč populacijskih enot. Gradnja centralne čistilne naprave je bila pomembna za zbiranje in odvajanje komunalne odpadne vode na območju mesta

Šentjur, kjer je obremenjenost zaradi nastajanja komunalne odpadne vode več kot dva tisoč populacijskih enot. Občina se je zavzela tudi za to, da je na čistilno napravo postopoma priključila gospodinjstva s poselitvenih območij, kjer nastaja manj komunalne odpadne vode.

Tako je v letih 2010 in 2011 zgradila približno trikilometrski povezovalni kanal Šentjur-Primož-Ponikva in zagotovila vso potrebno tehnologijo. V letih 2013 in 2014 je dogradila skoraj pet kilometrov fekalne kanalizacije v naseljih Hruševce, Zgornje Lokarje, Vrbno in Gorica pri Slivnici. V letih 2014 in 2015 je dogradila fekalno kanalizacijo v naseljih Stopče in Pešnica ter zgradila cevni zadrževalni bazen za del naselja Nova vas.

S čim se soočajo mladi med odrasčanjem?

Na poti k zdravi odraslosti

Ljudska univerza Celje (LUC) je pred prazničnim koncem tedna, na veliki petek, v Kinu Metropol organizirala izobraževalni dogodek za dijake, z naslovom Izzivi odrasčanja. To je bil že drugi tovrstni dogodek, prvega so priredili konec januarja letos. »Tema je pomembna. Ponovitev dogodka smo priredili tudi zato, da bi se o tej temi čim več pogovarjali,« je povedala Maja Bizjak, organizatorica izobraževanja na LUC. Dogodek je del mednarodnega projekta Empath, ki ga sofinancira Evropska unija skozi program CERV. To je evropski program, s katerim želi Evropska komisija zaščititi in spodbujati pravice, enakost in vrednote EU. S projektom želijo prispevati k osveščanju srednješolcev in srednješolk o spolnih stereotipih ter izzivih, s katerimi se srečujejo na poti odrasčanja.

Projekt Empath priznava pomembno vlogo, ki jo imajo izobraževalna okolja in procesi pri reprodukciji ali odpravljanju spolnih stereotipov, kar je zlasti opazno v najstnikskih letih. Sodelujoči pri projektu

si znotraj njega prizadevajo za opolnomočenje skupin, ki so vključene v srednješolski učni proces, da se pridružijo boju proti spolnim stereotipom z obravnavanjem toksičnih vzorcev moškosti in vedenja.

Empath zajema nabor interaktivnih delavnic za srednješolce in usposabljanja za strokovnjake za srednješolsko poučevanje ter strokovnjake za poučevanje na fakulteti. Cilj tega mednarodnega projekta je oblikovanje močnega nacionalnega zaveznitva in skupnosti za enakost spolov v izobraževalnem okolju in procesih.

Dijaki aktivno sodelovali

Del teh prizadevanj je tudi dogodek Izzivi odrasčanja in njegova predpraznična ponovitev. »Dogodek Izzivi odrasčanja smo zastavili tako, da bi ga čimbolj približali mladim. Temu smo prilagodili format dogodka, pa tudi vsebine, ki so jih predstavili govorci in ki so si jih dijaki lahko ogledali v krajših filmih,« je poudarila Maja Bizjak.

Dijaki pa niso bili le statični opazovalci dogodka, saj so v

njem aktivno sodelovali, pomembno vlogo so imeli tudi že pred dogodkom, saj so sodelovali tudi pri produkciji filmov, ki so si jih njihovi vrstniki ogledali med dogodkom.

Za še boljše ponazoritev teme dogodka so tudi igralci iz serije Gospod profesor pripravili nekaj krajših filmčkov, v katerih so med drugim zelo nazorno prikazali toksične vzorce moškosti. Igralci so tudi podali svoje mnenje o tem, kakšen bi moral biti pravi moški. Opozorili so tudi na to, da toksični vzorci moškosti nimajo negativnega vpliva le na dekleta, a tudi na fante.

Govorci delili tudi svoje izkušnje

»Nasloviti moramo vse stiske, s katerimi se mladi danes soočajo, in izpraševanja, ki jih imajo na področju spolnih vlog. Torej, kaj se pričakuje od deklet in kaj od fantov. Naš namen je, da mlade okrepimo za nadaljnje korake v stiski,« je povedala ena od govornic, televizijska voditeljica Ana Maria Mitič, ki je na dogodku govorila o spolno pričakovanih vlogah in iskanju lastne identitete. »Mladim je lahko danes še celo težje, kot je

Govorci Alen Pavšar, Ana Maria Mitič in Matej Delakorda na odru in Rajko Nemec pred njim.

bilo nam,« je še dodala. »Glavni izziv mladih, a tudi starejših je, kako sploh čutiti stvari, ki jih čutijo v življenju, ter jih priznati in izraziti. Ne moremo biti pristni, če ne izražamo svojih čustev in se ne poznamo ter navzven kažemo le neko površinsko sliko sebe,« je na temo Kako ohraniti avtentičnost med odrasčanjem? povedal še eden od štirih govorcev, novinar in urednik Matej Delakorda.

Dogodek je sicer odprl srednješolski profesor in režiser Alen Pavšar, ki je govoril o vplivu družbenih medijev na identiteto in samopodobo mladostnikov. Poudaril je, da imajo družbena omrežja veliko negativnih vidikov, ki jih moramo poznati, da se ne ujamemo v njihove pasti. Polno dvorano dijakov je nagovoril tudi Rajko Nemec, ki je zadnjih sedem let opravljal delo kriminalističnega

inšpektorja in je med drugim delal tudi na področju mladolletniške kriminalitete. Govoril je o nasilju med mladimi, ki v zadnjih časih, tudi na Celjskem, vse večkrat polni medije.

Dogodek Izzivi odrasčanja so poleg LUC podprli tudi Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, Pedagoški inštitut in Inštitut za proučevanje enakosti spolov.

Foto: Andraž Purg

Co-funded by
the European Union

E M P T H

LJUDSKA UNIVERZA CELJE

Z novo obvoznico bo Gornji Grad lahko na novo zaživel. (Foto: Občina Gornji Grad)

GORNJI GRAD – Promet po novi obvoznici naj bi stekel konec letošnjega junija

Nova obvoznica, nove razvojne priložnosti

Na obvoznico so v občini Gornji Grad potrpežljivo čakali več let. »V središču kraja se soočamo z gostim prometom tako tovornih kot tudi osebnih vozil, v poletnih mesecih je gneča zaradi turistov še toliko večja. Obvozna cesta ga bo razbremenila prometa, zato bo trško jedro privlačnejše za razvoj turistične ponudbe, varnejše za obiskovalce in sprehajalce. Bolj mirno okolje bo za tamkajšnje stanovalce tudi prijetnejše za bivanje,« med drugim poudarja župan Anton Špeh. Slovesno odprtje najnovejše cestne pridobitve, težke približno 5,5 milijona evrov, načrtujejo konec junija. Večino denarja je prispevala direkcija za infrastrukturo, Občina Gornji Grad je zagotovila 722 tisočakov.

BARBARA FURMAN

Po besedah župana Antona Špeha predstavniki lokalne politike v Gornjem Gradu gradnje obvoznice v preteklosti niso uvrščali med prednostne razvojne naložbe. »Kot obrtnik sem približno 20 let opazoval neodločnost lokalne skupnosti glede obvoznice. Kot sem se leta 2018 odločil za župansko kandidaturu, sem se med drugim zavezal, da bom v primeru izvolitev z novoizvoljenim občinskim svetom pospešil prizadevanja za njeno gradnjo. Obvoznica je nujna za razvoj občine.

Zato sem toliko bolj vesel, da je gradnja približno kilometer dolge obvozne ceste tik pred koncem.«

Poškodba mostu

Obvoznico gradi podjetje Garnol iz Kranja. Delovni stroji so zabrnili decembra 2022. Pred tem je imela občina kar nekaj težav pri pridobivanju soglasij lastnikov zemljišč, ki so potrebna za pridobitev gradbenega dovoljenja. Nekateri lastniki namreč živijo v tujini, kar je oteževalo postopke pri pridobi-

bivanju soglasij. Zdelo se je, da bo gradnja potekala nemoteno, a so lanske avgustovske poplave na trasi obvoznice močno poškodovale most in tako vrednost naložbe podražile za milijon evrov, dela pa so se zavlekla za nekaj mesecev. »Poškodbe, ki jih je na mostu povzročila uničujoča povodenj, so bile ocenjene na milijon evrov. Zato smo k pogodbi za gradnjo obvoznice dodali aneks, ki sta ga plačali direkcija za infrastrukturo in zavarovalnica.«

Župan Anton Špeh napoveduje odprtje obvoznice za 29. junija. (Foto: Andraž Purg)

A to ni bil edini nepredviden dogodek. Že prve tedne po začetku gradbenih del se je na trasi obvoznice porušil gospodarski objekt, ki je bil sicer načrtovan za odstranitev. »Pokazalo se je, da je trasa dobro zamišljena in projektirana, saj ni posegla v

»Zdelo se je, da bo gradnja potekala nemoteno, a so lanske avgustovske poplave na trasi obvoznice močno poškodovale most in tako vrednost naložbe podražile za milijon evrov, dela pa so se zavlekla za nekaj mesecev,« je pojasnil župan.

središče kraja, ki bo zdaj lahko zaživel povsem na novo. Prometa razbremenjeno območje namreč nudi nove priložnosti za razvoj turizma, ki je povezan z največjo katedralo v Sloveniji,« je še pojasnil župan in dodal, da bosta ob obvoznici pločnik in kolesarska steza. Pri gradnji viadukta je izvajalec gradbenih del moral zaradi bližine katedrale upoštevati zahteve zavoda za varstvo kulturne dediščine. Na viaduktu je kamnita obloga kombinirana z betonom in lesom. Svetila javne razsvetljave so vgrajena ob pločniku na mostu.

Najprej starodobniki

Občina Gornji Grad praznuje občinski praznik 30. junija in dan prej, 29. junija, bo slovesno odprtje obvoznice. Lokalna društva se že pripravljajo na otvoritveno slovesnost. Zagotavljajo, da se obeta pester kulturni program. Zaplesali bodo članice in člani folklorne skupine Oštarija, igrala bo Godba Zgornje Savinjske doline. Prvi se bodo po novi obvoznici zapeljali kolesarji starodobnih avtomobilov, za sodelovanje na dogodku se občina dogovar-

ja tudi s predstavniki društva ljubiteljev Porsche Slovenija. Pred katedralo bo koncert Pri-farskih muzikantov z gosti. Prisotnost na slovesnosti je že potrdila ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek, ki bo z županom Antonom Špehom prerezala otvoritveni trak.

Obvoznica se je izognila ožinam v starem mestnem jedru, tako da bo od križišča pri Lipi do križišča pri osnovni šoli s 100-metrskim mostom prečkala strugo reke Drete. Ob obvozni cesti so zagotovljeni podporni zidovi, hodnik za pešce, cestna razsvetljava in potrebna komunalna infrastruktura.

»Poleg razbremenitve prometa in večje prometne varnosti pridobitev obvoznice pomeni tudi velik miselni preskok pri občanah, ki so obljube o njeni gradnji poslušali že več desetletij. Z zadovoljstvom opažam, da je Gornji Grad vedno bolj privlačen za priseljevanje mladih družin, naložbe, kot je obvoznica, pa le še pripomorejo k bolj spodbudnemu okolju,« je prepričan Anton Špeh.

prijavi se na naj citycenter stil

1.NAGRADA
3.000€
DESETAKOV.

Prijavi se na www.city-center.si.

Obnova železniške postaje

ŠENTJUR – Direkcija RS za infrastrukturo po ureditvi železniške postaje v Šentjurju nadaljuje obnovo postajne infrastrukture. Stroji bodo kmalu zabrnili na železniški postaji Ponikva. Tamkajšnja postaja naj bi novo podobo dobila do začetka prihodnjega leta. Naložba bo predvidoma zajemala gradnjo novega podhoda, urejena bodo nova stopnišča in dvigalo. Predvideni so nadstrešek za potnike, nove klopi, usmerjevalne table in novi koši. Poskrbljeno bo za ureditev tirne infrastrukture, med drugim bodo urejene ustrezne površine za parkiranje na območju železniške postaje. Dela, katerih pogodbeni vrednost znaša skoraj 4,9 milijona evrov (z DDV), izvajata podjetje Rafael in Železniško gradbeno podjetje Ljubljana. Evropsko sofinanciranje znaša 1,8 milijona evrov. TS

To soboto vaja ob potresu

CELJE – To soboto, 6. aprila, bo v Celju taktična vaja Civilne zaštite Mestne občine Celje. Vaja bo na območju I. osnovne šole v Vrunčeve ulici.

Začela se bo ob 11. uri, njen namen pa bo seznanitev s protokoli in taktično-operativnim načrtom, ki bi stopili v veljavo ob potresu VIII. stopnje po evropski makroseizmični lestvici. Cilj vaje je preveriti operativno sposobnost enot sil za zaščito, reševanje in pomoč, ki se aktivirajo na podlagi načrta zaštite in reševanja ob potresu v Celju. Sodelujoče enote bodo vadile izvajanje načinov iskanja in reševanja ponesrečencev iz ruševin, zdravstveno in medicinsko oskrbo poškodovancev ter evakuacijo iz stavbe osnovne šole. ŠŠol

ŽALEC – Pred vrati nova sezona fontane piva

Obrišite prah z vrčkov. Za recikliranje boste nagrajeni.

Da je pred nami topla polovica leta, zadnjih devet let naznani odprtje fontane piva v središču Žalca. Nič drugače ne bo letos. Žalčani bodo pipice svoje osrednje turistične zanimivosti dvignili jutri (v petek). Glede na trenutne vremenske napovedi se nam obeta pravi poletni konec tedna, zaradi česar se zagotovo ne smeji le pivoljubcem, temveč tudi upravljavcem fontane, zaposlenim v Zavodu za kulturo, šport in turizem Žalec. V pretekli sezoni so namreč kar nekajkrat imeli smolo z dežjem.

ŠPELA OŽIR

Kaj prinaša letošnja sezona, so v družbi župana **Janka Kosa** predstavili pred nekaj dnevi. Ena tistih najbolj očitnih pridobitev, ki jo bo opazil vsakdo, ne glede na to, ali ima rad pivo ali ne, so nove sanitarije. Občina Žalec jih je uredila v delu pritličja bližnje župnijske zgradbe. Slednje je bilo nujno, saj se je hiška za stranišča izkazala za premajhno in obenem ni omogočala dostopa za invalide. Zagotovitev novih sanitarij, ki je znašala malo manj kot 170 tisoč evrov, je sicer del projekta Od hmelja do piva, s katerim je Občina Žalec uspešno kandidirala na razpisu

ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport.

Kdaj vse bo dišalo po hmelju?

Na žalski tržnici in ob fontani piva je vsako leto od 20 do 25 prireditev, ki s fontano privabijo več kot sto tisoč obiskovalcev. Prva v letošnji sezoni bo že ta petek, ko bosta ob 19. uri nastopila Klapa Intrade in Tomislav Bralič. Na družbenem omrežju se je glede tega vnela burna razprava. Da bodo nastopili ravno južni sosedje, ni naključje. Kot je pojasnil direktor mag. **Boštjan Štrajhar**, Žalec s pobratenim Biogradom povezujejo

Novo sezono delovanja fontane piva so predstavili v Hotelu Žalec. Od leve so župan Janko Kos, direktor zavoda mag. Boštjan Štrajhar in svetovalka za turizem Jolanda Ivanuša. (Foto: TT)

močne vezi. Gre za vzajemni obisk, saj se fontana piva vsako leto predstavlja tudi na Slovenskem vikendu v Biogradu.

Po uvodnem dogodku se bodo ob fontani zvrstile še prireditve Naj piva Slovenije (15. junij), Kriglfest (2., 3. in 4. avgust), Pohod po Hmeljski poti (31. avgust), Srečanje

fontan (28. september) in Savinjski oktoberfest s Hmeljarskim likofom (5. oktober). Vsi ti dogodki spadajo pod okrilje Prireditev, ki dišijo po hmelju.

Priložnost za mikropivovarje

Vse skupaj spremlja seveda okušanje piva ob fontani. Obi-

V 9. sezoni bo kulturno okušanje piva promovirala ambasadorica fontane, pevka in igralka Lara Jankovič.

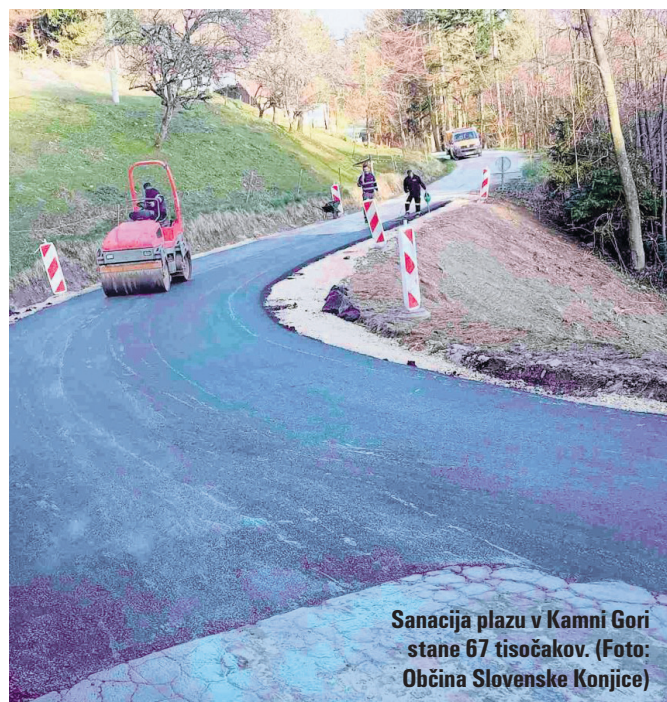
skovalci so do leta 2016 napolnili 316 tisoč vrčkov piva. Na fontani se je v vseh teh letih predstavilo 55 slovenskih mikropivovarjev. Vseh je sicer registriranih 70. »Njihova piva kraft so drugačna od tistih, ki jih delajo veliki pivovarji. Zorijo dlje časa. Zato ta piva menjamo večkrat na sezono. Prva pipa je seveda tradicionalno posvečena Kukcu, hišnemu pivu, ki ga vari inštitut za hmeljarstvo, eden od štirih takšnih inštitutov na svetu,« pravi direktor.

Odgovor na podražitve

Cena degustacije je lani znašala deset evrov. Vsem podražitvam se niso mogli ogniti niti v Žalcu. Po novem bodo turisti za okušanje piva morali odšteti 11 evrov. Pivo se je namreč po izračunih zavoda v zadnjih treh letih podražilo kar za 40 odstotkov. Vsi tisti, ki imajo vrček Oskarja Kogoja že doma in ga bodo prinesli s seboj, bodo za degustacijo odšteli sedem evrov. »Steklo je sicer surovina, ki se lahko popolnoma reciklira, a sta zbiranje črepinj in njihova obdelava vseeno dražja kot izdelava novega stekla iz steklarskih surovin. Ker smo trajnostno naravnani, bomo od letošnje sezone vsak dan obiskovalcem omogočili, da degustirajo pivo iz fontanskega vrčka, ki ga že imajo doma. S tem jim bodo ponudili 36-odstotni popust,« še dodaja Štrajhar.

Kmalu sanirana dva plazova

SLOVENSKE KONJICE – V konjiški občini tudi letos nadaljujejo sanacijo plazov, ki so se sprožili v naravnih ujmah. V zadnjih letih se jih je nakopičilo kar nekaj, sanacijska dela pa so finančno zajetna. Zato je državna finančna pomoč toliko bolj dobrodošla. To pomlad občina končuje sanacijo plazov v Bezini in Kamni Gori.

Sanacija plazov v Kamni Gori stane 67 tisočakov. (Foto: Občina Slovenske Konjice)

Konjiška občina je februarja začela sanirati obsežen plaz v krajevni skupnosti Bezina. Dela so zahtevna, saj so potrebni zelo globoki izkopi v zemljo. Zaradi tega potekajo počasneje, kot bi sicer. Kot še pojasnjujejo v konjiški občinski upravi, je izvajalec del že postavil glavno podporno konstrukcijo, ki je dolga 40 metrov. Zdaj mora urediti še cesto, prenoviti fekalno kanalizacijo ter urediti podporne zid pri bližnji stanovanjski hiši. Če bo vreme ugodno, bo sanacija plazov končana do konca aprila.

Medtem na drugem koncu konjiške občine podjetje GMI – Gradnje Marguč sanira plaz, ki se je sprožil ob lokalni cesti v Kamni Gori. Vrednost sanacijskih del je ocenjena na približno 67 tisoč evrov. Denar za sanacijo plazov je Občina Slovenske Konjice prejela od ministrstva za naravne vire in prostor po odpravljanju posledic naravnih nesreč, ki so se zgodile lani aprila. BF

Knjižnica v novih prostorih

SOLČAVA, MOZIRJE – Knjižnica Solčava, ki je ena od enot Osrednje knjižnice Mozirje, je dobila nove prostore. Doslej je domovala v prvem nadstropju Osnovne šole Solčava. Po novem jo boste našli v prvem nadstropju novega prizidka med osnovno šolo in telovadnico.

»Nov knjižnični prostor je lep in svetel ter je v središču Solčave. Za izvajanje bibliopedagoških dejavnosti in dogodkov imamo na voljo še sosednji prostor. Oba prostora skupno merita približno 85 kvadratnih metrov,« je pojasnila direktorica knjižnice **Petra Širko Poljanšek**.

V solčavsko knjižnico je vpisanih 19,7 odstotka prebivalcev občine, in sicer to pomeni 102 člana, kar je poleg osrednje enote v Mozirju največ med zgornjesavinjskimi krajevnimi knjižnicami. Osrednja knjižnica Mozirje ima sicer 3.871 aktivnih članov, kar predstavlja 23,7 odstotka vseh prebivalcev Zgornje Savinjske doline.

Knjižnica v Solčavi je v prizidku, naprej je telovadnica. (Foto: arhiv knjižnice)

Po odprtju nove solčavske enote bo za vse zgornjesavinjske ljubitelje knjig letošnja pomlad še en slavnostni dogodek. Enota v Mozirju je namreč prav tako letos dobila nove prostore v novozgrajenem prizidku pri kulturnem domu. Slavnostno odprtje bo 24. maja. Petra Širko Poljanšek

je pojasnila, da so v devetih letih prenovili skoraj vse krajevne knjižnice v dolini. Knjižnica v Nazarjah je nove prostore dobila leta 2015, enota na Rečici ob Savinji leta 2017, knjižnici na Ljubnem in v Lučah sta jih dobili leta 2017. Poleg njih deluje še enota v Gornjem Gradu. ŠO

Začetek gradnje predora Konovo–Velenje

VELENJE – Dars je v sklopu gradnje tretje razvojne osi začel izkop prvega predora Konovo–Velenje. Približno 500 metrov dolg enocestni predor Konovo bo sestavni del 1,8 kilometra dolge dvopasovne navezovalne ceste na hitro cesto med Velenjem in Slovenj Gradcem. Končan naj bi bil čez leto in pol.

Začetek del so s slovesnostjo obeležili na območju severnega portala predora, kjer so simbolično postavili kip svete Barbare, zavetnice rudarjev.

Dars je pogodbo za gradnjo sklopov B in H – Škalsko jezero ter Konovo – na

odseku med Velenjem in Slovenj Gradcem sklenil v začetku marca lani. Dela za pogodbeno vrednost 55,45 milijona evrov izvaja konzorcij Strabag, gradbene storitve in ljubljanska podružnica Strabag.

Na tretji razvojni osi se sicer trenutno dela pospešeno izvajajo na treh sklopih: Škalsko jezero, Jenina in Konovo. Sklop Gaberke je že končan. Kot je povedal predsednik uprave Darsa **David Skornšek**, namravajo letos pridobiti še tri gradbena dovoljenja, po njihovi pravnomočnosti bodo začeli delati. Javno

naročilo za sklop Velunja, ki je tehnično in finančno najbolj zahteven, bodo objavili po pridobljenem gradbenem dovoljenju, ki ga pričakujejo v aprilu, pravnomočnost pa v maju. V juniju bi lahko tako objavili drugo fazo razpisa in še letos začeli delati. Po pridobljenih pravnomočnih gradbenih dovoljenjih bodo letos začeli delati tudi na odseku med Šentrupertom in Velenjem. Dokončanje celotne hitre ceste na Koroško je po besedah Skornška predvideno v letu 2028.

SJ

Po kuhinji še parket v telovadnici

PREBOLD – Zadnja občinska seja preboldskih svetnikov ni bila povsem običajna. Preden so zagrizli v vsebino na dnevnem redu, so imeli prijetnejše opravilo. Skupaj so si namreč ogledali prenovljeno vrtno kuhinjo in šolo.

Občina Prebold je v sodelovanju s šolo oziroma z vrtcem prenovila vse napeljave, prezračevalne sisteme, ploščice

ter posodobila vso kuhinjsko opremo in stroje. Prenovo je začela 10. junija in jo končala 20. septembra. Naložba je znašala približno 600 tisoč evrov.

»S svetniki smo si ogledali prenovljeno kuhinjo vrtca, knjižnico Osnovne šole Prebold in malo športno dvorano, pri kateri smo ugotovili, da bo kmalu treba obnoviti tla – brušenje in lakiranje parketa,« je po seji pojasnil župan mag. **Marko Repnik**. ŠO

Kiparka Katja Oblak se na Vranskem predstavlja z miniaturnimi deli iz gline. (Foto: TT)

Na ogled miniaturna glinena dela

V Schwentnerjevi hiši na Vranskem je na ogled razstava Miniature. Njena avtorica, kiparka Katja Oblak, predstavlja miniaturna dela v glini, ki so v zadnjih letih nastajala v duhu njenega zanimanja za telo ter negovanja vezi v družini, naravi in z živalmi.

Katja Oblak je diplomirala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, smer kiparstvo. Raziskovanje v polju kiparstva posveča telesu in njegovemu dojetanju v sodobnem prostoru, odnosu do drugih (teles) in odnosu do narave. Materiali, ki jih pri delu uporablja in so ji blizu, so predvsem papir, glina in kamen. Poleg kiparstva v klasičnih materialih deluje tudi v medijih, ukvarja se z umetniškimi performansi, videi, grafiko in s poezijo.

Kiparka je na odprtju predstavila posamezne sklope razstave, ki jo je uradno odprla županja Občine Vransko Nataša Juhart. Z glasbenim programom sta odprtje obogatila kiparkina nečaka Izak in Liam Rajh na pozavni in kitari.

Razstava bo v Schwentnerjevi hiši na ogled še do 26. aprila. ŠO

Izdelki domače in umetnosti obrti

V avli Doma II. slovenskega tabora Žalec je do 11. aprila na ogled razstava Izdelki domače in umetnostne obrti. Izdelke je na ogled postavila Gina Bevc.

Gina Bevc iz Grč nad Šempetrom v Savinjski dolini je vsestranska ustvarjalka, ki se ukvarja s polstenjem, z vzenjem rišelj, s klekljanjem, pletenjem, kvačkanjem, šivanjem in z risanjem. Poleg tega izdeluje keramične izdelke, mozaike, gobeline, panjske končnice, sveče, velikonočne pirhe ter naravno kozmetiko, riše na svilo in žge v les. Zelo rada ustvarja tudi cvetlične aranžmaje. Obenem je nosilka certifikata Rokodelstvo Art & Craft Slovenija. ŠO

V avli doma II. tabora v Žalcu bodo še teden dni na ogled izdelki Gine Bevc. (Foto: TT)

Nova premiera Slovenskega ljudskega gledališča Celje

To je tekma, za otroke in tudi odrasle

Premiera predstave To je tekma je bila na Malem odru celjskega gledališča pred tednom dni, prvi ponovitvi bosta v soboto in 19. aprila. Igrata Andrej Murenc in Damjan M. Trbovc.

DEAN ŠUSTER

Režiser, scenograf in oblikovalec svetlobe je Miha Golob, sicer upravnik in umetniški vodja SLG Celje.

Skupno potovanje skozi zmote

V ustvarjalški ekipi so še dramaturginja Mojca Redjko, kostumografka Dajana Ljubičič, avtor glasbe in oblikovalec zvoka Anže Čater ter lektorica Živa Čebulj. Vsi skupaj so si zastavili vprašanje: kaj lahko otroci naučijo odrasle? Upriporitev To je tekma se navdihuje pri slikanici Beck in Matta Stantona z naslovom To je žoga, namenjeni medgeneracijskemu skupnemu branju. V knjigi je vse narobe, že na platnici je napaka, saj je pod naslovom narisana kocka. Temu sledi preverjanje geometrijske oblike, identitete in vsebine treh podob. Ko se (odrasli) bralec in (otroški) poslušalec strinjata z odgovori, se začne skupno potovanje skozi zmote, nesporazume in laži. Pripoved se potem nikoli ne konča. »To ni konec knjige,« piše na zadnji strani.

Kdaj se nehamo učiti?

Ustvarjalci predstave so slikanico brali na vse mogoče

Damjan M. Trbovc in Andrej Murenc nastopata za gledalce od petega leta naprej. (Foto: SLG Celje)

načine in razprlo se je morje vprašanj o znanju in védenju, neznanju in nevednosti, o moči avtoritete in avtoriteti

moči, o resnici in laži, o pomenu argumenta in argumentiranja, o polemčnih in demokratskih medgeneracijskih

pogovorih (in odnosih), o sodelovanju in tekmovanju. Koliko otrok si upa nasprotovati odraslim, četudi se motimo? Koliko si jih upa trditi svoje, četudi so prepričani, da imajo prav? Ali znajo svoje trditve dokazati tako, da jim odrasli verjamemo? Ali znajo poiskati te dokaze, in to celo tako, da jim je učenje zabavno? Pa odrasli, ali se nehamo učiti, ko odrastemo? Ko se staramo, pogosto postajamo modrejši, vemo več stvari, ker smo na svetu že dlje časa.

Tekma v preseganju sebe

Ustvarjalci predstave so se (po uvodnem branju slikanice) podali na igrivo pot raziskovanja govora in besede, da bi zbudili zanimanje zanje, s tem pa naklonjenost, radovednost in željo po udomačevanju. Besedo v vlogi sporazumevalnega sredstva gnetejo in oblikujejo v igračo, tekmujejo v besednih igrah in si lomijo jezike, postavljajo besede v zvočna in pomenska razmerja. Upriporitev prikazuje tekmo kot tekmovanje s seboj, preseganje sebe. Primerjava s seboj prej prišteva osebne točke, saj se osebni razvoj dosega v sodelovanju z drugim(i), ko se skupaj veselimo napredka. Nasmejimo se, ko drugi najde odličan argument in na samostojen način dokaže svoj prav. In učenje postane – velikodušna družbena tekma za boljši svet.

Utrinek z jubilejnega koncerta (Foto: Jernej Postružin)

Barbarinih 25 let

Začetki Harmonikarskega orkestra Barbara Premogovnika Velenje segajo v leto 1997, vendar so 25. obletnico zaradi korone počastili šele letos. Na jubilejni koncert v Muzeju premogovništva Slovenije v Velenju so povabili Franca Šegovca in njegov ansambel Štirje kovači.

Člani Harmonikarskega orkestra Barbara Premogovnika Velenje so obiskovalce navdušili s skladbami različnih avtorjev, priredbo zanje je ustvaril njihov mentor in dirigent Miro Klinc. V orkestru igrajo Nejc Anžič, Rado Berlak, Srečko Korošec, Mitja Likar, Janko Plaznik, Peter Postružin, David Strmčnik,

Martin Štrigl, Jože Zalužberšek in Karel Zlatar. Na tokratnem koncertu se jim je pridružil kitarist Vilko Frece. Zbrane je nagovoril vodja orkestra Peter Postružin, ki se je med drugim zahvalil vsem, ki omogočajo delovanje orkestra, in dodal: »V svoje vrste vabimo nove člane, ljubitelje frajtonarice, ki bi še dodatno obogatili delovanje našega orkestra.« Velikega aplavza so bili deležni tudi gostje večera,

člani ansambla Štirje kovači. Gre za najstarejši narodnozabavni ansambel na svetu in je zato vpisan tudi v Guinnessovo knjigo rekordov.

Predsednik Sveta delavcev Premogovnika Velenje Danilo Rednjak je članom orkestra v dar izročil rudarske svetilke, ansambel Štirje kovači je prejel posebno skulpturo, ki jo je izdelal Polde Robar.

BF

Otroci Lebensborna: med ukradenimi otroki je bila tudi dojenčica Jerica Šuster, rojena Poljanšek, iz Celja

Ne sirota, ampak ukradena Jerica

Druga svetovna vojna je pokazala nešteto krutih obrazov. Tudi zloglasno krajo otrok. Brez kančka slabe vesti so jih nacisti v imenu SS-ovskega rasnega eksperimenta kradli staršem po okupiranem ozemlju, tudi v Celju, da bi jih dali v posvojitev dobro stoječim nemškim parom. Vse to so počeli za svoj tajni program širjenja arijske nadržane. S tem so pahnili v trpljenje več sto družin. Pet mesecev je bila stara Celjanka Jerica Poljanšek (Šuster), ko so jo odpeljali v nemški Lebensborn, a so jo, najverjetneje zaradi očetovega vztrajnega poizvedovanja, kmalu po njenem drugem rojstnem dnevu vrnili staršema. Vsi mame in očetje ukradenih otrok te sreče niso imeli. Zgodovinarji, ki preučujejo to bolečo liso polpretekla zgodovine, so si enotni, da gre za učno uro oziroma poziv človeštvu, naj se za vedno končajo zločini nad otroki.

BARBARA FURMAN

Zloglasni nacistični program Lebensborn je bil namenjen nasilni germanizaciji otrok, tudi slovenskih. Sredi tridesetih let prejšnjega stoletja ga je zasnoval glavni arhitekt holokavsta **Heinrich Himmler**. Program je bil najprej zastavljen kot mreža materinskih domov in porodnišnic, v katerih so »rasno čiste« nemške matere lahko rojevale nezakonske otroke. Takratni režim je namreč na vse mogoče načine spodbujal rodnost.

Ugrabljeni dojenčki

Po izbruhu druge svetovne vojne so v program začeli vključevati tudi dojenčke, ki jih je okupatorska vojska ugrabljala na Poljskem, Češkoslovaškem, v Ukrajini, Sloveniji ter na Spodnjem Štajerskem. Večino teh otrok so oddali v posvojitev dobro stoječim nemškim parom, ki so bili vdani nacističnemu režimu. V dveh avgustovskih akcijah leta 1942 so v Celju pod nadzorom organizacije VoMi ukradli 645 otrok, od tega je Lebensborn najprej vzel od 30 do 40 dojenčkov. Po besedah **Nataše Konc Lorenzutti**, ki to temo proučuje, so zajete družine zbrali v celjski deški šoli. Otroke so ločevali za poseben transport za Avstrijo, matere pa za koncentracijsko taborišče Auschwitz. Seznam otrok je bil dokumentiran na

Nataša Konc Lorenzutti je raziskovala zgodbe v vojni ukradenih slovenskih otrok in napisala roman **Senca brez človeka**. (Foto: osebni arhiv)

nürnberških procesih, vendar je bil do nedavnega za javnost nedostopen. Zdaj je javen, spisek imen otrok Lebensborna je z dodatnim proučevanjem dopolnila prav Nataša. »Predvidena je bila tudi kraja dojenčkov iz Gorenjske, ki so bili z družinami nameščeni v zbirnem taborišču v Šentvidu nad Ljubljano, vendar se to ni uresničilo. Družine iz Šentvida so bile skupaj izseljene v taborišče v Regensburgu, otrok menda niso vzeli materam,« je še pojasnila.

Celjsko zbirno taborišče

Ukradena dojenčica **Jerica Šuster**, rojena Poljanšek, je bila registrirana v celjskem

zbirnem taborišču oziroma v takratni deški okoliški šoli (današnja 1. osnovna šola) v prvi akciji, ki jo je gestapo izvedel med 3. in 5. avgustom. Njeno ime so na seznam aretiranih pod zaporedno številko 729 vpisali že ponemčeno: **Gertrude Polianschek**.

»Akcije izseljevanja so bile posledica odpora proti okupatorju. Moške, ki so se vključili v tako imenovane bande, in njihove sodelavce so postrelili, njihove žene, matere in otroke pa aretirali. V dveh avgustovskih akcijah leta 1942 so otroke po Himmlerjevem ukazu ukradli materam, ki so jih odpeljali v Auschwitz, tudi Jeričino mater, otroke pa najprej v zbirno taborišče v Avstriji. Za izseljevanje družin je skrbela organizacija VoMi (Volksdeutsche Mittelstelle), ki je sodelovala z organizacijo Lebensborn, ta pa je bila zadolžena za germanizacijo dojenčkov, ki so ustrezali arijski rasi. Želeli so samo lepe in zdrave,« je še pojasnila Lorenzutti.

Z listki okoli vratu

Po besedah **Darje Jan** iz Muzeja novejšje zgodovine Celje je bilo prva postaja ukradenih otrok prehodno taborišče v Frohnleithnu pri

Gradcu, kjer so jih ocenili in jih razvrstili po rasnih kriterijih. Najmlajšim otrokom, do tretjega leta, so okrog vratu obesili listke, na katerih so bili navedeni njihovi rojstni podatki. Septembra 1942 se je njihova pot iz Frohnleithna nadaljevala v posebna mladinska taborišča, nameščena po vsem rajhu, ki so za vedno zaznamovala njihova življenja.

»Kasneje so jih znotraj prevzgojnih mladinskih taborišč premeščali in razvrščali po starosti in spolu. Tam so jim s strogo nemško vzgojo skušali odvzeti vse, kar bi jih spominjalo na dom in ljubezen do staršev. Vse otroke, ki so ustrezali rasnim kriterijem, so hoteli spremeniti v »polnovredne« člane nemške narodne skupnosti. Govoriti so morali nemško, vsak dan so imeli zgodnje jutranje vstajanje, zbiranje na dvorišču in pozdrav nemški zastavi. Pogosto so bili izpostavljeni pomanjkanju hrane, mrazu

in bolezenskim epidemijam. Zadolženi so bili za razna dela znotraj taborišč, starejši otroci so opravljali bolj zahtevna dela v vojaških tovarnah, šivalnicah in na poljih. Za vsak storjen prekršek ali neposlušnost so bili kaznovani, vzeli so jim leta brezskrbnega otroštva,« je še pojasnila.

Nevzdržne dileme

»Vem za zgodbe očetov, ki so se, da bi rešili svoje žene in otroke, odločili za mobilizacijo, a so zato imeli potem, če so preživeli, težave zaradi režima po vojni. Bil je to grozljiv čas, etične dileme so bile nevzdržne, pritiski nečloveški. Nihče ne bi smel nikoli biti postavljen v položaj, ko mu ugrabijo in trpinčijo otroke, njihovo rešitev pa pogujejo z moralno nesprejemljivimi zahtevami. Zato mi je narodni razkol tako boleč: razvrščanje ljudi po tem, kdo je bil v času okupacije in revolucije na pravi strani zgo-

dovine in kdo na napačni, je nevzdržno,« je poudarila Nataša Konc Lorenzutti. »Seveda vemo za izdajalce, slabiče in podrepnike, ki so od vsega začetka delovali proti svojemu narodu, vendar zdaj že dolgo vemo tudi, koliko ljudi je bilo prisiljenih v nevzdržne dileme.«

Vračanje domov

Med junijem in oktobrom 1945 so se iz zbirnih centrov v Nemčiji z organiziranimi transporti vračali v domovino. Kot je pojasnila Darja Jan, so zbirne oziroma repatriacijske centre za vračajoče otroke in mnoge taboriščnike, prisilne delavce in izgnance ustanovili tudi v Sloveniji. V Celju so 25. maja 1945 v prostorih Narodnega doma uredili zbirni center, ki so ga kasneje prestavili v nekdanji Slomškov dom v Vodnikovih ulici. Najbolj množičen transport ukradenih otrok iz Saldenburga je v Celje prispel 21. julija 1945.

Nataša Konc Lorenzutti: »Presunilo me je, kar se je avgusta leta 1942 dogajalo v Celju. Za program Lebensborn, nacistični eksperiment širjenja nadržane, smo sicer vedeli, ne pa tudi, da so bili v njem slovenski otroci. Vzbudil se mi je močan vzgib, da moram o tem pisati.«

Ukradeni otroci v košarah na peronu železniške postaje v avstrijskem Frohnleithnu. (Vir: knjiga **Senca brez človeka**)

Jerica Šuster: »Pomirila me je bela halja«

»Starša sta mi povedala, da sem ob vrnitvi iz Lebensborna domov pogosto jokala. Na vse načine sta si prizadevala, da bi me pomirila,« je med drugim povedala Celjanka Jerica Šuster. Jerica se je rodila marca 1942 v Celju staršema Ivan-ki Poljanšek in Franju Peršiču. Njena mama se je v mesto ob Savinji pred vojno priselila iz Idrije, oče iz Slavonije. Slednji se je zaposlil v celjski brivnici. Zaradi izjemne komunikativnosti je med prebivalci Celja hitro navezal poznanstva. Med ljudmi se je začelo šušljati, da bodo nacisti otroke arijskega videza ugrabili. Samo domnevamo lahko, kako sta se Ivanka in Franjo počutila tistega avgustovskega dne leta 1942, ko jima je nemški okupator odvzel petmesečno deklico.

Agonija negotovosti

»Veste, veliko vam ne bom uspela povedati, saj mi starša o tej boleči in stresni izkušnji nista veliko govorila. Še posebej redkobesedna je bila mama. Že po naravi je bila bolj vase zaprta. Bolečino je zadrževala v sebi, zato

Vključeni v Lebensborn, oddani v posvojitve, nikoli vrnjeni domov: (Vir: knjiga Senca brez človeka)

Vili Goručan – Haymo Henry Heyder, roj. 1942, Celje

Erika Matko – Ingrid von Oelhafen, roj. 1941, Rogaška Slatina

Ana Zupe – Erika Kleinlein, roj. 1941, Šmartno ob Paki, ostala pri krušnih starših v Nemčiji, vendar je hodila na počitnice k stari mami v domovino

Marija Zorko – Barbara Fritz, roj. 1942, Poljčane, ostala pri krušnih starših v Nemčiji

Ivan Gračner, roj. 1942, Vrh nad Laškim, izginil

Martin Janežič – Dieter Meiwes, roj. 1941, Silova pri Velenju

Jerica Šuster, rojena Poljanšek (Foto: Nik Jarh)

Jerica Šuster: »Ko se je tati odpravljaj v službo, si je oblekel belo haljo. V trenutku sem prenehala jokati. Očitno sem se spomnila na negovalke v Lebensbornu, ki so prav tako nosile bele halje.«

je imela zdravstvene težave, a si je sčasoma le opomogla. Naša sosedja je povedala, kako je moja mama kričala Jericaaaaa, Jericaaaaa, medtem ko so nas otroke spravljali na vlak,« je vidno ganjena povedala Jerica. Oče Franjo je ostal v Celju in si na vse načine prizadeval, da bi pridobil informacije, kje je njegova hči. Pošiljal je pisma in prošnje na različne naslove. Naposled je prejel pismo, v katerem je bilo navedeno, da je njegova hči v nemškem Lebensbornu. Da je živa in zdrava. Še naprej si je prizadeval, da bi jo čim prej vrnili domov. Medtem se je leta 1943 iz Auschwitzta predčasno vrnila njegova žena Ivanka. Agonija negotovosti,

ali bosta kdaj sploh še vide- la Jerico, se je nadaljevala. A upanja nista izgubila. Nekega aprilskega dne leta 1944 sta prejela telegram, naj prideta po hčerko na železniško postajo v Gradec. Takrat je bila Jerica stara dve leti in en me- sec.

Še pred koncem vojne iz Lebensborna vrnjeni staršem:

Gertruda Poljanšek (Jerica Šuster), roj. 1942, Celje

Mirko Kumlanc, roj. 1942, Hrastnik

Erna Lubej, roj. 1942, Šentjur

Berta Kačič, roj. 1942

Črna mačka

Zagotovo sta bila zelo sreča- na in prijetno vznemirjena, ko sta se z vlakom iz Celja peljala proti Gradcu v upa- nju, da bosta naposled lahko ponovno objela svojo deklico. Mama je Jerici povedala, da je tisti dan opazila črno mačko, ki je pred njo prečkala cesto. Čeprav ni bila vraževerna, se je ustrašila, da se bo zgodilo nekaj slabega, nekaj, kar bo preprečilo njihovo ponovno srečanje. Na železniški postaji v Gradcu je bil vagon Rde- čega križa, kjer je zdravnik pregledoval prispele otroke. »Starša sta me takoj prepo- znala. Pri dveh letih sem bila menda debelušna in sem zato bolj pozno shodila. Sicer pa sem se vrnila zdrava,« doda Jerica, ki se iz tistega obdobja sicer skoraj ničesar ne spo- minja, se je pa v njej zasedel občutek, zaradi katerega ji še danes ne prija posedanje ali poležavanje na soncu. »Naj- verjetneje zato, ker so nas ne- govalke po umivanju posedle na sonce, da smo se hitreje posušili. Verjetno sem imela od sonca kdaj pordelo ritko. Zato še danes čutim podza- vestni odpor do sončenja. Čeprav smo bili otroci siti, na toplem in varnem, nismo imeli tiste topline, ki jo otro- ku lahko zagotovi le mama.«

Bela halja

Ob vrnitvi v domače Ce- lje je Jerica ob prilagajanju na novo okolje in nove lju- di doživela stres. Pogosto je namreč jokala. Podnevi in ponoči. »Mama in tati sta mi povedala, da sta si na različ- ne načina prizadevala, da bi me pomirila. Žal neuspešno.

OB ROBU

In še vedno jih kradejo

Mnogi se strinjamo, da je vojna sama po sebi zločin proti človeštvu. A vojne še kar divjajo. In v njih še vedno ubijajo in kradejo otroke. Na vojnih območjih, naj bo to Ukrajina ali Gaza, je to vsakodnevni pojav.

Zgodovina očitno ni nikakršna učiteljica. Človek sočloveku še vedno povzroča zlo. Eksperiment ukradenih otrok med drugo svetovno vojno kot da se ni zgodil. Nemška država se jim ni nikoli uradno opravičila, nikoli ni bilo izplačil odsko- dnin. Uradno stališče nemške države je, da otrokom ni bilo hudega, niso bili trpinčeni in zato niso žrtve. Lebensborn je bil edina veja organizacije SS, ki je bila na povojnih procesih v Nürnbergu oproščena, najverjetneje zato, ker so delovanje predstavili kot humanitarni program. A vendar vsi štirje portretiranci, ukradeni otroci, v filmu Zajeti v izviru ne izražajo jeze ali sovraštva. Ker so bili zmožni globokega in iskrenega odpuščanja. Tisti, ki tega niso bili zmožni, so zboleli, se kam umaknili. In svet gre naprej. Kam? V smer globoke humanosti za- gotovo (še) ne!

BARBARA FURMAN

Na filmskem platnu

V sklopu 26. Festivala dokumentarnega filma je bil predstavljen dokumentarni film režiserke Maje Weiss in soscenaristke Nataše Konc Lorenzutti, ki sta ga na- slovili Zajeti v izviru – Slovenski otroci Lebensborna. Pripoveduje zgodbe štirih ukradenih otrok z dvojno identiteto. Poleg že pokojnega Hayma Hayderja (rojen je bil kot Vili Goručan iz Celja) še Ingrid von Oelha- fen, Franca Zagožna in Ivana Acmana.

Film je bil posnet v Sloveniji, Nemčiji, Belgiji in Ko- stariki, kamor je življenjska pot zanesla štiri ukradene slovenske dojenčke. Filmske premiere v Frankfurtu se je udeležil tudi **Ivan Acman**, rojen leta 1941. Med drugim je izrazil upanje, da bo film v poduk in razmislek, da se grozodejstva iz preteklosti ne bi ponavljala. Vidno ganjen je še povedal, da se počuti prizadetega, a hkrati dodal, da je imel srečo, da ga je kot dojenčka posvojila ljubeča družina. Premiere filma sta se udeležila tudi **Ingrid Von Oelhafen** (rojena kot Erika Matko), ena od ukradenih slovenskih otrok iz filma, in nemški zgodovinar **Georg Lilienthal**, ki velja za pionirja raziskovanja Lebensborna. **Haymo Heyder** do svojih šestdesetih let ni vedel, da ni otrok nemških staršev. V resnici je bil **Vili Goručan** iz Celja. Ime so mu dali krušni starši, daljni sorodnik Heinri- cha Himmlerja in njegova žena. Imel je srečno otroštvo. Kot je povedal med pripravo dokumentarnega filma, mu starša nikoli nista dajala občutka, da ne bi bil njun sin. Zakonca Heyder sta bila sicer že dolgo pokojna, ko je Haymo izvedel resnico o svojem rodu. Fotografijo biolo- ške matere, Slovenke, ki je bila umorjena v Auschwitzu, je prvič videl šele proti koncu svojega življenja.

Haymo Heyder (Vili Goručan) si je kariero ustvaril kot tonski mojster v filmski industriji. (Foto: Bela film)

Potem se je zgodilo nekaj pre- lomnega. Tati se je odpravljaj v službo. Mama mu je zlikala belo haljo, ki jo je nosil med delom v brivnici. A si jo je oblekel že doma. V tistem tren- utku sem prenehala jokati. Očitno sem se spomnila na negovalke v Lebensbornu, ki so prav tako nosile bele halje.

Ko sta videla, kako pomirju- joče deluje name bela halja, sta jo oba nosila doma,« z nasmehom pripomni Jerica. Takrat so z družino stanovali na Skalni kleti. Pravi, da se je med ljudmi hitro razvedelo, da je bila ena od ukradenih otrok, zato so imeli do nje še posebej sočuten odnos.

Jerico so staršema od- vzeli v začetku avgusta 1942. (Foto: Nik Jarh)

Hišna preiskava v Zdravstvenem domu Žalec

Celjski kriminalisti končali obsežno preiskavo korupcije

Celjski kriminalisti iz oddelka za preiskovanje gospodarske kriminalitete so prejšnji teden končali predkazenski postopek preiskave sumov storitve 40 kaznivih dejanj s področja korupcije. Hišno preiskavo so opravili tudi v Zdravstvenem domu Žalec.

JANŽE FRIC

Dva osumljena, zaposlena v domu, sta namreč pred uradno izvedbo posla osumljenim izvajalcem sporočala podatke o višini sredstev, ki jih ima zavod na voljo za izvedbo posameznega posla.

S tem sta po navedbah celjske policije favoriziranim po-

nudnikom omogočila, da so se s ponudbo čim bolj približali najvišji vrednosti razpoložljivih sredstev zavoda.

Do 30 odstotkov višje cene

Omenjeni ponudniki so tako cene storitev v zameno za pridobitev posla dvignili do 30 odstotkov v primerjavi s takrat veljavnimi cenami na trgu. Dvig cen je predstavljal vrednost daril zaposlenim v zavodu oziroma neupravičeno bogatenje favoriziranega ponudnika na račun javnih sredstev.

Celjski kriminalisti so pretekli teden sicer končali predkazenski postopek v zvezi s preiskavo 40 kaznivih dejanj s področja korupcije v zdra-

V Zdravstvenem domu Žalec bodo zoper osumljenca delavca sprožili potrebne postopke. (Foto: arhiv NT/TT)

vstvu za nedovoljeno sprejemanje in dajanje daril. Zaradi omenjenih kaznivih dejanj bodo ovadili sedem fizičnih oseb, tri samostojne podjetnike in zastopnika dveh gospodarskih družb.

Postopki naročanja zgolj formalnost

Osumljeni so od leta 2022 z javnim zdravstvenim zavodom z območja PU Celje dogovorjeno sodelovali tako, da so storitve, potrebne za nemoteno delovanje zavoda, organizirali z izbiro favoriziranih ponudnikov, ki so sami priskrbeli konkurenčne ponudbe. Storitve so sodile v okvir t. i. evidenčnih javnih naročil, zavod pa je postopek javnega naročanja izvedel zgolj formalno in ne v skladu z načeli o javnem naročanju ter dobrem gospodarjenju z javnimi sredstvi.

Doslej s preiskavo še niso ugotovili, da bi se dogovarjanja preiskovanih poslov nanašala na dobavo medicinske opreme oziroma zdravil, temveč so povezana izključno z naložbami oziroma materialno-tehničnimi sredstvi ter storitvami, potrebnimi za nemoteno delovanje javnega zavoda.

Policisti so med drugim zasegli tudi imitacijo pištole. (Foto: PU Celje)

Z grožnjami in izsiljevanjem ogoljufali več ljudi

V februarju in marcu so policisti Policijske postaje Velenje obravnavali več kaznivih dejanj, ki jih je izvrševala združba treh mlajših moških. Ti so z goljufijami in izsiljevanji, s silo in z grožnjami, ki so jih podkrepili z orožjem, od mlajših oseb zahtevali, da so jemale kredite, sklepale lizinge, pogodbe in naročnine pri operaterjih mobilne telefonije z nakupi telefonov višjega cenovnega razreda.

Pridobljen denar in predmete so morali oškodovanci pod prisilo izročiti članom združbe. S kaznivimi dejanji so storilci pridobili najmanj 72.300 evrov premoženjske koristi.

Z zbiranjem obvestil so velenjski policisti ugotovili, da je vodja združbe 23-letni Velenjčan, sosterilca pa sta njegova vrstnika z območja Šoštanja.

Pri osumljenih so policisti izvedli hišne preiskave in zasegli predmete, povezane s kaznivimi dejanji. Zasegli so jim tudi predmete, ki so jih osumljenci uporabljali pri izvrševanju kaznivih dejanj, in sicer plinsko pištolo, imitacijo pištole, nož in elektrošoker.

23-letnega Velenjčana so policisti za čas zbiranja obvestil pridržali. Vse tri bodo kazensko ovadili zaradi storitve kaznivih dejanj goljufije in izsiljevanja. Za obe kaznivi dejanji je zagrožena kazen od enega do osem let zapor.

Na Žalskem zasegli več kokaina in konoplje

Celjski kriminalisti so pred prazniki opravili hišno preiskavo pri 33-letnem moškem z območja Žalca. Med preiskavo so našli in zasegli pol kilograma kokaina.

Približno štiri kilograme konoplje so žalski policisti prejšnji teden zasegli 29-letniku prav tako z žalskega območja. Oba bosta kazensko ovadena zaradi suma storitve kaznivega dejanja, ki ga obravnava 186. člen Kazenskega zakonika. Ta med drugim prepoveduje neupravičeno proizvodnjo in promet s prepovedanimi drogami.

Žalski policisti so zasegli več kot štiri kilograme konoplje. (Foto: PU Celje)

Policisti so med prazniki obravnavali voznike pod vplivom prepovedanih drog in alkohola ter tiste s pretežno nogo. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Policisti v prvih prazničnih dneh obravnavali več prekrškov

Celjski prometni policisti so v petek na avtocesti obravnavali tri hujše prekrščitve hitrosti. Na odseku avtoceste A1, kjer je hitrost vožnje s prometnim znakom omejena na 100 km/h, so trije vozniki, vsi tuji državljani, vozili s hitrostjo 172 km/h, 173 km/h in 184 km/h. Vsem so izrekli po 1.200 evrov globe in 9 kazenskih točk.

V Celju so prav tako v petek obravnavali voznika, ki mu je hitri test pokazal, da je vozil pod vplivom prepovedane droge. Odredili so mu strokovni pregled, ki ga je odklonil. Ker je vozil brez vozniškega dovoljenja, so mu zasegli vozilo. Zoper njega bo podan obdolžilni predlog.

V soboto zjutraj so na avtocesti obravnavali voznico osebnega avtomobila, ki je vozila iz smeri Vranskega proti Šentrupertu. Alkotest je pokazal, da je imela malo manj kot 1,5 promila alkohola v krvi. Voznica je bila pridržana do streditve. Zoper njo bo sledil obdolžilni predlog. Za prekršek je predpisana globa v višini 1.200 evrov, predpisanih je tudi 18 kazenskih točk.

V prometni nesreči udeležena tri tovorna in osebno vozilo

Prejšnjo sredo se je na štajerski avtocesti pred predorom Ločica zgodila prometna nesreča, ki jo je okoli poldneva povzročila voznica osebnega avtomobila, ki je nenadno zavrla. Vanjo je trčil voznik tovornega vozila s priklopnikom.

Drugi voznik tovornega vozila s priklopnikom, ki je vozil za vozilom, ki je trčilo v osebno vozilo, je uspel svoje vozilo pravočasno ustaviti in preprečiti trčenje v pred seboj vozeče tovorno vozilo, je pa vanj trčil tretji voznik tovornega vozila, ki je za njim pripeljal s prekratko varnostno razdaljo.

Vozniki osebnega vozila, ki je nenadno zavrla, in vozniku tovornega vozila, ki je vozil s prekratko varnostno razdaljo, so policisti Policijske uprave Celje izdali plačilna naloga.

Med prazniki na Celjskem več vlomov

Podaljšan praznični konec tedna je botroval kar nekaj vlomom v naših krajih. Storilci so vlomili v več stanovanjskih hiš, a tudi v cerkev.

V nedeljo so policisti v Štorah obravnavali vlom v stanovanjsko hišo. Storilec je vanjo vlomil skozi balkonska vrata, a ni ničesar vzel.

V dve stanovanjski hiši so v ponedeljek vlomili tudi v Šentjurju. Iz ene ni bilo nič odtujenega, v drugi so storilci odtujili dve električni kolesi in nekaj gotovine.

Neznanci so v Velenju vlomili v cerkev, a niso ničesar vzeli.

Žalski policisti so v ponedeljek obravnavali vlom v enega od gostinskih lokalov v Žalcu. Neznani storilci so odtujili televizor, računalniško opremo ter nekaj prehrabnih izdelkov.

Tarča tudi vozila

V Slovenskih Konjicah so policisti opravili ogled vloma v osebni avto, iz katerega je neznan storilec odtujil približno tisoč evrov gotovine.

V vozilo je bilo vlomljeno tudi v Celju, odtujen je bil nahrbtnik z vsebino.

Celjske nogometašice uspele zlomiti tekmice v gosteh

Sezono želijo končati v soboto!

Druga tekma finala državnega prvenstva v futsalu je bila v Pivki. Celjank so bile podobno kot na prvi tekmi v Kajuhovi dvorani (8 : 5) zelo odločne in so v finalni seriji povedle z 2 : 0 v zmagah proti Košani.

DEAN ŠUSTER

Do novega naslova prvakinj jih loči en korak, kajti potrebujejo le še eno zmago.

Z eno roko na pokalu

Tretji obračun bo v soboto, začel se bo ob 16.00. Celjanke je v soboto na No-tranjskem v vodstvo popeljala Ines Ermenc, ki je zadela v 7. minuti, Anja Ložar je boljšo igro Celjank potrdila v 20. minuti s povišanjem vodstva. V nadaljevanju je v svoji 125. tekmi v ligi svoj 88. gol zabila še Tjaša Alegro – za končnih 0 : 3. »Kot da bi na tekmo prišla neka druga ekipa. Energija je bila prava, taktično smo bili boljši. Menim, da smo si tudi bolj želeli zmago. Nismo pa pregoreli v morebitni preveliki želji,« je bil s svojimi varovankami zadovoljen trener Blaž Adamič. Nato je previdno dodal: »Vodimo z 2 : 0 v zmagah, tretjo tekmo bomo igrali doma. Eno roko že imamo na pokalu. A prav to moramo odmisлити in se resno pripraviti na bitko.«

Gostje bodo sproščene

»Energije, ki nas je krasila v finalni tekmi slovenskega pokala proti Celjankam, ni bilo. Presenečen sem nad našo podobo, še zlasti zato, ker finala državnega prvenstva ne igraš vsak dan. A to je šport, tudi to se zgodi. V finale smo prišli precej načeti s poškodbami. Z vsako tekmo je stanje slabše, prvič pa se moja dekleta soočajo s takšnimi naporji. A ne bomo se predali. V športu so se zgodila že večja presenečanja, kot bi bil naš morebiten preobrat v finalu,« ostaja optimist trener Košane Miha Osojnik. Celjske nogometašice se morajo osredotočiti na sobotni obračun, saj vsi, ki navijajo zanje, upajo, da bo to zadnje dejanje v sezoni.

Foto: Andraž Purg

Takšnih prizorov si navijači Celjank želijo v soboto. Levo stoji Tjaša Alegro, ki je odigrala že 125 tekem v ligi – vmes je ekipo dvakrat zapustila in rodila sinova.

Julija zadela in podala

Slovenska ženska hokejska reprezentanca je uspešno začela nastope na svetovnem prvenstvu divizije I (skupine B) v Latviji.

Varovanke selektorja Boštjana Kosa so v Rigi proti Poljakinjam slavile s 4 : 1 in dosegle pomembno zmago v boju za obstanek v tem nivoju tekmovanja. Zadetek in podajo proti Poljski je prispevala odlična napadalka iz Vojnika Julija Blazinšek, članica državnega prvaka Maribora. V 2. krogu so bile pričakovano od naših hokejistk boljše Slovačkinje (0 : 4).

DŠ

Brez poraza v končnico

Za dobre novice so poskrbeli košarkarice Cinkarne ter košarkarji Celja in Vojnika.

Celjanke so v zadnji tekmi rednega dela slovenske lige visoko premagale ekipo Triglava (83 : 58) in ostale neporažene. V polfinalu končnice se bodo pomerile z Mariborčankami. Celjski košarkarji so izgubili prvo tekmo četrtfinala v 2. ligi, nato so se v gosteh oddolžili ekipi Portoroža. Jan Rizman je dosegel 40 točk. Tretji obračun je bil včeraj. Vojničani so v 3. ligi v četrtfinalu izločili mlado ekipo Olimpije in se bodo v polfinalu pomerili z Idrijo.

DŠ

Praznik Celje praznuje! Pridi na zvezdo

Mestne občine Celje
11. april 2024

10.00–12.00
Raziskujemo
Mini kostumirano vodstvo za vnaprej dogovorjene skupine

12.00–15.00
Muziciramo!

15.00–16.30
Plešemo!

16.30–17.30
Pojemo!

17.30–19.00
Koncertiramo!

19.00–19.30
Praznujemo!

Še osem tekem

LESTVICA 1. SNL

CELJE	28	19	6	3	61:23	63
OLIMPIJA	27	15	8	4	54:33	53
MARIBOR	27	13	7	7	47:29	46
BRAVO	28	11	9	8	35:33	42
KOPER	27	10	7	10	40:39	37
MURA	28	9	7	12	33:41	34
DOMŽALE	27	9	2	16	38:47	29
ROGAŠKA	28	8	5	15	28:48	29
ALUMINIJ	28	7	5	16	28:53	26
KALCER	28	6	6	16	24:42	24

Zmago je celjskim nogometašem preprečil mladi vratar Aluminija Lan Jovanović. Pri enajstmetrovki Aljoše Matka je bil nemočen.

Obleganje, nespretnost in grobi napaki v obrambi

Odigrane so bile tekme 28. kroga v 1. slovenski nogometni ligi, po katerih je prišlo do sprememb pri dveh klubih. Oliver Bogatinov po poldrugem letu ni več trener Radomelj. Ekipo bosta do nadaljnjega vodila Luka Žinko in Dragan Čadikovski. Nato je prišlo do menjave v Domžalah, namesto Dušana Kosića bo moštvo do nadaljnjega vodil Matej Podlogar.

DEAN ŠUSTER

Le trije slovenski nogometni prvoligaši še niso zamenjali trenerjev v tej sezoni. To so Rogaška z Oskarjem Drobnetom, Aluminij z Robertom Pevnikom in Bravo z Alešem Arnolom.

To je možno le v nogometu

Če bi sodili zgolj po zadnjem rezultatu Celja, bi morda tudi v knežjem mestu lahko razmišljali v tej smeri, toda moštvo Damirja Krznarja je imelo proti Aluminiju poleg nespretnosti in neprevidnosti tudi precej športne smole. Celjski nogometaši so sprožili rekordnih 36 strelav. Priigrali so si kar 15 strelav s kotov. Gostje so vodili dvakrat. V 13. minuti je Rus Krapukhin izkoristil nesporazum branilca Damjana Vukliševića in vratarja Matjaža Rozmana.

Celje: Rozman, Karničnik, Nemanič, Vuklišević, Ajhmer (Bajde), Zabukovnik, Kouter (Popović), Svetlin (Bobičanec), Menalo (Prucev), Matko, Aarons (Edmilson).

Žan Karničnik je bil tokrat manj opazen. Levo je Sandro Jovanović, brat vratarja Lana. Oba sta se k Aluminiju preselila iz velenjskega Rudarja.

daljšal let žoge v mrežo. Vseh ali celo večine priložnosti Celja ni možno naštet. Najbližje ize-najčenju je bil Jegor Prucev, ki je odlično streljal, toda žoga se je odbila v prečko, nato v vratni-co in nazaj v polje. 82. minuta je le prinesla manjše olajšanje; Luka Bobičanec je z odličnim strelom premagal vratarja Lana Jovanovića, ki je šele pred dve-ma tednoma postal polnoleten. Obleganje se je nadaljevalo, v imenitnem položaju se je zna-šel Gregor Bajde, a je Jovanović preprečil celjsko zmago.

Nedopustne napake v boju za vrh

Kar sedem točk je Aluminij v tej sezoni odščipnil Celju. »V slačilnici bi najraje kričal, am-pak ni bilo pravega razloga. Lahko sem jezen in razočaran. A bolita me le darili gostom. Moji fantje so se izjemno trudi-li, na drugi strani je bil izvrsten vratar. Točka za nas ni dovolj, toda glede na izvedbo na igrišču nimam pripomb v napadalnem delu. Če bomo tako igrali, se ne bojim nikogar do konca prven-stva,« je govoril trener Damir Krznar. Dvakrat je Luka Bo-bičanec z goloma v izdihljajih tekem rešil svoje moštvo pred porazom z Aluminijem: »Lahko smo zadovoljni z igro. A takšnih napak v obrambi si ne smemo privoščiti v boju za naslov pr-va. Tokrat smo sami podarili točko tekmečem oziroma smo se prikrajšali za dve.« Celjani bodo v soboto gostovali v Mur-ski Soboti, v sredo bodo priča-kali ekipo Brava. Lokalni derbi bo 13. aprila v Rogaški Slatini, kjer bi moral biti pod celjskim drobnogledom predvsem tam-kajšnji napadalec Patrik Mijić. 25-letni Hrvat, ima v svoji stati-stiki šest golov. Rogaška se je po zmagi v Kranju proti Triglavu s 3 : 2 uvrstila v polfinale pokala NZS.

Foto: Andraž Purg

Denis Popović je igral le v drugem polčasu, ki so ga Celjani dobili z 1 : 0.

Izidi: Rogaška – Bravo 2 : 0, Maribor – Kalcer Radomlje 1 : 0, Domžale – Mura 3 : 5, Olimpija – Koper 3 : 2 in Celje – Aluminij 2 : 2.

Lokostrelec Tim Jevšnik svetovni rekorder

20-letni Polzelan Tim Jevšnik je v Ljubljani na izbirnem tekmovanju članske reprezentance dosegel članski svetovni rekord s sestavljenim lokom v disciplini dvojni 50-metrski krog.

Tim je streljal odlično, čeprav so bile vremenske razmere v Stožicah slabe. Z rezul-tatom 1427 krogov je za tri kroge izboljšal prejšnji svetovni rekord iz leta 2022, ki ga je imel v lasti Američan James Lutz. Jevšnik je prvič postal svetovni rekorder. Naša članska reprezentanca bo v tem mesecu nastopila na zunanjem tarčnem tekmovanju za svetovni pokal na Kitajskem.

DŠ

Tim Jevšnik je svetovni rekord postavil v deževnem vremenu. (Foto: osebni arhiv)

Predsednik AZS Primož Feguš slavnostni govornik v Šentjurju

Nagrajenci z županom Markom Diacijem, s predsednikom Športne zveze Šentjur Brankom Vizjakom in predsednikom Atletske zveze Slovenije Primožem Fegušem. (Foto: Občina Šentjur)

Atletinja Ogrizkova, tekvondoist Obrez in plesalke

Slovesnost s podelitvijo priznanj najboljšim športnikom v občini Šentjur je bila ponovno v Ipavčevem kulturnem centru. Praznik športa je postregel s pregledom dobrih rezultatov mladih športnikov na različnih področjih.

DEAN ŠUSTER

Na povabilo gostitelja, župana Občine Šentjur mag. Marka Diacija, je zbrane nagovoril gost večera, predsednik Atletske zveze Slovenije Primož Feguš. Nekdanji celjski atlet je pozdravil bogato športno tradicijo, prizadevanja mladih športnikov in trenerjev ter jih

spodbudil k nadaljevanju uspešnih športnih poti.

Atletinja in bojevnik

Predsednik Športne zveze Šentjur Branko Vizjak je podelil priznanja v več kategorijah. Med športnicami je tretje mesto osvojila Veronika Planko iz

Taekwondo kluba Ahac, druga je bila Lina Golihleb iz Plesnega društva TBA, najvidnejše rezultate pa je dosegla atletinja Urška Ogrizek (AK Šentjur), ki je sicer tudi kategorizirana športnica v državnem razredu, lani pa je zmagala na prvenstvu Slovenije v teku na 100 metrov. Izpolnila je tudi normi za olimpijski festival evropske mladine in za balkanske atletske igre.

Med športniki je drugo mesto osvojil Filip Cmok. Član Atletskega kluba Šentjur je bil dvakrat drugi na državnem prvenstvu za mlajše mladince.

Najboljši športnik v letu 2023 je bil Nik Obrez iz Taekwondo kluba Ahac, sicer kategorizirani športnik mladinskega razreda, ki je zmagal v bojih na državnem prvenstvu in bil drugi na odprtem prvenstvu za slovenski pokal. Bil je član slovenske mladinske reprezentance, ki je bila tretja na ekipnem evropskem prvenstvu.

Ogromno obetavnih plesalk

V ženskem ekipnem tekmovalstvu so slavile plesalke Mladinske skupine Modern

(Plesno društvo TBA). Bile so druge na evropskem in sedme na svetovnem prvenstvu. Drugo mesto je pripadlo dvočlanski ekipi v krosu v kategoriji U18 iz AK Šentjur. Sestavljala sta jo Filip in Jakob Cmok. Tretje je bilo moštvo Košarkarskega kluba Šentjur. Športnik invalid občine Šentjur je tudi tokrat postal Henrik Plank iz AK Šentjur, ki je na državnih prvenstvih osvojil dve prvi mesti, na mednarodnem mitingu v Zagrebu pa je izpolnil normo za uvrstitev na svetovno prvenstvo, ki bo letos na Japonskem. Nazi-

ve perspektivnih športnic in športnikov so prejeli: Val Filej (AK Šentjur), Neža Hladnik (Judo klub Zdezele Sankaku Celje), Eva Drobne, Lija Kolar, Otroška formacija Modern, LIL Flex mala otroška HH skupina, Jackson Jazz mala skupina otroci, Karin Sušec in Maša Kočevar, Tara Jug in Enja Mladenovič ter Lija Kolar in Lara Antolič (vse PD TBA), Urh Sevnik (Teniški klub Šentjur) ter Nuša Fon, Aleks Lazičič, Jaka Pirc in Patrik Peperko (Takwondo klub Ahac).

Plakete najboljšim na Polzeli

Zveza športnih društev Občine Polzela in Občina Polzela sta na gradu Komenda športnicam in športnikom podelili priznanja za pomembnejše uspehe v letu 2023.

Priznanja zveze za pomemben prispevek pri razvoju športa v občini Polzela so prejeli Drago Jamnikar, Damjan Ožir in Leon Pižorn. Dobitnik zlate plakete je bil lokostrelec Tim Jevšnik. Srebrne plakete so prejeli Katja Banko, Laura Bergant, Marko Božiček, Jaka Cestnik, Taja Ferlež, Ažbe Mlačnik, Nina Mlakar, Nika Šenica, Julija Rožič in Nuša Žaleznik. Zveza je podelila še pet bronastih plaket, dobitniki so bili Filip Abraham, Lina Golihleb, Domen Hohnjec, Davor Ribič in Brina Vogrin Cingesar. Gost prireditve je bil Rajmond Debevc, najboljši slovenski strelec doslej.

DŠ

Dobitniki plaket in priznanj Zveze športnih društev Občine Polzela (Foto: TT)

Larisa Žagar Slemenšek in Timi Zajc

Najboljša športnika žalske občine v letu 2023 sta bila evropska in svetovna prvakinja v kimboksu Larisa Žagar Slemenšek in smučarski skakalec Timi Zajc.

Odlična bojevnica je članica celjskega kluba Hyong, Timi je član SSK Ljubno BTC. Predstavnice Odbojarskega društva Šempeter v sedeči odbojki so imele najboljšo ekipo leta. Sestavljale so jo Suzana Ocepek, Klara Vrabič, Katja Banko, Maša Božič, Tija Vrhovnik, Bogomira Jakin, Valentyna Brik in kapetanka Lena Gabršček. Vodil jih je trener Simon Božič. Priznanje za življenjsko delo je prejel uspešen rokometni trener Niko Markovič.

DŠ, foto: TT

Larisa Žagar Slemenšek je najboljša športnica Občine Žalec. Timija Zajca na prireditvi ni bilo.

Priznanje je v imenu Nika Markoviča, ki so mu prihod preprečile zdravstvene težave, prevzela njegova žena Milica. Izročil ji ga je župan Janko Kos.

Kulturne prireditve
ČETRTEK, 4. 4.
17.00 Kulturni center Rogaška Slatina
Maček Muri išče kroniko <i>Gledališka predstava</i>
18.00 Narodni dom Celje
Mladinski pevski festival Celje <i>Otvoritveni koncert festivala; vstop prost</i>
18.00 Likovni salon Celje
Jaka Babnik: Gibljive slike <i>Pogovor ob razstavi</i>
18.00 Kulturni center Laško
Končno svobodna <i>Gledališka igra v izvedbi srednješolske gledališke skupine 4Murus</i>
18.00 Mestna galerija Kulturnega centra Rogaška Slatina
Vzporedne dimenzije – nevidni svetovi <i>Odprtje likovne razstave Rafaela Zupanca – Rafa</i>
18.00 Galerija Velenje
Gold Rush/a lucid daydream <i>Odprtje razstave fotografra Petra Giodanija</i>
18.00 Dom kulture Velenje
Športnik leta 2023 v Mestni občini Velenje <i>Prireditiv</i>
19.00 Občinska knjižnica Prebold
Naročje zvezd in odsev svetlobe <i>Literarno-glasbeni večer z odprtim razstave</i>
PETEK, 5. 4.
10.00 do 20.00 Narodni dom Celje
Mladinski pevski festival Celje

<i>Čez dan delavnice in posvet, ob 17.00 revialni koncert; vstop prost</i>
17.00 Dvorec Strmol Rogatec
Umetniška dela Monike in Roberta Podpečana <i>Odprtje razstave, glasbena gostja Mateja Bobek</i>
19.00 Celjska kulturnica
Smeškov petkov večer: Celjski grofje med Celjem in Kočevjem <i>Gostje: Mihael Petrovič ml., Matej Ocvirk ter KUD Galiarda Celje</i>
19.00 Kulturni center Laško
Jamska ženska <i>Komedija z Rebeko Dremelj</i>
19.00 Kulturni dom Šmartno ob Paki
Lucija Vidic: Srote <i>Gledališka predstava v izvedbi Mladinske gledališke skupine KD Gorenje</i>
19.30 Dom kulture Velenje
Kako se znebiti bodočega moža <i>Komedija Špas teatra</i>
19.00 do 24.00 Podeželska tržnica Žalec
Odprtje IX. Sezone Fontane piv Zeleno zlato s Klapo Intrade in Tomislavom Bralićem
SOBOTA, 6. 4.
10.00 Knjižnica pri Mišku Knjižku
Berta <i>Predstavitev knjige, gost bo igralec in avtor knjige Jernej Kuntner, z njim se bo pogovarjala urednica Saška Ocvirk.</i>
10.00 Gledališče Celje
Avtorski projekt: To je tekma <i>Predstava za izven</i>

Podatke za napovednik je zbrala Tea Podpečan.

10.30 in 15.00 Narodni dom Celje
Državno tekmovanje mladinskih zborov <i>Tekmovalni koncert mladinskih zborov; vstop prost</i>
19.00 Dom II. slovenskega tabora Žalec
Recept za srečo <i>Monokomedija z Rokom Škrlepom</i>
19.00 Ipavčev kulturni center Šentjur
Ne ti meni Alice (Once again) <i>Gledališko-glasbeni abonma Gustav</i>
19.00 Glasbena šola Velenje
Pozdrav pomladi 2024 <i>Območna revija odraslih PZ Šaleške doline</i>
NEDELJA, 7. 4.
18.00 Gledališče Celje
Vinko Möderndorfer: Druga preteklost <i>Teden slovenske drame, tekmovalni program; za izven</i>
20.00 Dom II. slovenskega tabora Žalec
Kako se znebiti bodočega moža <i>Komedija Špas teatra</i>
PONEDELJEK, 8. 4.
17.30 Osrednja knjižnica Celje
Triglav je naš <i>Predstavitev knjige Dušana Škodiča, za glasbeni del bo poskrbel Celjski oktet</i>
19.00 Občinska knjižnica Žalec
Utrip domoznanstva <i>Predstavitev otroških knjig Marjana Kukovca ter ilustratorjev Žige Hriberška in Mladena Melanška</i>
TOREK, 9. 4.
11.00 Krekov trg Celje
Na vroči strani Alp <i>Odprtje razstave na prostem</i>
18.00 Dom krajanov Tabor
Pozdrav pomladi <i>Območno srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov; tudi v sredo ob istem času</i>
18.00 Velenjski grad
30 let samostojnosti Slovenije <i>Predavanje dr. Boža Repeta</i>
19.30 Glasbena šola Velenje
Koncert nagrajencev TEMSING 2024 <i>Koncert učencev GŠ Velenje in Umetniške gimnazije Velenje, uspešnih tekmovalcev na 53. tekmovanju mladih glasbenikov RS</i>
20.00 Stolnica sv. Danijela Celje
Celjski godalni orkester <i>Koncert, solista: Urban Jerman, violina in Vita Kovše, orgle</i>
SREDA, 10. 4.
17.00 Knjižnica pri Mišku Knjižku
Tekmovanje <i>Gledališka predstava v izvedbi vzgojiteljic Vrtca Zarja; primerno za otroke od 4. do 7. leta</i>
18.00 Dom II. slovenskega tabora Žalec
Otroci najlepše dišijo

LETNO POROČILO za uporabnike pitne vode v Občini Šentjur

Spoštovani uporabniki pitne vode, v skladu z Uredbo o pitni vodi (Uradni list RS št.61/2023), ki ureja oskrbo pitne vode, vam posredujemo dostop preko spletne strani (povezava: <https://jkp-sentjur.si/>) do naslednjih informacij letnega poročila:

- Podatki o izmerjenih vrednostih mikrobioloških, kemijskih in indikatorskih parametrov pitne vode za leto 2023 in pogostost spremljanja (povezava: <https://jkp-sentjur.si/oskrba-z-vodo/kvaliteta-pitne-vode/analiza-vode/>).
- Podatki o pripravi in dezinfekciji pitne vode (povezava: <https://jkp-sentjur.si/oskrba-z-vodo/priprava-in-dezinfekcija-pitne-vode/>).
- Podatki o identifikaciji upravljavca vodovoda, oskrbovanem območju in o številu uporabnikov pitne vode na oskrbovanem področju (povezava: <https://jkp-sentjur.si/oskrba-z-vodo/>).
- Podatki o vrednostih parametrov za trdoto in mineralov raztopljenih v vodi (Kalcij (Ca), magnezij (Mg), kalij (K)) (povezava: <https://jkp-sentjur.si/oskrba-z-vodo/trdota-pitne-vode/>).

✓ Spletni portal komunala.info vam omogoča dostop do:

- prijave na e – račun,
- vpogleda v podatke izdanih računov za vaše odjemno mesto,
- vpogled v stanje vaših obveznosti in plačil,
- sporočanja stanja vodomeroev,
- vpogleda v zgodovino odčitkov za preteklo in tekoče leto.

Za prvo prijavo potrebujete številko odjemnega mesta in šifro plačnika (podatki so na vašem računu za pitno vodo).

 <https://www.jkp-sentjur.si/>

 <https://www.facebook.com/jkpsentjur/>

 info@jkp-sentjur.si

 03/ 747 16 20

<i>Baletna predstava, dvig brezplačnih vstopnic v GŠ Risto Savin Žalec</i>
18.00 Knjižnica Velenje
Izstopi iz izgorelosti in zaživi sebe <i>Predstavitev knjige Romane Čolić</i>
19.00 Dom kulture Velenje
Jamska ženska <i>Monokomedija z Rebeko Dremelj</i>

Druge prireditve
ČETRTEK, 4. 4.
9.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Pepova in Janina avantura iz pradavnine <i>Ob občasni razstavi Krapinski pračlovek pri Hermanu Lisjaku, tudi v petek ob istem času; za skupine</i>
16.00 in 17.30 Celjski mladinski center
Tečaj Lego robotike
16.30 Laška hiša
Kolački na palčki (cake pop-si) <i>Kulinarična delavnica s Cimetovim dekletom</i>
16.30 Občinska knjižnica Žalec
Bralno druženje
17.00 Dom krajanov Tabor
Proslava ob materinskem dnevu
18.00 Celjski mladinski center
Magičnost gibanja
20.00 Celjski mladinski center
JaMCC večer novo nastale glasbe
PETEK, 5. 4.
8.00 do 14.00 Trubarjevo nabrežje Laško
Laški sejem
9.00 do 12.00 Cankarjeva ulica Velenje
Dan zdravja <i>Brezplačne meritve, svetovanja s področja zdravja in preventivne, ponudba lokalne zdrave prehrane in zdrave napitke ...</i>
19.00 Posest Kunigunda Šmartno v Rožni dolini
Chill & grill večer <i>Kulinarično-glasbeni večer. Za brbončice bo poskrbel</i>

<i>šef Branko Podmenik, glasbeno spremljavo pa bosta soustvarjala kantavtor Jože Kastelic – Kastelo in vinil mojster Nejc</i>
SOBOTA, 6. 4.
7.00 Ploščad Centra Nova in Cankarjeva ulica Velenje
Mestna tržnica Velenje
8.00 Območje občine Tabor
Čistilna akcija
8.00 Zbor na ploščadi pred Športno dvorano Slovenske Konjice
Pomladanska čistilna akcija
9.00 Zbor pred Gasilskim domom PGD Rogaška slatina
Čistilna akcija naravnega okolja, zelenic, parkov, gozdov in vode
8.00 do 12.00 Tržnica Žalec
Podeželska tržnica <i>Pestra ponudba lokalnih dobrot</i>
8.00 do 12.00 Tržnica Laško
Tržnica Laško
9.00 Celje – mestno jedro
Dan zdravja 2024 <i>Tradicionalno druženje z Novim tednikom in Radiem Celje, šolami, vrtci, zdravstvenim domom in številnimi drugimi</i>
10.00 Zbor pri kartuziji Jurklošter
Spomladanski pohod po Orionovi poti
10.30 Pokrajinski muzej Celje, Knežji dvor
Rimski vrhovni Bog <i>Otroško ustvarjalnico bo vodila Enea Bronja Gajšek, primerna za osnovnošolske otroke.</i>
10.30 Galerija Velenje
Foto pravljичno <i>Pogovorna ura z Arpadom, primerno za otroke od tretjega leta dalje</i>
13.00 do 15.00 Rokodelski center Rogatec
Kiparska delavnica <i>Prostoročno oblikovanje gline z Bojano Križanec</i>
15.00 do 17.00 Muzej na prostem Rogatec
Priprava orehove potice Iz kuhne diši po praznikih

<i>Kulinarična delavnica s Kristino Kore</i>
NEDELJA, 7. 4.
10.00 do 18.00 MC Šmartno ob Paki
Motozbor z blagoslovom
PONEDELJEK, 8. 4.
18.00 Kulturni dom pri Termah Zreče
Športnik leta 2023 <i>Podelitev priznanj bodo popestrili s programom, ki ga pripravlja OŠ Zreče</i>
TOREK, 9. 4.
16.00 Laška hiša
Izdelaj svoj keramični set <i>Delavnica uporabne keramike z Barbo Štemberger Zupan</i>
17.00 Knjižnica Ponikva
Pastir in zmaj <i>Ura pravljic z Urošem Kolarjem</i>
17.00 Vila Rožle Velenje
Torkova peta: Bobrov dan <i>Ustvarjalnica za otroke in starše</i>
18.00 Pokrajinski muzej Celje, Knežji dvor
Grofje Celjski in njihovi gradovi <i>Predavanje dr. Mihe Kosija</i>
18.00 Ipavčev kulturni center Šentjur
Naj Prostovoljec/ka občine Šentjur 2023 <i>Vstop prost</i>
18.00 do 21.00 Dom II. slovenskega tabora Žalec
Praznovanje 10-letnice Hiše sadeži družbe Žalec
19.00 eMČe plac Velenje
EU teden mladih: Made in Velenje <i>Glasbeni projekt</i>
SREDA, 10. 4.
9.00 do 12.00 Mestna ploščad Občine Šentjur
Teden zdravega mesta Stojnice, kjer bodo strokovnjaki za vas pripravili različne teme s področja zdravega življenjskega sloga in promocije zdravja.
19.00 Ipavčev kulturni center Šentjur
Slovenska Jakobova pot <i>Potopisno predavanje Valerije Jakop</i>

Podjetje NT&RC, d. o. o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost
Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,
telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.
Direktor: Drago Slameršak
Tisk: Salomon, d. o. o.
Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5-% davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: Manca Mirnik
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si
RADIO CELJE
Odgovorna urednica: Saša Pukl
E-mail: radio@nt-rc.si, **v studiu:** info@radiocelje.com
UREDNIŠTVO
Bojana Avguštinčič, Janže Fric, Barbara Furman, Janja Intihar, Sintija Jurič, Špela Ožir, Tina Strmčnik, Simona Šolinič, Dean Šuster

AGENCIJA

Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.
Telefon: (03) 42 25 100
Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511
Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si
Vodja marketinga: Bojan Kunc
NAROČNINE
Telefon: (03) 4225 171
E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Mesečna naročnina je 13,71 EUR (4 izvodi) oz. 17,16 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 363,96 EUR. Številka transakcijskega računa pri NOVA KBM: SI56 0400 1005 0141 617. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE
Telefon: (03) 4225 144, **e-pošta:** oglasi@nt-rc.si
Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali knjižank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko. Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabar.si.

Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in sedla bo na cvetna tla.
Čakala bo, da prideš ti,
in jokala, ker te ni.

ZAHVALA

V 71. letu nas je po dolgotrajni
bolezni zapustila draga žena,
mamica, oma in sestra

ŠTEFKA ZUPANC

roj. Lešek, iz Doblatine 14, Laško
(26. 12. 1953–19. 3. 2024)

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodni-
kom, sosedom, prijateljem in znancem za izražena sožalja,
darovane svete maše, sveče in cvetje ter spremstvo na njeni
zadnji poti.

Zahvaljujemo se negovalkam Centra za socialno delo La-
ško in oskrbovalkam Doma starejših Thermane Laško za
skrbno nego v času njene bolezni.

Zahvaljujemo se za lepo opravljen cerkveni obred in za-
dnje slovo.

Ostala boš za vedno v naših srcih!
Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

L 10

Visoko ponese te oblak neba,
daleč nosi te šum gozda,
tja, kjer duša tvoja je doma.

ZAHVALA

V 72. letu nas je
nepričakovano zapustil dragi
mož, ati, dedi, tast in stric

MARTIN VERBOVŠEK

iz Reke 19b, Laško
(9. 9. 1952–11. 3. 2024)

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodni-
kom, prijateljem, sosedom in znancem za požrtvovalno
in nesebično pomoč ter Policijski postaji Laško in PGD
Laško za njihovo hitro, vestno in korektno opravljeno
dolžnost. Hvala sodelavcem podjetij Magles, d. o. o., in
Cetis, d. d., za izkazano gesto podpore in sočutja. Iskrena
hvala za izraženo spoštovanje na njegovi zadnji poti, za
vsa izrečena sožalja, darovane maše, sveče in denarno
pomoč. Hvala gospodu župniku Roku Metličarju, pra-
porščakom, gospe Petri Kolšek, pevcem iz Šentruperta,
gospodu Polancu in gospe Ireni Planko za spremljanje na
poti zadnjega slovesa.

Žalujoci: vsi njegovi

L 9

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.
(T. Pavček)

ZAHVALA

V 94. letu se je od nas za vedno
poslovlila draga mama, babica,
prababica in tašča

JOŽEFA LUBEJ

s Teharske ceste 118a, Celje
(10. 1. 1931–24. 2. 2024)

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodni-
kom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospre-
mili na njeni zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala
za izrečena sožalja ter darovano cvetje, sveče in svete
maše. Iskrena hvala Patronažni službi ZD Celje in Mila-
nu Rajtmajerju, dr. med., za pomoč, podporo in skrb v
njenih zadnjih mesecih. Iskrena hvala družini Bohorč za
pomoč v najtežjih trenutkih ter teti Jožici in gospe Jožici
za vodenje molitev ob njeni smrti. Iskrena hvala gospodu
župniku Mihi Hermanu za lepo opravljen obred in vso
duhovno oskrbo, ki ji jo je nudil.

Iskrena hvala tudi pogrebni službi Zagajšek za organi-
zacijo pogreba in skupini Eros za odpete žalostinke ter
odigrano pesem.

Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v le-
pem spominu.

Draga mama, počivaj v miru.

Žalujoci: hči Dragica, sin Peter s Simono, vnuki Gašper,
Urša, Klara in Eva ter pravnuka Mihael in Jakec

p

MOTORNA
VOZILA

PRODAM

PIAGGIO apecar, letnik 1982, v okvari,
prodam za simbolično ceno. Telefon 041
725-007. 193

STROJI

PRODAM

KOSILNICO Bucher M 200, letnik 1974, pri-
pravljeno za delo, prodam. Telefon 040
167-888. 178

KUPIM

STAREJŠE kmetijske stroje, za manjšo kmeti-
jo, kupim. Telefon 031 506-419. 180

POSEST

KUPIM

SAMOSTOJNO ali vrstno hišo, v Celju, kupim.
Telefon 051 229-575. 187

ODDAM

5 ha košnje oddam za več let, dam tudi sub-
vencijo. Telefon 051 702-170. 184

POSLOVNI prostor za trgovinsko dejavnost
ali mirno obrt, 400 m², v Laškem, odda-
mo v najem. Pisne ponudbe oddajte na
e-mail: tajništvo@kz-lasko.si do vključno
15. 4. 2024. n

ŽIVALI

PRODAM

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred ne-
snostjo, prodamo. Brezplačna dostava.
Prodaja tudi na Vranskem. Vzreja nesnic
Tiboot, telefon (02) 582-1401. n

KOKOŠI nesnice prodajamo v bližini Dramelj,
tudi dostavljamo. Kmetija Šraj, telefon
031 751-675. n

NESNICE, rjave, stare 20 tednov, v začetku
nesnosti, cepljene po programu, prodaj-
amo. Možna brezplačna dostava po celi
Sloveniji. Telefon 040 531-246. Kmetija
Rešek, Starše 23, Maribor. p

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave, grahaste in
črne, pred nesnostjo, prodamo, pripelje-
mo na dom. Telefon 070 545-481. p

BIKCA in teličko, simentalca, težka vsak po
180 kg, prodam. Telefon (03) 5728-526. 192

KUPIM

DEBELE, suhe krave in telice, za zakol, ku-
pimo. Plačilo takoj + davek. Telefon 041
653-286. p

Čakate me, rože cvetoče,
njive, travniki,
živali domače,
za hišo domačo zeleni gaj,
moj dragi, domači kraj.
Rada bi prišla, oh, rada,
a tja me več ne bo,
ker vzela sem slovo.

ZAHVALA

Tiho in mirno je odšla v večnost zlata mami, tašča, oma,
prababica, teta in prijateljica

CVETKA JANČIČ

rojena Pevec
s Proseniškega 43a, Šentjur
(23. 10. 1932–2. 3. 2024)

Iskreno se želimo zahvaliti zdravnicam in medicinskim se-
stram na nevrološkem oddelku SB Celje za ves trud in prija-
znost. Velika zahvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom
in bratovščini odraslih skavtov Šentjur za izražena sožalja, za
dar številnih svetih maš, za sveče in cvetje. Zahvala gospodu
Franciju Rožancu za vodene molitve doma in v Šentjurju.
Velika zahvala gospodu župniku Mitju Markoviču in gospo-
du župniku Marku Šramlu za sočutno darovano sveto mašo
zadušnico, govor v cerkvi in pogrebni obred, gospodu Petru
Krcu in cerkvenim pevcem za glasbo in petje pri sveti maši,
pevski skupini Idila za sočutne pesmi ob krsti in pri grobu,
gospe Zdenki Orač za govor o edinstveni življenjski poti mame
Cvetke in podjetju Zagajšek, d. o. o., za korekten odnos.
Hvala vsem, ki ste molili zanjo in jo v tako velikem številu
pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: sin Marjan z ženo Olgo, hči Helena z možem
Seppom, vnuki Florjan, Maja s Primožem, Claudia s
Simonom ter pravnuka Maj in Josefina

191

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajer-
ski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon
040 647-223. p

KMETIJSKI
PRIDELKI

PRODAM

SUHO krmo v rinfuzi ali okragle bale prodam.
Telefon 031 826-288. 179

OSTALO

PRODAM

DRVA, kratko žagana ter dolga v hlohlih, z
dostavo, prodam. Telefon 040 211-346. p

SOBNO kolo in invalidski voziček prodam.
Cena po dogovoru. Telefon 070 650-792. 181

DRVA, suha, hrastova in smrekova, prodam.
Telefon 041 951-092. 188

KUPIM

HLODOVINO lubadarja in sveže iglavce ku-
pim. Telefon 068 681-374. 165

ZMENKI

PREPROST fant, star 37 let, visok 180 cm,
z modrimi očmi, kostanjevo rjavih las,
zaposlen, imam svoje podjetje, prihajam
iz okolice Ljubljane, zaradi selitve na Šta-
jersko iščem dekle za resno zvezo, staro
od 30 do 40 let. Telefon 051 320-470. p

RAZNO

ČIŠČENJE zaraščenih površin, podiranje dre-
ves. Telefon 070 711-680; GG KORO, d. o.
o., Cesta Kozjanskega odreda 49, 3230
Šentjur. p

10 bal sena, 3 ovite (lucerna), 7 suhih (tra-
va), po 33 EUR, Dobje, in vozen gumi voz,
15 col, cena po dogovoru, prodam. Kupim
velika kolesa za BCS in mlado kravo s tele-
tom, simentalcko ali limuzin. Telefon 031
866-924. 189

Smrti

Celje

Umrlí so: Nihad SULJANO-
VIČ iz Braslovč, 59 let, Silvester
KOŠIR iz Vojnika, 99 let, Ivan
KRISTANEC iz Rimskih Toplic,

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč je.

V SPOMIN

4. aprila mineva drugo leto,
kar nas je zapustil

FRANC BOBEK

iz Brda, Planina

Ostajajo nam le spomini na naše skupne dni in sadovi tvojih
priidnih rok.

Vsem, ki se ga spominjate, iskrena hvala.

Vsi njegovi

185

Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep
kot zvezda na nebu.
(T. Pavček)

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta,
dedija, pradedija, tasta in prijatelja

MARIJANA SKALETA

iz Loke pri Žusmu 109
(7. 10. 1939–24. 3. 2024)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in
bivšim sodelavcem, ki so se poklonili njegovemu spomi-
nu. Iskrena hvala tudi govornikom za poslovilne besede,
nevrološkemu oddelku SB Celje in osebnemu zdravniku
Goranu Šiljegu.

Posebno zahvalo izrekamo tudi Lovski družini Loka pri
Žusmu.

Vsi njegovi

n

75 let, Elizabeta FIŠER VEBER
iz Celja, 82 let, Ivan KRAMAR
iz Celja, 87 let, Hata ALAGIČ iz
Celja, 88 let, Kristjan MEKLAV
KASESNIK iz Arclina, 32 let,
Marija PEČNIK iz Žalca, 79
let, Anica SEŠEL iz Žalca, 89
let, Kristina ROJC iz Drešnje
vasi, 89 let, Fatima HUSKIČ iz
Celja, 66 let, Alojz BRITOVŠEK
iz Griž, 85 let, Marija GRAČ-
NAR iz Šentjurja, 87 let, Jožefa
ŠARLAH iz Košnice pri Celju,
96 let, Ivan REK iz Šmartnega
ob Paki, 95 let, Jakob MLAKAR
iz Celja, 91 let, Bernarda SU-
ŠEC iz Velenja, 80 let.
Šentjur
Umrla je: Jožef BOVHA iz
Hrastja, 78 let.

Laško
Umrlí so: Štefka ZUPANC
iz Doblatine, 71 let, Marija
ALEŠ iz Harja, 64 let, Martin
VERBOVŠEK iz Reke pri La-
škem, 72 let.
Žalec
Umrlí so: Valerija PINTAR
ČETINA iz Gotovelj, 61 let,
Florjan KLOPČIČ iz Laškega,
50 let, Rajko VELER iz Matk,
76 let.
Velenje
Umrlí so: Zdenko VEDE iz
Šoštanja, 69 let, Franc HRI-
BERŠEK iz Šoštanja, 84 let,
Mirko ŠUMAH iz Velenja, 66
let, Marjan MRAVLJAK iz Šo-
štanja, 72 let, Ana MAJHEN
iz Šoštanja, 84 let.

V četrtek, 4. 4., ob 20. uri
ans. Aktual

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

Skupaj izberimo dobrotnika leta!

(Foto: Andraž Purg)

Marija Zemljič iz Laškega

Marija Zemljič je februarja letos dopolnila 82 let, a se še vedno nesebično razdaja za soljudi. Že skoraj vse svoje življenje je prostovoljka z izjemnim sočutjem in s poslušom za starejše. Slednje tedensko obiskuje na njihovih domovih ali v Domu starejših Laško.

Kljub skromnemu socialnemu in ekonomskemu položaju ter številnim zdravstvenim tegobam, ki jih prinesejo leta in vseživljenjsko fizično delo, Marija posameznikom dneve lepša tudi z drobnimi pozornostmi, ki jih ustvari s svojimi spretnimi rokami. Ob številnih spretnostih, ki jih obvlada, je tudi »krancelpintarica« in v Hiši generacij Laško uči mlade in starejše izdelovanja rož iz kreppapirja.

Marija se rada druži tudi z najmlajšimi v Vrtcu Laško, saj je tako imenovana »babica« Hiše generacij Laško. Tako enkrat mesečno obiskuje najmlajše v vrtcu, se z njimi igra, ustvarja, jim pripoveduje zgodbe ter jih ljubeče stisne v naročje.

Marija pravi, da je v Hiši generacij Laško našla uteho, da je lažje premagala žalost, ki jo je doletela. »Zelo sem hvaležna vsem, da so mi pomagali, tudi ostarelim, ki jih obiskujem, da se lahko z njimi pogovarjam. Tako kot jaz pomagam njim, tudi oni pomagajo meni. Če jih ne obiščem vsak teden, me že pogrešajo in sprašujejo, kje sem bila, zakaj nisem prišla. Srečna sem, da se lahko družim z vsemi temi čudovitimi ljudmi,« pravi Marija, ki je že vrsto let dejavna tudi v Župnijski karitas Laško, kjer socialno ogroženim posameznikom pomaga kot prostovoljka.

BA

V Novem tedniku predstavljamo tri izjemne posameznice iz naše regije, ki so kandidatke za naziv Dobrotnik leta. Bralci boste z glasovanjem izbrali dobrotnika iz naše regije, ki ga bo v nacionalnem izboru revije Naša žena spoznala vsa Slovenija. Izpolnjen kupon lahko pošljete po navadni ali e-pošti v naše uredništvo do 26. aprila.

(Foto: arhiv NT/Sherpa)

Lorena Hus iz Celja

Lorena Hus je Dalmatinka, ki že več desetletij soustvarja celjsko dogajanje in je pomagala mnogim do bolj prijaznega življenja. Bila je med ustanovnimi članicami prvega ženskega lions kluba pri nas, ki je nastal pred 25 leti. S pomočjo kolegic iz kluba je pred približno desetletjem začela izvajati projekt Donirana hrana, ki je prerasel v največji projekt slovenskih lionsov.

V okviru slovenskega Lions distrikta organizira in izvaja izobraževanja za vse lions člane Slovenije, poleti bo prevzela še funkcijo mednarodne Lions direktorice.

Poleg Donirane hrane so v Mozaiku znani tudi po projekti Festival dežnikov, Tečem, da pomagam, Znani Celjani kuhajo ter po dobrodelnih stojnicah umetelnih slaščic. Vsa Lorenina družina je predana idejam lionizma. Z možem Dušanom, ki ga Celjani poznajo kot ustanovitelja prve zasebne lekarne v mestu, sta dejavna vsak v svojem klubu. Lorena si življenja ne zna predstavljati brez dobrodelnosti, pri čemer si baterije polni s soncem in z morjem. Še vedno se rada vrača v rojstni Zadar, čeprav je zanj Celje tisto mesto, ki ga ima za svoj dom.

(Foto: Andraž Purg)

Nataša Privošnik iz Šempetra v Savinjski dolini

Je polna življenja, nasmejana in zgovorna. Le težko si predstavljamo, da je za njo 19 operativnih posegov, med njimi operacija tumorjev na možganih, prestala je štiri operacije srca, premagala raka, doživela možgansko kap in infarkt. Dve leti je ležala na postelji, bedela zgolj uro na dan. A se ni dala. Odločila se je, da se ne bo smilila sama sebi, in je življenje dobesedno vzela v svoje roke. Pri 53 letih je nov smisel našla v prostovoljstvu in plezanju.

Dejavna je v Medobčinskem društvu invalidov Žalec, ki ga je nekaj časa vodila tudi kot predsednica. Kot pravi, le tisti lahko dobro razume invalide, ki je tudi sam v njihovi koži. »Bolj kot kdorkoli drug vem, kaj pomeni biti na postelji nemočen in odvisen od drugih,« pravi Spodnjesavinčanka.

Bila je ena prvih, ki se je s še dvema prijateljicama dokopala do poplavljenih v Zgornji Savinjski dolini in na Koroškem ter jim je že od prvega dneva nesebično dostavljala najnужnejše življenjske potrebščine. Pri tem ji je šlo na roko poznavanje domačega terena.

Tako ali drugače telesno prikrajšanim pomaga tudi finančno. Del izkupička od knjige Je moje življenje gora, v kateri je avtorica Irena Štusej predstavila Natašino življenjsko zgodbo, namenja Plezalnemu centru Celje za plezanje invalidov, CUDV Črna na Koroškem za terapijo s konji in planincem z okvaro sluha za inkluzijske pohode.

MARIJA
ZEMLJIČ

LORENA
HUS

NATAŠA
PRIVOŠNIK

Ljudje odprtih rok

GLASOVNICA

GLASUJEM ZA KANDIDATA/-KO:

.....

.....

.....

.....

Glasovnice sprejemamo vključno do 23. 4. 2024 na naslov:

Novi tednik&Radio Celje, Prešernova 19, 3000 Celje, ali po elektronski pošti tednik@nt-rc.si s pripisom: »DOBROTNIK LETA 2023«.

Dobre roke gnetejo dober kruh

Žito
Po kruhu se dan pozna.

POSEBNA PRILOGA
Št. 14 / Leto 79
Celje, 4. april 2024

Zdravje

Zdravje je ljubezen do sebe in drugih

Zdravje je po uradni razlagi ne le odsotnost bolezni ali invalidnosti, ampak stanje popolne telesne, duševne in socialne blaginje. Preberimo še enkrat in se vprašajmo, kje smo. Vsak od nas. Koliko smo v telesnem, duševnem in socialnem ravnovesju? In kaj ter koliko nam še manjka do popolnosti, celovitosti, da bi znali ceniti to, kar si pogosto zaželim ob posebnih priložnostih – zdravje.

SIMONA ŠOLINIČ

Hiter tempo vsakdanjosti, v katerega nas je potisnil sodoben način življenja, nas je pahnil tudi v hlepenje po hitrih rešitvah, ko se znajdemo v primežu situacij, ki nam več kot jasno kažejo, da se moramo preprosto samo umiriti. Ko udari bolezen, telo ne zmore tehnološkega procesa rehabilitacije na način, kot ga je vajen računalnik. Nima tipke ali miške, kjer bi en sam klik prinesel odgovor na vse in simptome izbrisal. Telo je sistem, ampak ne računalniški. Ne razume klikov in računalniških algoritmov, a razume naše misli. Še močnejše so kot čipi, ki prodirajo v razvoj človeških možganov ...

A za to, da razumemo, kako misli vplivajo na zdravje, počutje in poglede na življenje, je treba seči globlje vase. Preseči je treba posplošenost in površinskost sodobne družbe. Se ne ustaviti pred težavami, ampak se z njimi soočiti. Se ne izogibati stresu, ampak za njegovo obvladovanje poznati in imeti ustrezne strategije. Si znati

odgovoriti na vprašanja, ki jih v človeka vsadi življenje.

Nepogrešljiv del človeka so kognicija, miselnost, stališča, vrednote. Zaradi družbene površinske in hitrosti življenja se marsikdo v dnevu ne zna več ustaviti, kot da je človek te nepogrešljive sestavne dele, ki so središčni motor delovanja njegove osebnosti, nekje izgubil. Ne zna si odgovoriti na vprašanje, kdo je. Kdo je, ko ne počne nečesa, kar mu omogoča preživetje? Kdo je v trenutkih, ko ne skrbi za druge, ampak zase? Kdo je, ko sedi v samoti in preprosto je? To so vprašanja, ki so resnično pomembna. In odgovore nanje je najtežje najti, najtežje se je opreti nanje. Kajti moč, ko se pojavi bolezen, izhaja ravno iz pomena teh odgovorov.

Pogosto imajo ljudje občutek, da jih je bolezen stisnila v kot, jim onemogočila rast in razvoj. Kaj, če to ne drži? Kaj, če bolezen le nakaže pravo pot oziroma preseka napačno pot, ki smo

jo ubrali do zdaj ter s tem posamezniku sporoča: »Hej, ustavi se in se zazri vase, poišči ljubezen do sebe, ki si jo na dosedanji poti izgubil in zavrgel.«

Morda bi morala Svetovna zdravstvena organizacija razlago zdravja spremeniti. Družba namreč ruši pogled na popolno telesno, duševno in socialno blaginjo. Pravzaprav jo je raztrgala. Predstavljajte si, da bi bila uradna razlaga, da je zdravje ljubezen do sebe in drugih. Ljudje bi takrat razmišljali in ne nazadnje ravnali drugače. Ker bi se ljubili, bi bili prijaznejši do sebe. Ker bi ljubili druge, jih ne bi prizadeli. Predstavljate si še, da bi zdravnik posameznika, ki mu je pravkar diagnosticiral hudo bolezen, vprašal: »Koliko ljubite samega sebe in kje ste na to ljubezen pozabili?« To, da ima človek rad sebe, vsako celico, tkivo in organ v svojem telesu ter hvaležnost telesu, da sploh deluje, sta predpogoja za zdravje. Tu se skriva vpliv misli

na telo. Kdaj ste se nazadnje zahvalili srcu, da bije, očem, da vidijo, ušesom, da slišijo, možganom, da delajo brezhibno, celicam, da brezhibno skrbijo za vse, kar se dogaja v njih? Če ste samo zavili z očmi ob teh besedah, morda ne boste več, ko boste prebrali zgodbo mladeniča, ki je bil največjo bitko svojega življenja, da ga je obdržal. A danes razmišlja drugače. Danes se zaveda, kaj je ljubezen do sebe, narave in soljudi.

V tokratni prilogi boste lahko prebrali tudi stvari, ki nas delajo minljive, ampak s pravilnim razmišljanjem in čutenjem, bi minljivost morda kasneje potrkala na vrata in ne bi presekala niti življenja na načine, ki prizadenejo.

Ljudje nismo vsemogočni. Vsaj navzven ne. V sebi ... V sebi pa imamo neznansko moč. Le sprejeti jo moramo. Včasih spremeniti pogled nase, ne na druge. V globini človeka se vse začne. A hkrati tudi vse konča.

Ali Slovenci res umiramo (pre)več?

Str. 25

Spolnost v meni odlična za telo in dušo

Str. 30–31

Vedno več predpisanih antidepresivov

Str. 26–27

Življenje Benjamina Mencingarja iz Laškega je viselo na nitki. V komi je doživiljal neverjetne stvari.

»Premalo se zavedamo, da je prihodnost vedno dobra«

»Človek ne sme nikoli v življenju obupati, ne glede na to, kaj se mu zgodi. Vse ima svoj pomen in svoj namen in vedno prinese dobre stvari, četudi jih človek ne zazna takoj. Premalo se zavedamo, da je prihodnost vedno dobra.«

»V tujini sem srečal človeka, ki mi je povedal mojo zgodbo, a me nikoli prej ni srečal, nikoli prej me ni spoznal. Ko doživiš nekaj takšnega, je ta izkušnja resnično fascinantna.«

Nasmejan, izredno pozitiven, srčen ter predvsem izredno razgledan, čuteč in s širokim dojemanjem notranjega in zunanjega sveta. Benjamin Mencingar. A nihče, ki ga ne pozna, ne bi ob vseh teh njegovih lastnostih pomislil, da je njegovo življenje viselo na nitki. Leta 2012 je bil več kot mesec v umetni komi in ob ventilatorju priključen še na napravo za zunanji pretok krvi. Razlog? Goodpasturov sindrom. Redka avtoimunska bolezen, ki najbolj prizadene pljuča in ledvice, nato deluje tudi na vse ključne telesne organe. Ko se v pogovoru ozre v tisti čas, pravi, da je hvaležen za vse izkušnje in spoznanja, ki jih je po zdravljenju dobil.

SIMONA ŠOLINIČ

Odkrito govori o tem, kaj je doživiljal v komi, kam so ga ta doživljanja popeljala in kako so mu spremenila življenje. Za medicino je fenomen ne le zaradi preživetja po hudem zapletu zaradi bolezni, ampak tudi zato, ker je v umetni komi doživiljal neverjetne stvari, ki so mu spremenile življenje.

Kaj se je zgodilo, da ste ugotovili, da imate tako zelo redko in hudo bolezen?

Počutil sem se zelo slabo, težko sem dihal, a sem mislil, da je samo prehlad. Bilo je decembra, torej v zimskem času, zato sem menil, da sem se samo malo nahladil. Toda bilo je vedno huje. Spomnim se, da so minevali dnevi. Bilo je že v začetku januarja in odšel sem k osebni zdravnici, da bi mi predpisala zdravila. Dobil sem antibiotik in navodilo, naj pridem nazaj, če ne bo bolje. Tisti dan zvečer sem legel in dobil hudo dihalno stisko. Že preprost premik telesa me je popolnoma utrudil. Mama, ki je bila medicinska sestra in je učila tudi v zdravstveni šoli, je zaznala, da gre za nujno stanje in je poklicala rešilca. Takrat se je zgodba šele začela. Ključne so bile minute.

So vas odpeljali v ljubljanski klinični center ali v celjsko bolnišnico?

V Splošno bolnišnico Celje, kjer sem imel srečo, da me je obravnaval izjemen zdravnik, specialist infektologije, ki je zelo dober diagnostik, saj je – ne glede na to, da je šlo za zelo redko bolezen – takoj prepoznal to obolenje in postavil pravilno diagnozo. Če

se infektolog ne bi takoj pravilno odzval, je vprašanje, kaj bi se zgodilo z menoj. Zdravnik je namreč takoj poklical v ljubljanski klinični

center in tamkajšnje specialiste prepričal, da so me takoj sprejeli.

Bili ste priključeni na ECMO, napravo, s pomočjo katere zunanjske črpalke črpajo kri iz telesa in jo nasičeno s kisikom vračajo v telo. Takšno zdravljenje je namenjeno bolnikom z najtežjo obliko odpovedovanja srca ali pljuč.

Da. Do takrat, ko se je meni to zgodilo, je bila ta naprava v Sloveniji samo štiri mesece. Zato so bili ljubljanski zdravniki, ko so me priključili nanjo, ves čas na zvezi s kolegi iz tujine, ki so jih izobraževali. Bil sem nekakšen študijski primer ... Zdravnik v Celju je bil zame pomemben, ker me je s pravo diagnozo

Celjani Benjamina poznajo kot prijetnega in vedno pozitivnega natakara v eni izmed znanih celjskih kavarn.

poslal pravim ljudem. V Ljubljani so me najprej intubirali in priključili na ventilator, nato na ECMO, ki je mojim pljučem zagotavljal dovolj kisika.

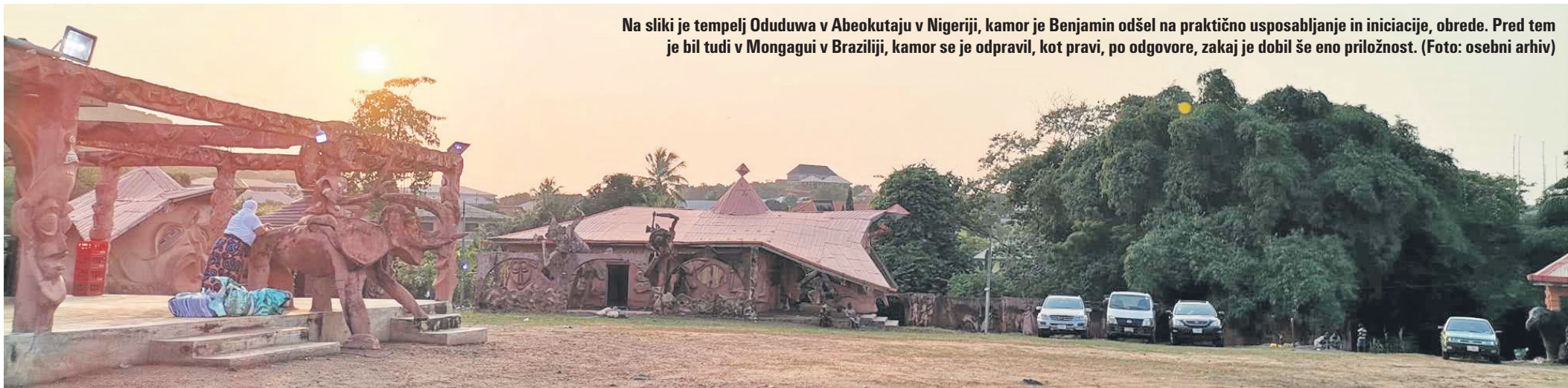
Pred tem nikoli niste imeli podobnih zdravstvenih težav?

Ne. Bil sem nekajkrat prehlajen, a je šlo za navadne prehlade. Tudi kot otrok sem bil zdrav, ne spomnim se, da bi kdaj imel težje

Benjamin na dan, ko so ga iz celjske bolnišnice pripeljali v UKC Ljubljana. Po priključitvi na ventilator so ga priključili še na napravo ECMO. Od tu, pravi, je v komi doživiljal marsikaj. Tudi stvari, ki so ga oblikovale v človeka, kot je danes. (Foto: osebni arhiv)

»Meni je koma odprla pot, kako priti do vzrokov. Pogosto zdravimo samo simptome, kar je zdravljenje na kratek rok, a to ni dovolj. Ko zdravimo vzroke, pa lahko vsak na dolgo rok uredi marsikaj v življenju.«

Na sliki je tempelj Oduduwa v Abeokutaju v Nigeriji, kamor je Benjamin odšel na praktično usposabljanje in iniciacije, obrede. Pred tem je bil tudi v Mongagui v Braziliji, kamor se je odpravil, kot pravi, po odgovore, zakaj je dobil še eno priložnost. (Foto: osebni arhiv)

»Pomembna stvar je, da mora človek ohraniti svojo individualnost, mora biti »svoj človek«. Ta svet potrebuje individuum, da lahko deluje kot celota. Če bi bili vsi enaki, bi stvari propadle.«

bolezni. V času zdravljenja goodpasturovega sindroma sem bil star 22 let.

Kako dolgo ste bili v umetni komi?

Približno mesec dni. Bolj kot koma mi je težave povzročal odtegnitveni sindrom, ko so me zbudili. V času kome je bilo, kot da sem živel v svojem svetu, v sanjah. V času zdravljenja so mi namreč dajali močna zdravila in ko so me prebudili iz kome, je to vplivalo name. Imel sem pravo odtegnitveno krizo, a se je stanje kasneje izboljšalo. Nato je sledila rehabilitacija v Univerzitetnem rehabilitacijskem inštitutu RS Soča. Čeprav moram povedati, da so me na oddelku kliničnega centra dobro rehabilitirali po komi. Veliko so mi pomagali tamkajšnji fizioterapevti, ki so me motivirali, da sem shodil že tam. Morate vedeti, da so mi vse mišice dobesedno odpovedale, nisem mogel prijeti ne kozarca ne odpreti plastenke, da bi lahko pil vodo.

Danes ste dobro?

Da. Zdravljenje sicer še traja, in spremljajo moje stanje. Nekatera zdravila še vedno uživam zaradi preventive in podpore, ampak vedno manj. Enkrat letno imam zdravniški pregled, da vidijo, kakšno je stanje, da bodo, če bi se kaj ponovilo, spet pravočasno ukrepali.

Bolezen torej miruje?

Zdravniki so mi dejali, da je bolezen ozdravljena. Vendar morajo stanje ves čas spremljati, predvsem posamezne organe. Po zdravljenju sem imel sicer pljučnico, ampak ni bilo zapletov. Spremenil sem prehrano, kar pomaga. Tudi v času epidemije sem prebolel covid brez zapletov. Bolj kot fizična rehabilitacija je bila zame pomembna po vseh dogodkih mentalno-psihična rehabilitacija ...

... po komi? Rekli ste, da ste v njej živel, kot da bi bili v sanjah. O tem, kaj ljudje doživljajo v času kome, v javnosti ni veliko govora. Vi ste jo doživljali na poseben način, saj se marsičesa spominjate.

Bilo je tako, kot da sem stopil v drug svet, v sanje, ki so predstavljale mojo resničnost. V času kome sem doživljal marsikaj, dobival informacije, ki jih prej nisem imel. Videl sem prednike, za katere se je po prebujanju iz kome izkazalo, da so res moji predniki. Komo sem doživljal, kot da se moja duša želi naučiti še zadnjih stvari, preden odide ... Odpustil sem mnogo zadev, dogajale so se mi stvari, ki so povzročile, da sem postal umirjen. Posege, zunanje dogajanje sem zaznaval drugače, kot nekakšne turbulence ali nekaj levega. Nekako sem bil povezan z resničnostjo, ampak sem jo doživljal na svoj način.

Nekateri, ki so bili v komi, pravijo, da so v njej doživljali dejanske boje za življenje.

Res je. Tudi jaz. Velikokrat. To se je dogajalo v epizodah. Skoznje sem se marsičesa naučil. Spominjam se, da sem v enem primeru moral voziti helikopter. Prišel je trenutek, ko nisem mogel čakati, moral sem ga – kot v sanjah – upravljati, sicer bi umrl. Kasneje, po komi, sem se pogovarjal s piloti helikopterjev. Ko sem jim to razlagal in povedal, kako sem ravnal v situaciji, ki sem jo doživel v komi, so mi potrdili, da sem dejansko storil tako, kot to počnejo oni med vožnjo helikopterja. Toda helikopterja v resničnosti nisem nikoli vozil.

Ves čas, tudi med boleznijo, zdravljenjem in rehabilitacijo, je Benjaminu ogromno pomenila podpora družine, mame Zdenke, očeta Jožeta in brata Marka.

Ste med komo doživeli tudi pojav, da ste videli, kaj se dogaja okoli vas?

Da. Kot bi izstopil iz telesa, gledal sem svoje telo in zdravnike in se spraševal, kaj počnejo. Ko sem se prebudil, sem v to resničnost prišel z ogromno informacijami. Če karikiram, bilo je videti, kot da bi ves čas med komo potoval z vesoljsko ladjo in nato prišel nazaj. Ves čas sem se spraševal, zakaj sem dobil še eno priložnost. Koma je spremenila marsikaj, nisem mogel študirati, tudi nekaterih prijateljev ni bilo več. Očitno niso bili na pravem mestu v mojem življenju.

Po komi in zdravljenju se vam je duhovno življenje zelo spremenilo?

Da. Začel sem raziskovati tako imenovano filozofijo IFA oriše energije narave. Gre za nigerijski šamanizem. In to je bila moja duhovna rehabilitacija, ki mi je pomagala pri iskanju odgovorov na ogromno vprašanj. Študija sem se lotil profesionalno, bil sem tudi v Nigeriji in Braziliji, kjer sem prejel iniciacijo. Skozi vse izobraževanje, izkušnje sem izvedel, zakaj »prideš nazaj in zakaj se ti neka stvar zgodi«.

Ste pri tem ugotovili, zakaj vam je bila dana nova priložnost, kaj je vaše poslanstvo?

Da. Vsak ima poslanstvo, ki ga mora opraviti v tem življenju, vsak je pomemben za ta svet, vsak da nekaj naprej. Moje poslanstvo je, da sem v pomoč ljudem, tudi s svojim zgledom, z mirnostjo, prisotnostjo. Ljudem mo-

ram pomagati tako, da govorim o stvareh, da jih znam motivirati. In res opažam, da ljudje potrebujejo nekoga, da jih motivira. Včasih je dovolj ena beseda, ki ne le da spremeni neko situacijo v življenju nekoga, ampak zadeve res spremeni na bolje. In tako sem začel živeti. Pri tem so mi pomagali izkušnje, festivali, rituali, iniciacije v IFA-filozofiji. Gre za močne in globoke situacije, v katerih ugotoviš, kaj se dogaja in zakaj. V enem primeru sem v tujini srečal človeka, ki mi je povedal mojo zgodbo, a me nikoli prej ni srečal, nikoli prej me ni spoznal. Ko doživiš nekaj takšnega, je takšna izkušnja resnično fascinantna.

Ste kdaj prej, pred zdravljenjem in komo, verjeli v te stvari?

Vedno so me zanimale podobne stvari, vendar vanje nisem verjel. Hodil sem kdaj na meditacije, ampak sem na vse to gledal drugače. Zdaj sem to doživel na drug, svojevrstno osebni način. Zdaj me marsikaj zanima, tudi reiki in majanski čas.

Ali v tem trenutku na svojo bolezen gledate drugače? Razmišljate kdaj, kaj vam je izkušnja te redke bolezni dala?

Največje spoznanje, ki ti ga da bolezen, je, da moraš, karkoli se ti v življenju zgodi, preprosto sprejeti. Zakaj? Zato, da lahko živiš naprej, da lahko počneš stvari, da najdeš svoj pravi jaz. Pomembno se mi zdi, da človek ne sme nikoli v življenju obupati, ne glede na to, kaj se mu zgodi. Vse ima svoj pomen in svoj namen ter vedno prinese dobre stvari, četudi človek teh dobrih stvari ne zazna takoj. Premalo se zavedamo, da je prihodnost vedno dobra.

Ste se kdaj pogovorili z zdravniki, kaj se vam je dogajalo med komo in po njej?

»Največje spoznanje, ki ti ga da bolezen, je, da moraš, karkoli se ti v življenju zgodi, preprosto sprejeti. Zakaj? Zato, da lahko živiš naprej, da lahko počneš stvari, da najdeš svoj pravi jaz.«

Benjaminov oče naj bi bil некоč duhovnik, mama je bila medicinska sestra. Zanimivo je, pravi Benjamin, da je zdaj, po opravljenem študiju IFA-filozofije, »zdravilec«, na področju duhovnosti pa je zajel marsikaj tako po očetovi kot mamin strani. Tudi to povezuje z genetiko.

Ne, nisem imel te priložnosti. Ko se pogovarjam z njimi, so teme bolj medicinske. O tem psihološkem stanju, ki sem ga doživljal, se res nismo imeli priložnosti pogovarjati. Morda pa bi se morali. Prepričan sem, da bi jih zanimalo, kaj se s človekom dogaja v tem stanju in kaj doživlja. Meni je koma odprla pot, kako priti do vzrokov. Pogosto zdravimo samo simptome, kar je zdravljenje na kratek rok, kar ni dovolj. Ko zdravimo vzroke, lahko vsak na dolgi rok uredi marsikaj v življenju.

Ste ugotovili vzrok za svojo bolezen?

Da. Vzrok moje bolezni je bil, da sem zelo »neživel svoje življenje«. Preden sem zbolel, sem se vedno raje prilagajal ali jezo potlačil v sebi. Takrat nisem bil človek, ki bi povedal svoje stališče. Raje sem bil tiho in se umaknil ter stvari potlačil v sebi ...

Ste zdaj drugačni?

Da. Človek mora dati tisto, kar ga teži, iz sebe. Mora dati karte na mizo, dati vedeti, kdo je, hkrati pa druge postaviti na njihovo mesto. To upoštevam. Človeka ne sme biti strah tega, strah je odveč. Tako je veliko lažje urediti zadeve in reševati probleme. Pomembna stvar je, da mora človek ohraniti svojo individualnost, mora biti »svoj človek«. Ta svet potrebuje individuum, da lahko deluje kot celota. Če bi bili vsi enaki, bi stvari propadle.

Glede na bolezen in znanje, ki ste ga prejeli med zdravljenjem in po njem, kaj sporočate ljudem?

Naj poslušajo svoje telo in sebe nasploh. Če se jim kaj zgodi, naj ukrepajo hitro, kajti če človek na kateremkoli področju življenja ukrepa prepozno, se domine podrejo, ponovno sestavljati pa jih je težko. A hkrati se ljudje ne smejo bati razkroja, ker včasih moraš stvari podreti, da jih sploh lahko sestaviš nazaj. Red nastane iz kaosa. To je enako kot pri gradnji hiše. Najprej je kaos, da lahko na gradbišču postavijo temelje in dom.

Marsikdo pravi, da je to lahko povedati, težje pa je v skladu s tem živeti ...

Ker se ljudje bojijo, kaj se bo zgodilo. Navajeni so nekega reda in cone udobja. Človek v svojem bistvu ni narejen sistemsko, ljudje smo precej prilagodljiva bitja. Res pa je, da potrebujemo neke standarde, ker smo bili dani v sistem, da bi delovali.

Glede na povedano verjamete v reinkarnacijo.

Da. Tudi v IFA-filozofiji je tako, da se duša vrne oziroma se vrne v drugi obliki. V tej filozofiji velja, da obstaja vzporeden svet, ki je vedno z nami, in resničen svet, ki je tukaj. Kar se dogaja tu, se dogaja tudi v vzporednem svetu. In človek lahko prosi, da sta ta dva sveta usklajena, da se stvari zložijo in uredijo dobro, ne pa, da se nekdo trudi in trudi, vendar mu neka stvar ne uspe. Zavedati se moramo tudi genetike. Vsi imamo prednike, podedujemo značaj, fizično podobo, mentalno podobo, duhovno. Pozabljamo, da obstaja tudi genetika prostora. Ljudje so bili v preteklosti na različnih področjih zatrti in ta zatrtost se danes še vedno kaže v nekaterih segmentih družbe. To je kot kvantna fizika. Vsak delček nekaj rodi, lahko pa tudi nekaj uniči. Dobro je biti tu in zdaj, v sedanosti, a ne smemo pozabiti na preteklost in prednike, ki so vplivali na to, kar smo danes.

Foto: Nik Jarh

Vsestranski pomen prebiotikov za krepitev zdravja

Leta 1995 sta Glenn Gibson in Marcel Roberfroid prva opredelila pojem prebiotiki. Gre za pojmovanje prebiotikov v širšem smislu, po katerem mednje uvrščamo vse užite snovi, ki pripomorejo k ustvarjanju ustreznih življenjskih pogojev za koristne črevesne bakterije. V tem smislu sodi med prebiotike tudi sirotka, ki sicer ni hrana za koristne bakterije, a vsebuje mlečno kislino, ki jim godi.

V ožjem smislu so prebiotiki hrana za koristne mikroorganizme. To so neprebavljivi kompleksni ogljikovi hidrati, predvsem frukto-oligosaharidi in galakto-oligosaharidi. Gre za sestavine vlaknin. Vlakninsko bogata hrana so stročnice, živila iz integralnih žitaric ter zelenjava in sadje. Svetovna zdravstvena organizacija priporoča v prehrani vsaj 400 g zelenjave in sadja na dan, a ju večinoma uživamo manj. Premalo pojemo tudi polnovrednih žit, a tudi stročnic. Po uradnih priporočilih naj bi odrasli zaužili od 25 g do 38 g vlaknin na dan. Povprečen odrasel prebivalec ZDA jih zaužije le 3,5 g, torej približno desetkrat premalo. Če jih s hrano ne uspemo pridobiti dovolj, jo je smiselno dopolniti s prebiotičnimi prehranskimi dopolnili, kot so inulin, oligofruktoza, arabinogalaktan ...

Kako prebiotiki krepijo zdravje?

Pri prehrani bolnika je pristoje svetovati le zdravnik. Članek je le informativnega značaja.

Skupina raziskovalcev pod vodstvom dr. Malihe Naseer z univerze East Carolina je leta 2020 objavila povzetek 21 kliničnih raziskav o vplivu uživanja prebiotikov pri osebah s kroničnim zaprtjem. Ugotovili so, da uživanje prebiotikov učinkovito zmanjšuje to težavo in tudi **napihnjenost**. Drugi strokovni viri navajajo, da je uživanje prebiotikov koristno tudi kot **preventiva proti driskam**, v času akutnih težav pa jih raje ne uživajmo.

Z uživanjem prebiotikov zmanjšamo tveganje **srčno-žilnih zapletov**. Raziskovalci Cleveland Clinic so namreč s preizkusi na miših ugotovili, da z vlaknami bogata prehrana bistveno zniža raven presnovkov škodljivi-

vih bakterij v krvi, zlasti zelo škodljivega TMAO (trimetilamin N-oksida). Visoka koncentracija te snovi v krvi namreč poveča tveganje za infarkt in kap, tveganje za smrt ob takšnih zapletih pa kar štirikratno.

Uživanje prebiotikov zmanjša tveganje za **črevesnega raka**. Rezultati epidemioloških študij, objavljenih v letih 2019 in 2020, v katerih je bilo zajeto zdravstveno stanje kar 213.859 oseb, so pokazali, da med tistimi, ki so redno uživali prebiotike, ni bilo primerov raka na črevesju.

Naše duševno zdravje je tesno povezano s stanjem v črevesju. Več kliničnih študij je dokazalo, da izboljšanje prehrane s prebiotiki **zmanjšuje tesnobo**, izboljša **razpoloženje**, krepi **znanje** in **pomnjenje**, izboljša celo stanje pri avtizmu.

Prebiotiki so hrana za koristne črevesne bakterije, zlasti za bifi-

dobakterije. Te imajo odločilno vlogo pri krepitvi imunskega sistema. Veliko jih vsebuje materino mleko, zato se ob njem naravno krepi dojenčkova odpornost. Strokovnjaki z univerze v Neaplju so opravili preizkus na dojenčkih. V mlečno formulo so dodali prebiotike in ugotovili, da so se v črevesju dojenčkov namnožile bifidobakterije, podobno kot pri pitju materinega mleka. Ugotovili so tudi, da se s tem izboljša njihova odpornost tudi v kasnejših letih. Z uživanjem prebiotikov seveda krepimo črevesno bioto in svojo odpornost proti boleznim tudi v obdobju odraslosti.

Z uživanjem prebiotikov zmanjšamo tveganje za nastanek **diabetesa** in **prekomerne telesne teže**, a tudi pripomoremo k njihovem obvladovanju.

Dr. Iztok Ostan

Nahrani dobre bakterije in poskbi za dobro počutje!

Fermentix in Fermentix Junior!

Prebiotik z mlečnimi fermenti in vitamini.
V prirodnih flaškah za vsakodnevno pitje.

Težave z napihnjenostjo, vetrovi in drugimi prebavnimi tegobami?

Fermentix raven trebuha in napihnjenost!
20 dnevni program.

Naročila in seznam prodajnih mest:

w: www.institut-o.com t: 040/277-857

INSTITUT

MED 9. IN 12. URO V SREDIŠČU CELJA

DAN 6. APRIL ZDRAVJA

GLASBENI GOST PRESENEČENJA

MESTNA
OBČINA
CELJE

www.novitednik.si

novi tednik

Vedno z menoj!

www.radiocelje.si

radio celje

Presežna umrljivost bo v Sloveniji rasla vsaj še do leta 2100

Glede na statistiko bomo umirali tako kot doslej predvsem zaradi raka, za katerim še vedno obolevamo pogosteje od evropskega povprečja.

Ali Slovenci res umiramo (pre)več?

Marca je stranka SDS sklicala nujno sejo odbora za zdravstvo in na njej so člani Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje (NIJZ) predlagali, naj pripravi analizo razlogov nihanja presežne umrljivosti v Sloveniji. Zaskrbeli jih je namreč nedavna novica, da je Slovenija decembra prejšnjega leta z 21,3 odstotka zasedla neslavno prvo mesto, daleč nad evropskim povprečjem (9,3 odstotka). Ali torej Slovenci umiramo bolj kot preostali Evropejci?

TINA NIKA SNOJ

Novica, da je Slovenija na vrhu evropske lestvice presežnih smrti, zagotovo zbode v oko. **Matej Lahovnik**, ekonomist in nekdanji politik, se je ob njej, denimo, takoj vprašal, zakaj se ministrstvo za zdravje ni odzvalo s kakšnimi posebnimi ukrepi. A brez konteksta se statistike ne sme ne brati ne razlagati. Na NIJZ so tako opozorili na to, da je bil po podatkih mreže EuroMOMO presežek umrljivosti v decembru 2023 vseeno manjši od presežka v obdobjih intenzivnih okužb z gripo na začetku leta 2017 in primerljiv s presežkom smrti v obdobju gripe v prvih tednih 2019. Na strani EuroMOMO, ki spremlja stopnje presežne umrljivosti po tednih, pa je z interaktivnega zemljevida možno razbrati, da je Slovenija praviloma celo med državami, ki imajo nizko stopnjo presežne umrljivosti in so precej pod evropskih povprečjem, nadenj pa se dvigne le izjemoma. Tako je novembra 2020, ko je tudi

pri nas z vso močjo udaril covid-19, dosegla neslavni rekord s kar 91-odstotnim presežkom smrti. Približala se mu je tudi naslednjega novembra, ko je umrlo polovico več ljudi kot ponavadi v tem mesecu, ter decembra v letih 2021 in 2022, ko je obakrat umrlo za četrtno ljudi več od povprečja. Obakrat torej več kot lanskega decembra.

Čprav ne vedno prav veliko, smo bili lansko leto Slovenci resnično osem mesecev nad evropskim povprečjem presežne umrljivosti, zato se je po vzrokih vsekakor vredno povprašati.

Posledice pandemije

Na NIJZ pglavitni vzrok za decembrsko presežno umrljivost vidijo v hujši sezoni gripe, ki je med ukrepi zaradi pandemije skorajda poniknila. Svoje je po njihovem mnenju dodal zamik v odkrivanju in zdravljenju kroničnih nenalezljivih bolezni, ki ga je prineslo zapi-

ranje zdravstvenih institucij med pandemijo. Evropska komisija v svojem poročilu, naslovljenem Stanje zdravja v EU, poroča, da so se v Sloveniji glavni kazalniki zdravja – pričakovano trajanje življenja, prezgodnja umrljivost ter leta zdravega življenja – v desetletju pred epidemijo izboljševali, leta zdravega življenja so bila celo višja od povprečja EU. Z epidemijo pa sta se precej povečala presežna umrljivost in poslabšala dostopnost do zdravstvenih storitev, ki je bila že pred tem resna težava zaradi pomanjkanja družinskih zdravnikov ter dolgih čakalnih dob.

Največji delež presežnih smrti je v zadnjih letih seveda prinesel covid-19. V Sloveniji jih je bilo po podatkih komisije okoli devet tisoč, v treh letih v povprečju za 15,2 odstotka več kot v običajnih letih. S tem se uvrščamo nad evropsko povprečje, ki je 12,6 odstotka. Najhuje je bilo leta 2020, ko je število okužb poraslo, cepiva pa še ni bilo. Tega leta je Slovenija zabeležila drugo najvišjo stopnjo umrljivosti v Evropi. Istega leta je covid-19 postal eden vodilnih vzrokov smrti v EU, predvsem med starejšimi. Stopnja umrljivosti je bila kar 40-krat višja med ljudmi, starimi 65 let in več, kot med mlajšimi.

Posledice pandemije na zdravju prebivalstva, tako telesnem kot duševnem, še vedno vztrajajo, omejene pa niso le na ljudi, ampak se močno poznajo tudi v zdravstvenem sistemu. Čakalne dobe, ki so bile problem že desetletja, je pandemija še podaljšala, zaradi njih pa je zdravstvo postalo veliko manj dostopno, diagnostika in zdravljenje pa pogosto (pre) pozna. Leta 2021 je v raziskavi 4,8 odstotka Slovencev ocenilo, da nimajo izpolnjenih potreb po zdravstveni oskrbi. To ni malo, to je skoraj vsak dvajseti prebivalec. Še enkrat več, kot je bilo povprečje v EU, ter precejšen porast od časa pred pandemijo, ko je o neizpolnjenih potrebah po oskrbi poročalo 2,9 odstotka Slovencev. V letu 2022 se je delež sicer nekoliko zmanjšal, a situacija je daleč od sprejemljive, čakalne dobe

pa kljub ukrepom ostajajo nepresekani gordijski vozeli.

Slovenija se stara, stari pa umirajo

Celo optimalno delujoč zdravstveni sistem pa ne bi ustavil višanja stopnje presežne umrljivosti v državi, pravijo demografi. Evropa se namreč stara, Slovenija še malo bolj. V Sloveniji je pričakovana življenjska doba nad evropskim povprečjem – 81 let, če upoštevamo oba spola. Obenem število rojstev pada. Starostna struktura prebivalstva se tako čedalje močneje prevesa na stran starostnikov.

Če bi v Sloveniji v vseh starostnih skupinah vedno imeli enako število prebivalcev, bi bile številke drugačne, umrljivost bi celo padala. Ker pa živimo vedno dlje, rojeva pa se manj otrok kot nekoč, se prebivalstvo Slovenije stara. Pričakovana življenjska doba se vsako desetletje dvigne kar za dve leti. Pri čedalje večjem številu starih ljudi, obenem pa manjšem številu mladih, pa se seveda povečuje tudi umrljivost. Največje generacije, tako imenovani »baby boomerji«, so ravno na pragu srebrnih let. V naslednjih desetletjih bodo množično

napolnili višje starostne razrede. Ista generacija, ki je v svojem času poskrbela za več rojstev, bo v prihodnosti poskrbela za več smrti. Napovedi kažejo, da bo stopnja umrljivosti v primerjavi s prejšnjim obdobjem rasla še vsaj do leta 2100.

Od česa bomo umirali?

Glede na statistiko bomo umirali tako kot doslej predvsem zaradi raka, za katerim še vedno obolevamo pogosteje od evropskega povprečja: predvsem za rakom na pljučih, debelem črevesju in danki, ženske ob tem še za rakom na dojki, moški pa za rakom prostate. Ogrožali nas bodo prašni delci v zraku in izpostavljenost ozonu, ki so leta 2019 zakrivali pet odstotkov vseh smrti, kosili pa so tudi letos. Svoje bosta dodali nadpovprečna debelost in poraba alkohola ter tobačnih izdelkov, ki sta višji od povprečja EU, medtem ko pojemo manj sadja in zelenjave ter se tudi manj gibljemo. Življenjski slog bo v Sloveniji vzrok za kar 35 odstotkov smrti, ocenjuje Evropska komisija.

Vse več bo tudi smrti zaradi podnebnih sprememb, predvsem vročinskih valov, ki bodo pogostejši in trajali dlje. Med njimi v Evropi že zdaj umira na deset tisoče ljudi, v prihodnosti pa bo le še huje.

Foto: Pexels

Močno nadpovprečna poraba alkohola je eden od dejavnikov, ki najbolj načenjajo zdravje Slovencev.

Čprav ne vedno prav veliko, smo bili lansko leto Slovenci resnično osem mesecev nad evropskim povprečjem presežne umrljivosti, zato se je po vzrokih vsekakor vredno povprašati.

Pričakovana življenjska doba se je pred pandemijo vsakih deset let podaljšala za dve leti.

general.si

HITRO DO SPECIALISTA IN ZDRAVLJENJA

ZAVAROVANJE SPECIALISTI Z ASISTENCO

LEV Zavarovanja, zavarovalno zastopniška družba d.o.o.
Vabljeni v našo poslovalnico v Žalcu, na Šlandrovem trgu 40.
info@lev-zavarovanja.si | 041 568 234

Slovenski narod iz leta v leto potrebuje več antidepresivov

Slovenija na tabletah

Strmo naraščanje predpisovanja antidepresivov je odraz duševnih stisk, ki jih čuti vse več Slovencev in Slovenk. A čeprav so lahko marsikdaj nujno potrebna prva pomoč, ki človeku pomaga preživeti, tablete same po sebi ne jamčijo notranjega miru – tega lahko prinese le korenita sprememba na vseh ravneh, tudi na sistemske. Kajti duševna stiska je zgolj normalen odziv možganov na nenormalne okoliščine.

VASJA JAGER

Vsega 15 ur po tem, ko je na svet spravila hčerkico, ki jo ima najraje na svetu, se je **Nini Klinar**, nekdanji ženi olimpijskega deskarja Tima Kevina Ravnjaka in vplivnici na Instagramu, začel sesuvati svet. Sedela je na robu postelje, gledala dojenčico, ki je mirno spala, in čutila, kako se ji stene sobe nevarno približujejo in ji grozijo, da jo bodo zdrobile. Znašla se je v mori, imenovani poporodna depresija. Ni trajalo dolgo, da je pristala v psihiatrični bolnišnici v Begunjah, kjer so ji predpisali terapijo z antidepresivi. »Po kakšnem mesecu dni so začeli delovati,« je Nina Klinar kasneje zapisala na Instagramu. Vmes

je bilo hudo, vrstili so se napadi panike in nenadzorovanega joka, toda mlada mamica je vztrajala, kajti trdno je verjela, da bodo prišli boljši dnevi. In so res, poškodovani možgani so se začeli obnavljati, z njimi pa volja do življenja. »Seveda razumem, da samo s tabletami ne prideš do cilja, sem pa lažje živela. Veliko lažje. In tako je še danes.«

Ko žičke pregorijo

Nina Klinar je ena od številnih Slovencev, ki so na neki točki potrebovali pomoč vse manj razvpitih »tablet«, njihovo število pa iz leta v leto strmo narašča. Po podatkih, ki so

nam jih posredovali iz ZZZS, so zdravniki in psihiatri pred desetletjem predpisali okoli pol milijona receptov, lani pa že 632 tisoč. Ti recepti so zadoščali za 52 milijonov dnevni odmerkov antidepresivov, kar je 12 milijonov ali 31 odstotkov več kot v letu 2013. To je resnično strma rast, toda tako je pri nas že leta – slovenski narod pravzaprav iz leta v leto potrebuje več antidepresivov. Še večji skok je bil v desetletju pred tem, od leta 2001 do 2011,

Kaj pa, če človeški možgani, ki se pravzaprav niso spremenili že več sto tisoč let, ne morejo slediti bliskovitemu tehnološkemu in družbenemu razvoju? Kaj, če nismo opremljeni za preobilje informacij, za zahteve po lepoti in večni mladosti, za prekariat in ekonomsko negotovost, za samotno bivanje v družbi z vse manj solidarnosti?

ko se je število predpisanih antidepresivov povečalo za kar 250 odstotkov.

Da bi razumeli, zakaj toliko Slovencev potrebuje odrešilne tablete, kakšno je dejansko duševno stanje naroda in kaj ukreniti, je dobro razumeti, kaj sploh je depresija in kako delujejo različne vrste zdravil zanj. Medicinska znanost si pravzaprav še ni docela na jasnem, kaj natančno se dogaja v možganih milijonov ljudi po vsem svetu, ki lahkoajo za depresijo in z njo povezanimi duševnimi motnjami. Gotovo pa je, da možgani in celotno živčevje delujejo tako, da se signali prenašajo po molekulah – nevrotansmitorjih – ki kot nekakšni sli švigajo med živčnimi celicami, njihova sporočila pa v posamezni celici sprejmejo beljakovine, imenovane receptorji. Če katerikoli del te verige ne deluje, kot bi moral, možganske celice med seboj ne komunicirajo ustrezno, in posledica so vse možne duševne težave. Kaj točno gre narobe, znanstveniki še ne vedo zagotovo. Po eni teoriji zmanjka živčnih prenašalcev, po drugi je premalo receptorjev, v vsakem primeru pa znanost depresijo in tudi večino drugih duš(ev)nih motenj obravnava kot porušenje kemičnega rav-

novesja v možganih. In zato jih tudi zdravi s kemijo.

»Ne morete spati? Vzemite raje antidepresiv!«

Zvezda med tovrstnimi zdravili je v Sloveniji v zadnjih letih Ciprex. V letu 2022 so ga zdravniki in psihiatri predpisali za kar 7,8 milijona dnevni odmerkov po deset miligramov. Ciprex spada v najpogostejšo skupino antidepresivov, ki možganom preprečujejo, da

Poleg tovrstnih tablet Sloveni posegamo tudi po pomirjevalih in uspavalih – v nasprotju z antidepresivi pa predpisovanje teh zdravil vztrajno upada. V obdobju med letoma 2013 in 2022 se je število predpisanih dnevni odmerkov pomirjeval po evidencah ZZZS zmanjšalo za kar 34 odstotkov, uspaval pa za 28 odstotkov. Kot pojasnjuje psihiater Židanik, je to logična posledica prepoznavanja temne plati pomirjeval in uspaval, ki vsebujejo opiate: »Anksiolitiki in hipnotiki so že nekaj let na seznamu za odstrel zaradi nevarnosti razvoja odvisnosti od pomirjeval. Prva linija zdravil, ki pokrivajo simptomatiko, pri kateri so včasih pomagala pomirjevala, so prav antidepresivi, ki so zato v logičnem porastu.« Namesto nevarnih uspaval tako zdravniki danes precej raje predpišejo antidepresiva Mirzaten in Trittico, ki imata prav tako sedativni učinek, a brez hujših stranskih učinkov. Kljub splošnemu upadanju receptov za anksiolitike in hipnotike pa Slovenci še ve-

Med enajsterico držav, v katerih poraba antidepresivov narašča najstrmeje, je kar šest takšnih, ki so izšle iz socializma v neoliberalni kapitalizem.

dno radi posegamo po Helexu, Apaurinu in Lorsilanu – lani je bilo predpisanih po več kot milijon dnevni odmerkov vsakega od teh pomirjeval.

Bolni duh v bolni družbi

Vse to pa še ne pojasni, zakaj poraba antidepresivov med Slovenci že desetletja tako močno

Celoten razviti svet je zajela pandemija duševnih težav. Včasih se jim reče depresija, včasih nespečnost ali izgorelost, vse pa se zdravijo podobno – z antidepresivi, ki se čedalje pogosteje predpisujejo.

2022 drugi najpogostejši antidepresiv v Sloveniji. Le za ščepec manj se predpisuje Mirzaten, ki poleg serotonina spodbuja še kopičenje adrenalina v možganih in na splošno deluje bolj usmerjeno, zaradi česar povzroča manj stranskih učinkov.

narašča. Židanik je prepričan, da »v družbi stigmatizacija psihičnih motenj popušča, ljudje so pripravljeni čedalje več govoriti o tej problematiki. In jim ni več težko prositi za antidepresiv. Druga stvar so nove diagnostične opredelitve, ki so bolj razširjene kot prej – sin-

drom izgorevanja, stres, pri katerem je antidepresiv spet zdravilo prvega izbora. Klinična slika je lahko ista, toda človek še vedno lažje reče, da je pod stresom kot pa v depresiji.« Toda antropologinja **Vesna Godina** je prepričana, da je razlaga bistveno bolj kompleksna. Po njenem mnenju je sodobna pandemija depresije v glavnem logična posledica vse bolj drobne pritiskov neživiljenjskega neoliberalizma: »Premalo se zavedamo, v kako neizprosno družbenoekonomskem sistemu živimo.«

Samo pomislite, koliko ljudi je nesrečnih, ker so brezposelni ali ujeti v negotove oblike prekarne dela. Ali pa koliko takšnih, ki imajo redne službe, ne vidi smisla v svojem delu, za nameček jih šefi držijo v stanju nenehnega stresa, na sodelavce pa so namesto kot na zaveznike prisiljeni gledati kot tekmece. Pomislite, kako duševne so zahteve potrošniške družbe po statusu, lepoti, večni mladosti ... Koliko ljudi zunaj prislovičnega enega odstotka

privilegiranih lahko o sebi torej reče, da se počutijo varne, kar je temeljni pogoj za duševno stabilnost? »Vse več ljudi se dojema kot ogrožene, kar vodi v anksioznost, izgorelost in depresijo,« razlaga Vesna Godina. »Včasih so te občutke učinkovito zdravile solidarnostne mreže, ki so zagotavljale, da nihče ni bil resnično ogrožen, saj je bila pomoč vedno na voljo. Zdaj teh mrež ni več, neoliberalizem jih je raztrgal, obenem pa se človeku dopoveduje, da si je sam kriv, če izgubi tla pod nogami.« Med izrazi teh stisk so gotovo tudi pehanje za vsečki na družbenih omrežjih, deljenje intimnih zgodb in bežanje od lastne avtentičnosti, kar prej ali slej privede do zapletov.

Meje medicine

Poleg psihiatrov lahko v Sloveniji antidepresive predpisujejo tudi zdravniki, in sicer vseh vej medicine. Največ receptov izdajo družinski zdravniki, pri

Postanite član programa spodbud SavaFit in si prislužite do 25 % obračunskega popusta na premijo vašega Riziko življenjskega zavarovanja.

RIZIKO ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

VAM PRILAGOJENO ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE Z MOŽNOSTJO IZBIRE ZAVAROVALNE VSOTE ZA PRIMER SMRTI, KI SE LAHKO V ČASU TRAJANJA ZAVAROVANJA PRILAGAJA VAŠIM ŽIVLJENJSKIM SITUACIJAM.

NIKOLI SAMI

Antidepresivi so kot prva bojna linija proti depresiji rešili že na tisoče življenj. Vsekakor so precej varnejši kot na opiatih zasnovana pomirjevala in uspavala, s katerimi so zdravniki v preteklosti reševali vrsto duševnih težav. Kar pa še ne pomeni, da jih lahko jemljemo kot bombončke.

čemer se postavlja vprašanje, ali imajo ti sploh zadosti strokovnega znanja s tega področja. Kot v svojem pogledu na ta zdravila piše farmacevtka **Danila Hriberšek** iz Psihiatrične bolnišnice Vojnik, je »izbira ustrezne terapije z zdravili, v pravem odmerku in pravi kombinaciji, prava umetnost, saj še ne poznamo bioloških označevalcev za ugotavljanje stopnje depresivne ali anksiozne motnje, niti za spremljanje farmakološkega zdravljenja. Ravno zato je zelo pomembno, da poznamo delovanje zdravila, režim odmerjanja, indikacije, kontraindikacije, metabolizem, eliminacijo in možne interakcije z drugimi zdravili.« Kako lahko zaupamo, da osebni zdravnik, ki nam je po petih minutah pogovora predpisal Cipralex, pozna vse te dejavnike? Da so ti zdravniki kljub takšnim pomislekom še vedno prehitrih prstov pri pisanju receptov za antidepresive, sicer opozarja tudi psihiatrinja **Vesna Švab**. Posebna zgodba pa je prepoznavanje in celovita obravnava dejavnikov, ki so izven posameznika. Vesna Godina je prepričana, da zdravniki nimajo zadostnega znanja o psihološkem delovanju človeka, družinskih travmah in vplivu družbe: »Vse, kar največkrat zmorejo, je individualizacija kolektivnih pritiskov, kar je grobo poenostavljanje. In zato predpisujejo antidepresive, kot da bi šlo za bombončke.« Psihiater Židanik pa na drugi strani ocenjuje, da »so ljudje isti, kot

so bili zadnjih nekaj tisoč let. Verjamem, da zdaj bolj delamo pod stresom, da smo bolj odtujeni in zato bolj osamljeni, kar spet pomeni, da je več prostora za depresijo in anksioznost, a samo odprimo knjige, pa bomo samouničevalno vedenje videli v vsej naši zgodovini, popularnost melanholije v 19. stoletju pa se precej prekriva s popularnostjo depresije.«

Nazaj v normalnost

V letu 2020 smo bili v Sloveniji po naraščanju števila predpisanih dnevnih odmerkov na 11. mestu med 24 evropskimi državami. Pri tem se kaže prav poseben vzorec, na katerega opozarja antropologinja Godina – med enajsterico držav, v katerih poraba antidepresivov narašča najstrmeje, je kar šest takšnih, ki so izšle iz socializma v neoliberalni kapitalizem. Na prvem mestu je Estonija, kjer so v zadnjem desetletju zdravniki povečali obseg predpisovanja teh tablet za 133 odstotkov, sledi ji Latvija s 108-odstotnim povečanjem. V Sloveniji bomo morali torej temeljito razmisliti, kako naj se kot družba izognemo tem trendom – kajti, naj ne bo pomote, v to smer gremo. Kot posameznik lahko za svoje duševno zdravje storimo precej z ustreznim življenjskim slogom, če si osmišljamo bivanje s kreativnostjo, predvsem pa krepi-mo zdrave odnose, v katerih smo sprejeti tudi v stiski. Nina Klinar je na Instagramu del svojega okrevanja upravičeno

prisopisala antidepresivom, zelo poveden pa je podatek, da jo je na psihiatrijo odpeljal oče. To daje slutiti, da ji je v težkih časih stala ob strani vsa družina, tovrstna podpora pa je v boju z duševnimi težavami naravnost neprecenljiva.

Če vendarle postane prehudo, človek pa se ujame v dolgotrajne destruktivne vzorce, je vsekakor primerno obiskovanje (priznanega in ustrezno usposobljenega) psihoterapevta, s katerim lahko varno in brez obsojanja raziščemo in odpravimo vzroke svoje bolečine. A kaj, ko kliničnih psihologov, ki so edini uradno priznani kader za izvajanje psihoterapije, v Sloveniji drastično primanjkuje – v celotni državi jih deluje 96, potrebovali pa bi jih trikrat več.

Precej težje, praktično nemogoče pa je v doglednem času izkoreniniti družbene vzroke duševnih motenj. Kajti naj še tako vztrajno meditiramo in vadimo čuječnost, jemljemo CBD in mukoma rudarimo po lastni in družinski preteklosti, v končni fazi pa ubogljivo gol-tamo antidepresive, je dejstvo, da naše travme v znatni meri ne izvirajo iz nas samih – stiske naših ubogih, izčrpanih, prestrašenih možganov so nemalokrat normalen odziv telesa na nenormalnost okoliščin, v katerih bivamo. In šele ko se spremenijo te okoliščine, lahko žičke v glavi prenesejo težo misli, ki se rojevajo v njej.

Foto: Pexels

ŽALSKE LEKARNE ŽALEC

LEKARNA ŽALEC
LEKARNA ŽALEC II
LEKARNA PETROVČE

„TUDI BESEDA JE LAHKO ZDRAVILO“

LEKARNA ŽALEC	LEKARNA ŽALEC II	LEKARNA PETROVČE
Prešernova 6 3310 Žalec Telefon: 03 712 02 50 lekarna.zalec@siol.net	Ulica heroja Staneta 8 3310 Žalec Telefon: 03 712 02 70 lekarna.tus@lekarne-zalec.si	Petrovče 33 3301 Petrovče Telefon: 03 712 02 58 lekarna.petrovce@siol.net

Lekarniška dejavnost Žalskih lekarn Žalec

Žalske lekarnice Žalec predstavljajo Lekarna Žalec, Lekarna Žalec II in Lekarna Petrovče. Žalske lekarnice Žalec skrbimo za lekarniško dejavnost v osnovi za prebivalce v Občini Žalec in seveda tudi za ostale, ki prihajajo v naše enote. Skrb za ljudi, ki prihajajo v Žalske lekarnice in nam zaupajo, je naše glavno poslanstvo. Da bi se v naši strokovni oskrbi čim bolj počutili, jim seveda želimo nameniti ustrezne prostore, strokovni kader, dostopnost lekarniške službe, dobro prepoznavnost.

Lekarniška dejavnost je del zdravstvene dejavnosti, ki zagotavlja preskrbo prebivalstva ter zdravstvenih zavodov in drugih organizacij z zdravili. Preskrba z zdravili obsega izdajo zdravil na recept, izdajo zdravil brez recepta, homeopatskih zdravil ter magistralno pripravo zdravil. Lekarnice lahko poleg lekarniške dejavnosti opravljajo še preskrbo s pomožnimi zdravilnimi sredstvi, ortopedskimi pripomočki, sredstvi za nego in drugimi sredstvi za varovanje zdravja, izdajanje veterinarskih zdravil, izdelovanje in preverjanje kakovosti zdravil in pomožnih zdravilnih sredstev, svetovanje pri predpisovanju in uporabi zdravil, mentorsko dejavnost.

Naša osnovna naloga je zagotavljanje pravilne in varne uporabe zdravil, ki so bila predpisana bolniku za doseganje boljšega zdravstvenega stanja. Farmacevti v Žalskih lekarnah pa se ukvarjamo dodatno še s Farmaceutsko skrbjo za osebe s povišanim krvnim tlakom, za osebe s sladkorno boleznijo, bolnike z metaboličnim sindromom, s težavami z venami, izvajamo homeopatsko svetovanje in prodajo homeopatskih zdravil, ukvarjamo se s storitvijo Pregled uporabe zdravil ... Pomembna naloga farmacevtov je kontrola medsebojnega delovanja učinkovin – kontrola interakcij med zdravili in svetovanje ob izdaji za doseganje zelenih terapevtskih učinkov. Zdravilom na recept pa se iz dneva v dan pridružuje vse več zdravil za samozdravljenje, zeliščnih pripravkov, prehranskih dopolnil in vitaminsko-mineralni pripravkov ... Tudi tukaj je svetovalna vloga ključnega pomena in s tem poslanstvom delujemo v našem okolju. Zavedamo se, da je tudi beseda lahko zdravilo!

Nataša Čater, mag. farm.,
direktorica Žalskih lekarn

SINCE 1984

OPTIKA
OČESNA AMBULANTA

Glesčič

CELJE: 03 / 492 34 10
ŠENTJUR: 03 / 749 22 90

Gregorčičeva ul. 4, 3000 Celje
PE ŠENTJUR, ulica Dušana Kvedra 6B

Lekarna Apoteka pri teatru
Dušan Hus, mag. farm.
Zasebna lekarna od leta 1993.

Odpiralni čas:
Pon. – pet.: 7.30 do 19.00
Sob.: 7.30 do 12.00

Tel: 03 42 876 00
E-mail: apoteka-teater.hus@siol.net

Ljudje morajo biti pozorni zlasti na bolečine v trebuhu, na motnje pri odvajanju blata (izmenjujoča se driska in zaprtje), kri v blatu, na spremenjeno obliko blata (to postane tanko kot svinčnik) ali na občutek nepopolno izpraznjenega črevesa. (Foto: Pixabay)

Rak prebavil

Korak za korakom za boljše preživetje

V Sloveniji vsako leto zaradi ene od oblik raka prebavil zbolijo približno tri tisoč ljudi. Še vedno vsako leto umre približno 1.900 ljudi s to diagnozo, v Združenju EuropaColon Slovenija spodbujajo k čim bolj zgodnjem odkrivanju teh bolezni. Zgodnja diagnoza namreč bistveno pripomore k daljšemu preživetju ter h krajšemu in k lažjemu zdravljenju, s tem pa tudi h kakovostnejšemu življenju.

Marec je vsako leto – že 15 let zapored – posvečen osveščanju o raku prebavil. »Letos posebno pozornost namenjamu raku debelega črevesa in danke, in sicer zlasti bolnikom, ki so mlajši od 50 let. V Sloveniji zaradi tega raka vsako leto zbolijo 1.350 ljudi. Že od leta 2009 obstaja presejalni program za zgodnje odkrivanje predrakavih in rakavih sprememb

na debelem črevesu in danke, ki je namenjen ljudem v starosti od 50 do 74 let. Ta starostni razpon je seveda smiselni, ker je še vedno večina obolelih starejših od 50 let, a podatki kažejo, da povsod po svetu raste število mladih bolnikov s tem rakom. Po podatkih registra raka jih je leta 2015 zbolelo 74, leta 2020 pa že 105, kar pomeni, da se je to število v petih le-

ti povečalo za četrtno. To je vsekakor zaskrbljujoče,« pravijo v Združenju EuropaColon Slovenija, ki vrsto let pomaga bolnikom.

Bodite pozorni na simptome

»Ker za mlajše bolnike z rakom debelega črevesa in danke še vedno ni presejalnega programa in žal nič ne kaže, da ga bo Slovenija kmalu uvedla, je še toliko pomembneje, da so ljudje pozorni na simptome,« opozarjajo v združenju. Svetujejo, naj bodo ljudje pozorni zlasti na bolečine v trebuhu, na motnje pri odvajanju blata (izmenjujoča se driska in zaprtje), kri v blatu, na spremenjeno obliko blata (to postane tanko kot svinčnik) ali na občutek nepopolno izpraznjenega črevesa. »Če ti simptomi trajajo več kot 14 dni, osebe vsekakor potrebujejo nadaljnjo obravnavo in obisk pri zdravniku. Posebna pozornost velja tudi,

ko se ta rak pojavlja pri več članih v družini,« pojasnjujejo v združenju. Krvnim sorodnikom v takšnih družinah stroka svetuje, naj opravijo preventivno kolonoskopijo, in sicer približno deset let prej, preden se je pojavil rak pri njihovem sorodniku ali sorodnikih.

Rak naj ne bo tabu

Rak že dolgo ni več smrtna obsodba in vedno več je oblik, ki jih zdravniki bodisi pozdravijo bodisi zelo dobro in dolgo obvladujejo. Kljub velikemu napredku pri obravnavi bolnikov tako med njimi kot v splošni javnosti še vedno vlada veliko stigme in tabujev, marsikoga je o bolezni tudi strah govoriti. To je na svoji koži občutil tudi **Marko Tadejevič**, ki je zaradi raka debelega črevesa in danke zbolel pred šestimi leti in doživel popoln šok: »Najprej sploh nisem verjel, da se to res dogaja, in sem bil v dilemi, ali naj o tem sploh komurkoli povem, saj sem želel pred tem zaščititi svoje domače. A potem sem

se odločil, da bom povedal, in danes vidim, kako zelo pomembni in dragoceni so podpora bližnjih, pogovor z njimi, spodbuda v trenutkih, ko je zaradi kemoterapije lahko zelo težko. Prav zaradi svojih otrok in žene sem prebrodil vse stiske in strahove, da sem danes tu, živ in lahko spet delam. Za štiri ure, a lahko.« Tadejevič pravi, da danes povsem drugače gleda na življenje, na ljudi okoli sebe, na majhne stvari: »Vem, da je o raku treba govoriti, da bodo ljudje poučeni o simptomih, da se bodo odzvali in šli k zdravniku, da jih o bolezni ne bo sram govoriti.«

Podpora, znanje in informacije tudi v družinskih bolnikov

Podpora je v času, ko bolnik izve za diagnozo in se sooča z zdravljenjem, zelo pomembna in dragocena. Bolezen je veliko čustveno, duševno in fizično breme. »Tega se zelo zavedamo tudi v Združenju EuropaColon Slovenija. Naša vloga je, da bolnike in njihove svoje skušamo opogumiti, da sprejmejo bolezen, svetuje-

»Najprej sploh nisem verjel, da se to res dogaja, in sem bil v dilemi, ali naj o tem sploh komurkoli povem, saj sem želel pred tem zaščititi svoje domače. A potem sem se odločil, da bom povedal, in danes vidim, kako zelo pomembna je podpora bližnjih,« pravi **Marko Tadejevič**.

mo, naj čim več sprašujejo in o svoji bolezni govorijo z zdravstvenim osebjem in bližnjimi, tu pa smo tudi mi,« pravi predsednica Združenja EuropaColon Slovenija **Ivka Glas**. S tem povabi vse bolnike z rakom prebavil in njihove svoje, naj se včlanijo v združenje, kjer bodo dobili informacije o bolezni, lahko pa se vključijo tudi v podporo skupino ali se prijavijo na prehranski posvet.

Več informacij o vseh storitvah in dejavnostih združenja je objavljenih na www.europacolon.si.

**EuropaColon
Slovenija**

Slogan letošnjega mednarodnega meseca osveščanja je bil Korak za korakom. Sporočilo je večplastno. Je nadgradnja lani začete kampanje, s katero so po vsej Evropi nabirali korake za zdravje, obenem pa predstavlja tudi postopno pot do boljših rezultatov zdravljenja raka debelega črevesa in danke. Aplikacija je na voljo na spletni strani Združenja EuropaColon Slovenija.

OXY HIP
KOMORA

VEČ ENERGIJE
BOLJŠE POČUTJE
MANJ STRESA
MANJ IZGORELOSTI
MANJ NOTRANJNH VNETIJ
HITREJŠE OKREVANJE
ZMANJŠANJE AVTOIMUNIH BOLEZNI
IN ŠE VELIKO DRUGIH POZITIVNIH LASTNOSTI

NAJ BO VAŠE ZDRAVJE NA PRVEM MESTU

info@oxyhip.si **031 407 059** www.oxyhip.si
OXYHIP CENTER CELEIAPARK CELJE

Kronični bolniki morajo zobozdravnika obiskati pogostejše kot zdravi ljudje. V primerih kronične bolezni je potrebna kontrola vsakih šest do osem mesecev.

Ob svetovnem dnevu ustnega zdravja

Manj zob, več tveganja za demenco

Letošnji svetovni dan ustnega zdravja je bil posvečen osveščanju o vplivu ustnega zdravja na sistemske bolezni. Ustno zdravje je namreč neločljivo povezano s splošnim zdravjem. V Zdravniški zbornici Slovenije so poudarili, da bolezni zob in ustne votline pomembno vplivajo na kakovost življenja, posameznikovo vsakodnevno delovanje in psihosocialno stanje. Osvetlili so povezavo med stanjem v ustni votlini in tremi sistemskimi boleznimi – osteoporozo, sladkorno boleznijo in demenco.

ŠPELA OŽIR

»Kronični bolniki morajo zobozdravnika obiskati pogostejše kot zdravi ljudje. V primerih kronične bolezni je potrebna kontrola na šest do osem mesecev. Nujna je redna in učinkovita ustna higiena, ki mora biti prilagojena kronični bolezni. Za zdravo ustno votlino in urejeno kronično bolezen je izjemnega pomena sodelovanje bolnika, zdravnika in zobozdravnika. S skrbjo

za ustno zdravje poskrbimo tudi za svoje splošno zdravje,« je v uvodu v novinarsko konferenco ob 20. marcu, svetovnem dnevu ustnega zdravja, poudaril Matej Praprotnik, dr. dent. med., vodja delovne skupine Ustno zdravje v Odboru za zobozdravstvo pri Zdravniški zbornici Slovenije. Ta je lani v sodelovanju z zdravniki in zobozdravniško delovno skupino za ustno zdravje začela kampanjo osveščanja, da lahko slabo ustno zdravje poslabša kronične bolezni. Na nedavnem dogodku je zbornica predstavila povezavo s tremi sistemskimi boleznimi, ki pogosto prizadenejo prebivalce – osteoporozo, sladkorno boleznijo in demenco.

Ne zamolčite sladkorne bolezni!

Predsednik Zveze društev diabetikov Slovenije Robert Gratton je poudaril, da ima v Sloveniji približno 10 odstot-

Neurejena sladkorna bolezen se v ustni votlini lahko kaže kot občutek suhih in pekočih ust, v izgubi okusa, ustnem zadahu, glivičnih okužbah, slabem celjenju ran, krvavitvi iz dlesni, majavosti zob in parodontalni bolezni.

kov prebivalcev sladkorno bolezen. »Pomembno je sodelovanje stroke in bolnikov. Če ti o svoji bolezni ne obvestijo zobozdravnika, lahko to pripelje do nadaljnjih nevspešnosti in zapletov. Bolniki velikokrat odlašajo z obiskom zobozdravnika, dokler jih ne boli. Ko zaboli, je že prepozno.«

Nižja mineralna kostna gostota in osteoporozni zlom pomenita več izgubljenih zob.

Zobozdravniki za odrasle osebe svetujejo preglede na eno leto. Seveda nas zdravstvene in včasih tudi čustvene situacije v odrasli dobi pahnejo iz ravnovesja, kar lahko predstavlja potrebo po pogostejši obravnavi, je opozoril Praprotnik. »Situacije, v katerih se lahko znajdemo kot kronični bolniki, nam namreč rušijo dnevno rutino, sploh v obdobjih nenadzorovane bolezni in ob akutnih poslabšanjih. Takrat so preventivni obiski zobozdravnika priporočeni na šest mesecev, umivanje zob pa več kot dvakrat dnevno.«

Manjše število zob pri starejših je povezano s povečanim tveganjem za kognitivni upad in pojav demence.

Prof. dr. Tadej Battelino, dr. med., predstojnik Kliničnega oddelka za endokrinologijo, diabetes in bolezni presnove na Pediatrični kliniki v Ljubljani, je opozoril, da je povezava med ustnim zdravjem in sladkorno boleznijo dvo-smerna. »Neurejena sladkorna bolezen se v ustni votlini lahko kaže kot občutek suhih in pekočih ust, izguba okusa, ustni zadah, glivične okužbe, slabo celjenje ran, krvavitev iz dlesni, majavost zob in parodontalna bolezen, ki lahko vodi v izgubo zob. Slabo ustno zdravje lahko poslabša sladkorno bolezen in oteži

nadzorovanje sladkorja. Pri osebah s sladkorno boleznijo se parodontalna bolezen pojavlja pogostejše in v bolj napredovalni obliki ter vpliva na urejenost glikemije.«

Manj zob, več tveganja za demenco

Družinska zdravnica mag. Tatjana Cvetko, dr. med., vodja Društva Primorske spominčice, je poudarila, da je manjše število zob pri starejših povezano s povečanim tveganjem za kognitivni upad in pojav demence. »Bolniki zaradi narave bolezni izgubijo potrebo, motivacijo in spretnost umivanja zob kot enega od osnovnih higienskih opravil. Posledično je treba redno umivanje zob uvesti med vsakodnevna rutinska opravila že na začetku bolezni. Za bolnike z demenco je priporočljivo, da se izogibajo sladkim jedem in da uživajo dovolj tekočine, vode za žejo. Sistematični preventivni pristop in redni pregledi pri zobozdravniku izboljšajo ustno zdravje in odložijo potrebo po dodatnem zdravljenju.«

Osteoporozna vpliva tudi na zobe

O povezavi ustnega zdravja in osteoporoze je spregovoril prof. dr. Tomaž Kocjan, dr. med., vodja endokrinološkega oddelka v UKC Ljubljana. Pojasnil je, da je osteoporozna sistemska bolezen kosti, ki vpliva tudi na ustno zdravje. »Nižja mineralna kostna gostota in osteoporozni zlom pomenita več izgubljenih zob. Po menopavzi sta verjetno precej povezani tudi osteoporozna in parodontalna bolezen. Zdravljenje osteoporoze z zelo pogostimi, močnimi, antiresorptivnimi zdravili lahko povzroči redke, vendar hude neželenе učinke, med katerimi je najbolj znana osteonekroza čeljusti.« Za zdrave kosti so zelo pomembni redna telesna dejavnost, pri kateri so kosti obtežene z gravitacijo, zadosten vnos kalcija, vitamina D in beljakovin.

Foto: Pexels

Zdravniška zbornica je osvetlila povezavo med stanjem v ustni votlini in tremi sistemskimi boleznimi – osteoporozo, sladkorno boleznijo in demenco.

Ludvig
DENTAL

Vrhunske
zobozdravstvene storitve
nudimo že 30 let.

Več informacij:
www.ludvigdental.si
031 740 760
info@ludvigdental.si

Seksologinja in ginekologinja Katarina Jerman

Spolnost v meni odlična za telo in dušo

»Imam pacientko, gospo sredi šestdesetih, ki je prišla na lasersko terapijo, ker se je bala spolnih odnosov, saj je dobila po vsakem odnosu vnetje mehurja – čisto po vsakem odnosu. Učinek laserja je boljši, če nožnico pripravimo na poseg najprej z lokalnimi estrogeni, potem sva izvedli še lasersko terapijo. Čez štiri ali šest tednov, toliko je razmak med dvema terapijama, je gospa prišla z usti do ušes: »Ne morem verjeti, to je čisto drug svet, jaz nimam nobenih težav, z mojem sva imela odnose skoraj vsak dan, ker me je zanimalo, kaj se zgodi potem – nič!« Resnična zgodba iz prakse Katarine Jerman.

JELKA SEŽUN

Dr. Jerman je ena od samo dveh seksologinj ginekologinj pri nas. Nisva gledali Slovenkam pod kovter in nisva preštevali orgazmov – pogovarjali sva se o eni od stvari, o katerih vse premalo govorimo: o spolnosti v meni. Kaj jo zavira? Kako se da pomagati? In o srečnih koncih, o ustih do ušes. »Kako lahko človeku, ki si jo želi ohranjati, čeprav se včasih sploh ni dalo pomagati, zdaj mu pa spremeniš svet, no, pravzaprav obema. Zelo sem vesela, kadar dobim take povratne informacije,« pravi o pacientki iz uvoda. »Včasih nismo imeli terapij in pomagali, da bi izboljšali kakovost življenja v meni, zdaj jih pa imamo.«

Vendar vse to lahko pomaga le pod enim pogojem: da se o svojih težavah pogovorite s svojim ginekologom, ker vam le tako lahko pomaga.

Vse preveč žensk še vedno molči – ker jim je nerodno ali pa ker mislijo, da se ne da pomagati. Ker še vedno živijo v veri, da je v meni pač tako in da je treba nevšečnosti, ki jih prinaša, trpeti do konca

»Starejši še vedno mislijo, da spolnost ni primerna, ko prideš v meno, da se ne govori o tem, da se tega ne dela ... a prav to je slabo za dobrobit telesa, kajti študije dokazujejo, da spolnost, ki jo par ohranja, pozitivno vpliva na telo in zmanjša možnost kroničnih obolenj, demence in seveda tudi dobro vpliva na partnerstvo, na povezanost para.«

življenja. Ni res! Danes je mogoče marsikaj, kar še pred kratkim ni bilo.

Čudežna svetloba

Najprej je treba vedeti, o čem sploh govorimo: »Me-

nopavza je dostikrat napačno uporabljen izraz – menopavza je zadnja menstruacija v življenju ženske, naprej je pa mena. Pred tem je perimenopavza, ki se v povprečju začne okrog štiridesete-

loženja do motenj spanja, lahko tudi hujše vrtoglavice, bolečine v sklepih ... Vse to je povezano in je pogosto težko diagnosticirati, ker gredo ženske najprej k splošnemu zdravniku, sledijo ORL, nevrolog, psihiater, šele potem pridejo k nam. Če ni drugje nič najdeno, jim pri kakšnih hujših težavah damo nadomestno hormonsko terapijo, ki je dandanes tudi estrogen v pršilu, naraven mikroniziran progesteron in tako naprej.

Fiziološke težave pa so tonus kože, tonus mišičja upada, atrofija sluznice v nožnici, suhost nožnice – pri tem lahko tudi marsikdaj pomagamo, najprej s hialuronskimi preparati, lokalnimi estrogenskimi preparati in zdaj že tudi z laserjem. Sluznico nožnice obdelamo z določenimi valovnimi dolžinami laserske svetlobe, kar je, po domače povedano, pomladi-

tev nožnice. Aktiviramo regeneracijo, se pravi, aktivira se neovaskularizacija in neokolageneza (nastanek novih žil in kolagenskih vlaken), kot da bi se procesi vrnili za kar nekaj let nazaj. Popravimo ohlapnost, pa še nožnica je znova vlažna.«

Vendar učinek ni večen: »Terapijo je treba večkrat po-

»Če je spolni odnos boleč ali so prisotne kakšne druge težave, seveda tudi želja upade, ker zakaj bi si želel nekaj, kar ni več prijetno?«

navljati, kajti vse, kar naredimo z lasersko terapijo, začne spet propadati, ker se seveda še naprej staramo. Se pravi, propada kolagen, propadajo na novo nastale kapilare. Po študijah in izkušnjah je treba povprečno čez eno leto vse skupaj ponoviti. S tem v bistvu žensko s čim manj starostnimi spremembami pripeljemo v kasnejšo starost. Pri povešenosti sten nožnice do določene stopnje lahko to z laserjem ublažimo, pri uhanju urina tudi – tistih hujših težav pa ne, tam res pomaga samo operativna terapija. Laser je res zelo zelo dobra stvar, neinvazivna ...«

Slutite prihajajoči ampak? Tule je: terapija z laserjem je samoplačniška. In sploh ni poceni.

Pomaga, če znaš prav narediti

»V povprečju v Sloveniji ena laserska terapija stane okoli 300 evrov. Če je težava minimalna, sta potrebni dve v razmaku od štirih do šestih tednov. Če je težava hujša, tudi kdaj še tretja pa četrta terapija, ampak to je začetek. Gospo vedno opozorimo, da takoj ko zazna, da se stanje slabša, oziroma čez eno leto pride na obnovitveno terapijo, ni treba spet od začetka. Če pa čaka in se vse spet zelo poslabša, je treba znova začeti od začetka. Finančno je zahtevna stvar, ampak učinkovita.

Je pa zmotno mišljenje, da laser pomaga pri tonusu medeničnih mišic – ne, z laserjem lahko obdelano sluznico, tonus medeničnih mišic, ki v meni tudi zelo hitro upada, je treba pa krepiti s Keglovimi vajami. Dandanes imamo tudi za to zelo dobre pripomočke. Perifit, na primer, je naprava, ki sproti umeri mišice in potem individualno daje vaje od lažjih do vedno težjih. Pomaga tudi v boju proti inkontinenci in prolapsu. Veliko je stvari, ki

jih lahko ženska sama naredi za kakovost življenja.«

Keglove vaje so preproste, učinkovite in v celoti brezplačen način za preprečevanje urinske inkontinence in še kakšne težave, ki jo prinese mena, vendar dr. Jerman opazuje, da jih veliko žensk nepravilno izvaja, pa so zato neučinkovite. »Stisnejo mi-

šice v trebuhu, v zadnjici ... samo tam ne, kjer bi jih morale.« Pravilne izvedbe vaj vas – teoretično – lahko nauči vaš ginekolog, a ker jih je veliko premalo in ker imajo odmerjenega premalo časa za vsako pacientko, tega večinoma ne počnejo.

Samo povedati je treba

»Pri spolnosti je pa tako, da starejši še vedno mislijo, da spolnost ni primerna, ko prideš v meno, da se ne govori o tem, da se tega ne dela ... A prav to je slabo za dobrobit telesa, kajti študije dokazujejo, da spolnost, ki jo par ohranja, pozitivno vpliva na telo in zmanjša možnost kroničnih obolenj, demence in seveda tudi dobro vpliva na partnerstvo, na povezanost para. Dejstvo pa je, da veliko parov spolnost težko ohranja zato, ker se marsikaj spremeni: moški imajo težave, ženske pa tudi – suha nožnica, po

Ste vedeli, da spolnost pomaga preprečevati demenco?

odnosu jih peče, manj čutijo, ker so mišice bolj ohlapne ... Ampak za vse to imamo zdaj rešitve – samo povedati morajo, kar je pa še zmeraj težko. Po moji oceni od deset do dvajset odstotkov pacientk neposredno govori o težavi, ko pridejo v ambulantno, pri drugih pa, ko vidim sluznico, večinoma jaz vprašam, ker vem, da se potem odpre razprava in jim lahko pomagamo. O takih težavah se v ginekološki ambulanti, ko imaš deset minut časa, ženske zelo težko pogovarjajo.«

Za šport, za seks in ... za lase?

»Do upada želje pri ženski ne pride toliko zaradi hormonskega stanja, temveč predvsem zaradi psihične-

Zakaj nisem že prej začela?

Ste že slišali za GSM? Ne, nič v zvezi s telefonijo, to je še eno občasno darilce mene, genitourinarni sindrom menopavze – kombinacija suhe, pekoče nožnice in ponavljajočih se uroinfektov, se pravi vnetij mehurja. To je težava, ki jo je imela tudi gospa iz uvodne zgodbe. »To je redkejša težava, ampak stvar je v tem, da je začetni del sečnice tudi pod vplivom estrogenov,

in ko estrogen upada, ne samo v nožnici, se sluznica tanjša. Stanjša se tudi v začetnem delu sečnice, bakterije tako veliko hitreje vdrejo skozi sečnico v mehur in povzročijo uroinfekt. Tipična pacientka pride, ker jo zdravnik pošilja zaradi pogostih uroinfektov, da jo še ginekološko pregledamo. Rešitev je zelo dobra lokalna estrogenska terapija, ki obnovi sluznico v začetnem delu

Katarina Jerman je ena od samo dveh seksologinj ginekologinj pri nas.

»Če imate težave, vprašajte ginekologa, saj je spolnost kot v rodnem obdobju pomembna tudi kasneje v menopavzi.«

ga, ker si ženske rečejo, aha, zdaj je moje rodno obdobje zaključeno, še zmeraj vlada miselnost o »neuporabnosti« ženske, pa nekakšno žalovanje za rodnim obdobjem, za mladimi leti. Ampak ženska, ki je imela prej s partnerjem zadovoljivo spolnost in kjer je komunikacija potekala, pri tistih vidim, da znajo skomunicirati, znajo prilagoditi odnose ali pa vsaj pridejo vprašat, da to lahko ohranjajo. Taka ženska ne bo občutila upada želje, ker bo spolnost še zmeraj zadovoljiva. Če pa je kakšna težava, če je bolečina ali karkoli, pa seveda tudi želja upade, ker zakaj bi si želel nekaj, kar ni več prijeto?

no? Pogosto je prvo vprašanje: »Kaj naj zdaj uporabim? Uporabljava lubrikant, pa to ni dovolj.«

Odgovor je lahko dober lubrikant na silikonski osnovi, na primer Überlube, v tujini že dolgo znan (zdaj se dobi tudi pri nas), ki je na seksualni ravni čisto drugačen kot lubrikant na vodni osnovi, je za stopnjo višje. Lubrikant na vodni osnovi namreč deluje kratek čas, par minut, potem se pa učinek izgubi, silikonski lubrikant pa se vpije v sluznico in naredi zelo mehko kožo, tako da trenje ni neprijetno. Prvotno so Überlube razvili za športnike – za frikcijske odrgnine

pri kolesarjih, maratoncih, in potem ugotovili, da gre lahko tudi na vse sluznice. Tudi stilisti za lase ga uporabljajo.« In koliko izdelkov je mogoče še uporabljati za šport, seks in pričesko?

»Odkar sem se začela ukvarjati s spolnimi motnjami, nenehno iščem, kaj je novega v svetu, kaj bi lahko ženskam ponudila,« pravi sogovornica. A še bolj kot pripomočki je pomembno tole, poudarja: »Naj ženskam ne bo tabu vprašati ginekologa, če so take težave, saj je spolnost prav tako kot v rodnem obdobju pomembna tudi pozneje v meni.«

Foto: Šimen Zupančič

sečnice in nožnici, in ti ponavljajoči se uroinfekti se potem prenehajo.« Res je, pravi Jermanova, da se nekatere ženske branijo hormonske terapije, ker se bojijo – neupravičeno – da bodo zaradi nje dobile raka.

»Velikokrat se to zgodi, sploh pri tej lokalni estrogenski terapiji, zato ker večinoma drugih težav nimajo. Tiste ženske, ki imajo še druge težave (ob-

live, nespečnost), te imajo tako slabo kakovost življenja, da so večinoma zelo vesele, da jim to terapijo ponudimo. Te, ki imajo samo lokalne težave, pa berejo o stranskih učinkih in potem po navadi kličejo nazaj. Ampak ti stranski učinki so lahko mikroravni povišanja estrogena v obtoku, večinoma jih pa sploh ni. Pri lokalni estrogenski terapiji ni sistemskih stranskih učinkov. Po-

tem jim razložim, da je to samo začasno jemanje, ki se lahko dela s prekinitvami šest mesecev, ko težave minejo, prekinemo, potem pa spet ... Osemdeset odstotkov jih potem sprejme terapijo, dvajset odstotkov pa še zmeraj reče ne, ampak potem polovica od teh pride nazaj. Ko vidijo, da se težave ne nehajo, začnejo to uporabljati, in veliko jih potem reče, joj, zakaj nisem že prej začela!«

Zdravnik 360 za posvet in napotitev k specialistu.

Po telefonu ali videoklicu.

triglavzdravje

Vaš partner za zdravje.
triglavzdravje.si

*Povprečna ocena zadovoljstva s storitvami Zdravstvene točke za leto 2023: 4,78
Vir: Triglav, Zdravstvena zavarovalnica, d.d., 2023, www.triglavzdravje.si/zdravstvene-storitve/zdravstvena-tocka, spletna anketa zadovoljstva s storitvami Zdravstvene točke

Vadba za starejše

S treningom ravnotežja preprečimo padce in zlome

Če vam stanje na eni nogi predstavlja težavo, se na začetku držite stene in primite dvignjeno nogo.

Vadba za starejše je izjemnega pomena pri ohranjanju zdravja, telesne energije in moči za vsakdanje življenje. Zadostna telesna dejavnost v življenju zmanjšuje možnost pojavnosti krhkosti ter posledične odvisnosti pri starejših – telesna nedejavnost namreč še hitreje pripelje do izgube mišične mase, slabšanja ravnotežja in koordinacije ter s tem povečane možnosti padcev.

TEA DEČMAN

Pomanjkanje gibanja in fizične dejavnosti predstavlja dejavnik za razvoj nekaterih kroničnih nenalezljivih bolezni, kot so debelost, diabetes tipa dve in različne oblike srčno-žilnih obolenj. Prav tako telesna nedejavnost vpliva na pospešen upad kognitivnih sposobnosti, povezana je celo s pojavom in z razvojem alzheimerjeve bolezni.

Vaje za ravnotežje in koordinacijo

Pri starostnikih je pogost vzrok poškodb padec zaradi izgube ravnotežja, zato je redno izvajanje vaj za ravnotežje za starejšo populacijo bistveno. Najboljša izbira so vaje, pri katerih stojimo na eni nogi, ali uporaba ravnotežne žoge. Vaje, pri katerih stojimo na eni nogi, začnemo izvajati statično

in jih nato stopnjujemo oziroma preidemo v gibanje. Takšen primer je vaja, pri kateri enonžno stojimo na mestu, drugo nogo pa primemo za koleno

Telesna nedejavnost lahko hitro vodi v izgubo mišične mase ter s tem v povečano možnost padcev.

in jo dvignemo proti prsnemu košu.

Stojte na eni nogi

Če nam stanje na eni nogi predstavlja težavo, se na začetku držimo stene in primemo

dvignjeno nogo. Poskušamo stati na eni nogi blizu stene ali drugega stabilnega predmeta, ki se ga lahko v primeru izgube ravnotežja oprimemo. Teža je razporejena po celotnem stopalu. Stisnemo kolčne mišice noge, na kateri stojimo. Stisnemo tudi trebušne mišice in nato dvignemo drugo koleno do višine, ko se še čutimo stabilni. V položaju stojimo nekaj sekund oziroma največ pol minute. Vajo večkrat ponovimo, in sicer izmenično z obema nogama. Pridobiti želimo boljše ravnotežje in stabilnost pri dnevnih opravilih (hoji, vstajanju, stanju na eni nogi) in preprečiti padce. Naprednejša različica je, da hodimo naprej in pri vsakem koraku eno nogo

Tudi v naši regiji so priljubljene telovadbe pod okriljem Šole zdravja. Takole smo jih pred nekaj leti ujeli v Šoštanju.

Do specialista, ko ga potrebujete

Ob pojavu bolečin je hiter dostop do strokovne pomoči izjemnega pomena za uspešno reševanje težav in preprečevanje resnejših zapletov. V Centru zdravja Olimia omogočajo, da do izbranih specialistov, medicinske rehabilitacije in drugih storitev s področja fizioterapije pacienti dostopajo takrat, ko to potrebujejo.

Individualni pristop in celostno zdravljenje

Center zdravja Olimia iz Term Olimia je središče dobrega počutja, zdravja in vitalnosti. Tu se v celoto združijo blagodejna moč termalne vode, energija narave, filozofija selfnessa ter bogato znanje sodobne in alternativne medicine. Zaposleni in zunanji sodelavci Centra zdravja s svojim znanjem pomagajo pacientom z bolečinami v križu, vratu, kolkih, kolenih, gležnjih in ramenih. Uspešni so tudi pri lajšanju revmatskih in kožnih bolezni, poškodb po športnih aktivnostih in izboljšujejo stanje po operacijah. Njihove največje prednosti so bogato znanje, celostni in individualni pristop ter združevanje izročil Vzhoda s tehnologijami Zahoda.

Specialisti v vaši bližini

Center zdravja Olimia ponuja preglede pri različnih specialistih že od 90,00 EUR, pacienti pa se tako izognejo dolгим čakalnim vrstam v zdravstvenih ustanovah. V centru zdravja pacientom s težavami lokomotorne sistema – vratu, hrbtenice, kolkov ali kolen – pomagajo specialisti:

- **asis. dr. Matjaž Voršič**, dr. med., spec. nevrokirurgije;
- **Marko Nabergoj**, dr. med., spec. ortopedske kirurgije;
- **Peter Strašek**, dr. med., spec. ortopedske kirurgije;
- **prim. Slavko Kramberger**, dr. med., spec. ortopedske kirurgije.

Izboljšujejo počutje in vračajo gib

Na pregled pri izbranih specialistih v Centru zdravja Olimia se lahko naročijo vsi pacienti s težavami v ramenih, vratni in ledveni hrbtenici, kolenih, kolkih, gležnjih. Opravljajo tudi diagnostično ultrazvočno preiskavo ter injicirajo blokade. Svetovali vam bodo pri zdravljenju poškodb, predlagali najbolj optimalen plan za povrnitev giba in dobrega počutja ter opravili fizioterapijo v Centru zdravja Olimia. Vse, ki želijo enostavneje dostopati do specialista v njihovi bližini in se tako izogniti dolгим čakalnim vrstam vabijo, da jih pokličejo na tel. **št. 03 829 78 02**, pišejo na e-naslov **zdravje.info@terme-olimia.com** ali jih obiščejo na recepciji Centra zdravja Olimia v Hotelu Breza v Termah Olimia.

primemo za koleno ter povlečemo do prsnega koša.

Stranskih dvig nog

Za to vajo uporabimo stol, ki pomaga pri ravnotežju. Začnemo tako, da stojimo za stolom z nogami narazen. Desno nogo počasi dvignemo vstran, pri čemer naj bodo prsti obrnjeni navzven in hrbet naravnost. Spustimo nogo in ponovimo z levo nogo. To gibanje končamo desetkrat na nogo, in sicer z malo počitka med vsako vajo.

Hoja od pete do pete

Začnemo tako, da postavimo desno nogo pred levo, pri

čem pazimo, da se peta dotika vrha prstov. Naredimo približno 20 korakov. Ta vaja, čeprav je preprosta, pomaga izboljšati ravnotežje in krepiti noge, kar pomaga preprečiti padce.

Vaje z žogo

Skoraj vsak ima doma manjšo mehko žogo in žogo za sedenje. Kombinacija obeh pripomočkov lahko služi pri vajah za koordinacijo in ravnotežje. Velika žoga je pogosta zamenjava za stol, saj omogoča aktivno sedenje in postavlja medenico v pravilen položaj. Pri starejših je odli-

čen pripomoček ne le za sedenje, ampak tudi za trening ravnotežja.

Lastovica

Ko dovolj utrdimo ravnotežje, se preizkusimo še v lastovici. Eno nogo pokrčimo za sabo in jo primemo z roko. Počasi jo začnemo dvigati in se hkrati spuščajmo z zgornjim delom telesa proti tlor. Ustavimo se na točki, kjer še lahko obvladujemo telo in lovimo ravnotežje. Z redno vadbo bo hrbet na koncu v ravni vodoravni liniji, noga pa visoko v zraku.

Foto: arhiv NT/Sherpa/Andraž Purg

Dobra spodbuda za vadbo je prijetna družba. Telovadbe se lahko udeležite s prijateljico.

Telesna nedejavnost vpliva na pospešen upad kognitivnih sposobnosti, povezana je celo s pojavom in z razvojem alzheimerjeve bolezni.

Da se vpišemo v skupinsko vadbo, ni nikoli prepozno. (Foto: Pexels)

Pomagamo vam odpraviti bolečine in bolezni ter vas ponovno pripravimo za kakovostno življenje.

Kontaktni podatki:
Fizioterapija Agilis
Opekarniška cesta 15 d, 3000 Celje
(Severna tribuna nogometnega stadiona Z'ležele)
Telefon: 041 557 693, mail: info@fizioterapija-agilis.com

FIZIOTERAPIJA AGILIS je zasebna fizioterapija, ki opravlja nadstandardne fizioterapevtske obravnave brez koncesije. Opravljamo celostno obravnavo in nimamo čakalnih vrst. Ukvarjamo se z akutnimi in s kroničnimi bolečinami, postrehabilitacijskim zdravljenjem, z obravnavo stanj po operacijah.

Poleg ambulantne fizioterapije izvajamo tudi fizioterapijo na domu, in sicer za vse tiste, ki ne morejo priti do ambulate. Ponavadi so to ljudje po možganski kapi, tisti v procesu rehabilitacije po operativnih posegih, osebe s slabšim ravnotežjem in z gibalno oviranostjo ter multiplo sklerozo, s parkinsonovo boleznijo. Na podlagi ugotovitev izberemo metodo dela in izdelamo načrt fizioterapevtskega zdravljenja oziroma rehabilitacije. Poleg vseh manualnih tehnik uporabljamo pri delu tudi najsodobnejše aparature, kot so udarni valovi, laser, tecar in ultrazvok.

**DO ZDRAVNIKA,
KO GA
POTREBUJETE**

**SKLENITE ZAVAROVANJE
ZDRAVSTVENA POLICA!**

Od klica v asistenčni center
**DO FIZIOTERAPEVTA
V 2 DNEH! ***

VARUH ZDRAVJA
VZAJEMNA

*Vir: Vzajemna, d. v. z., stanje na dan 12. 2. 2024

Vzajemna, Ljubljanska cesta 18d, 3000 Celje

Manualna medicina – specialisti za hrbtenico in sklepe

www.mo-gy.si

Zdravniki z zlatimi rokami tudi v Celju

V uradnem zdravstvu obstaja področje, ki je specializirano za zdravljenje gibalnega sistema: hrbtenice, sklepov, mišic, vezivnega tkiva in povezav med njimi – manualna medicina oziroma zdravljenje z rokami, ki ga izvajajo zdravniki specialisti nevrologi in ortopedi.

Medicinski center Mogy je prvi in edini center za manualno medicino v Sloveniji. Obsega sedem ordinacij, v katerih deluje osem zdravnikov specialistov. V triintridesetih letih delovanja so uspešno obravnavali več deset tisoč bolnikov, med njimi tudi veliko takšnih, ki so že imeli napotnico za operativni poseg na hrbtenici. Uspešno sodelujejo z javnim zdravstvom, predvsem s splošnimi zdravniki in specialisti s področja kirurgije, diagnostike in rehabilitacije.

Bistvo zdravljenja je pravilna diagnoza

Ob prvem obisku zdravnik opravi klinični nevrološki in ortopedski pregled, preveri stanje mišic, vezivnega tkiva, refleksov, oceni držo, gibanje in preuči medicinsko dokumentacijo (izvide

in slike) za težave, če bolnik z njimi razpolaga. »Terapije nadaljujemo, ko natančno določimo diagnozo in smo prepričani v uspeh. Če težave segajo zunaj našega področja, bolnika usmerimo k drugim specialistom. Ljudje so nam hvaležni za konkreten nasvet in pomoč,« nam zaupa zdravnik Roman Burdeniuk iz ordinacije Mogy v Celju.

Najpogostejši simptomi in indikacije:

- bolečine v hrbtenici, sklepih, mišicah
- občutki mravljinčenja, zakrčenosti, nemoči
- glavoboli, vrtoglavice, šumenje v ušesih, nespečnost
- stanja po poškodbah in operativnih posegih
- posledice obrabnih sprememb (hondroza, spondiloza, artroza ...)
- okvare medvretenčnih ploščic (protuzija, hernija diska)
- reflektorni sindromi (lumbago, išialgija, cervikalgija ...)
- epikondilitis, sindrom karpalnega kanala
- otroška idiopatska skolioza

Hrbtenica vam bo hvaležna

Največ ljudi potrebuje pomoč manualne medicine v srednjih letih zaradi obrabnih sprememb, preobremenjenosti, prisilne drže in stresa. Veliko je tudi starostnikov z najrazličnejšimi težavami ter ljudi s težavami po poškodbah in operacijah. »Za eno najpogostejših težav bolnikov, dolgotrajno bolečino v križu, ki lahko seva tudi v noge, je običajno potrebnih od štiri do šest terapij, da simptome odpravimo. Težav, ki nastanejo zaradi obrabnih sprememb, sicer ne moremo »izbrisati«, lahko pa uspešno zaustavimo njihovo napredovanje, predvsem pa odpravimo bolečine, zakrčenost in druge težave, ki jih te spremembe povzročajo. Ob koncu zdravljenja predpišemo posebne vaje in kontrolni pregled. Pri težavah z mehкими tkivi, kot je na primer krč v mišici, po domače »heksenšus«, je večinoma dovolj že ena terapija, da izginejo,« pojasni dr. Burdeniuk.

Terapije so varne in učinkovite

Za razliko od kiropraktike ali fizioterapije so terapije manualne medicine bolj natančne in varne ter ponujajo hitre rešitve, saj jih izvajajo zdravniki specialiti. Med obiskom ambulante smo srečali Anito Kirn, ki je ravno prišla s terapije: »Po terapijah se počutim krasno, to je zagotovo dober znak. Posebno za nas starejše, ki imamo nekatere dele telesa izrabljene. Sem sem prišla zaradi pogostih glavobolov in križa, zelo sem zadovoljna, zdravniki imajo zame zlate roke.«

Naročila in informacije:

- ordinacija Mogy Celje, T: 040 866 456
Mariborska 76 (Ludvig dental)
Roman Burdeniuk, dr. med., spec. ortoped, spec. manualne medicine
- ordinacija Mogy Novo mesto, T: 040 56 56 65
Vasilij Banin, dr. med., spec. nevrolog, spec. manualne medicine
- ordinacija Mogy Trzin, T: 01 561 25 21
Andrej Kotov, dr. med., spec. nevrolog, spec. manualne medicine
- ordinacija Mogy Maribor in Tišina, T: 02 470 24 13
Sergej Fedorov, dr. med., spec. nevrolog, spec. manualne medicine
Vladimir Fedorov, dr. med., spec. nevrolog, spec. manualne medicine
- ordinacija Mogy Nova Gorica in Izola, T: 05 300 23 77
Arkadij Januškevič, dr. med., spec. nevrolog, spec. manualne medicine
Genadij Filipov, dr. med., spec. nevrolog, spec. ortoped, spec. manualne medicine
Dimitrij Gaidukevich, dr. med., spec. ortoped, spec. manualne medicine

POSEBNA UGODNOST ZA BRALCE Brezplačna terapija ob prvem pregledu

Ugodnost velja za naročila do 20. 4. 2024.

Redna cena pregleda oziroma terapije je 50 evrov. Brezplačna terapija se izvede po presoji zdravnika v primeru indikacij za zdravljenje. Pregled je plačljiv.

Brezplačna številka

080 12 03

VSE ZA PISARNO

- Prodaja, najem in servis multifunkcijskih naprav
- Celovita ponudba pisarniškega materiala

BiRO bit

W: birobot.si
T: (03) 425 6100

Menjalnica Žnidars, Gosposka ulica 7, Celje.

Odkup neveljavnih starih
švicarskih frankov serije 8!
Samo do konca maja 2024!

03 490 03 36

www.znidars.com

TOSKANA
DELIKATESA

Linhartova 22, zraven tržnice v Celju
(pri znani lekarni)

NOVO V CELJU!
Toskanske
dobrote!

Tilen je pogumno otvoril dogodek in s pesmijo Gremo mi po svoje prepričal strokovno komisijo.

Iva Šeško je navdušila z Alyino skladbo Dobro jutro, življenje.

Črt Korenjak se je v maniri pravih rokerjev odlično predstavil s klasiko skupine Šank rock Pravljica o mavričnih ljudeh.

Jasmine Majcen Clarke je svoj razkošen pevski talent izrazila v pesmi Ko najdeš sebe.

Nastopajoči z osmih celjskih osnovnih šol

Naše akcije

Slovenska pesem združila kar osem celjskih osnovnih šol

Naša radijska karavana, zdaj že 10. sezone akcije Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo se je pretekli teden ustavila v dvorani Glasbene šole Celje, kjer so se predstavili talentirane pevke in pevci iz kar osmih šol v občini: OŠ Frana Roša, OŠ Frana Kranjca, OŠ Hudinja, OŠ Lava, OŠ Ljubečna, II. OŠ, III. OŠ in IV OŠ.

LUKA ŽERJAV

V skoraj polni dvorani Glasbene šole Celje smo videli in slišali 22 glasbenih točk. Pri sluhnilni smo solističnim toč-

kam in štirim duetom, torej je skupaj nastopilo 26 otrok. Kot vedno so bili razdeljeni v dve starostni skupini, in sicer

od 1. do 5. razreda ter od 6. do 9. razreda. Tudi tokrat so prepevali izključno slovenske pesmi. Mlade pevke so spet največkrat izbirale svoje ženske glasbene vzornice; tako smo slišali skladbe Alye, Nike Zorjan, Ditke in Eve Boto. Kar nekaj nastopov so tokrat mladi glasbeniki in glasbenice izvedli tudi ob spremljavi glasbil. Poleg živega petja je bilo mogoče slišati tudi kitaro, kahon in flavto, ki so popestrili že tako odlične nastope.

»Veseli me, da imajo mladi priložnost sodelovati v tem projektu. Hvala vsem, ki s svojim trudom, talentom in z ljubeznijo prispevate k ohranjanju in širjenju slovenskih pesmi,« so besede spodbude, ki jih je mladim talentom iz Celja namenil celjski župan Matija Kovač.

Strokovna komisija, ki jo sestavljajo Klavdija Winder Pantner, Aljoša Bončina in Dalibor Bedenik, je tokrat zaradi nastopov otrok iz kar

osmih osnovnih šol izjemoma izbrala štiri polfinaliste, iz vsake starostne skupine po dva. V mlajši kategoriji sta jih najbolj prepričala **Tilen Kotnik** iz 4. razreda II. Osnovne šole Celje s skladbo Gremo mi po svoje in **Iva Šeško** iz 4. razreda OŠ Frana Kranjca Celje, ki je zapela pesem Dobro jutro, življenje. V starejši kategoriji sta si polfinalni nastop zagotovila **Črt Korenjak** iz 8. razreda III. Osnovne šole

Celje s Pravljico o mavričnih ljudeh in **Jasmine Majcen Clarke**, osmošolka OŠ Frana Kranjca, ki je zapela skladbo Ko najdeš sebe.

Pomembnosti projekta se poleg Mestne občine Celje, ki podpira projekt, zavedajo tudi pokrovitelji: Cinkarna Celje, Bosio iz skupine Aichelin, Pocinkovalnica, Inel, Vivapen, Silkem, Target in Szas, ki zvesto sledijo naši radijski karavani.

Foto: Andraž Purg

CINKARNA

bosio
industrial furnace
solutions

Aichelin
assembly center europe

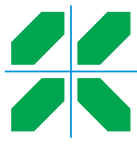
pocinkovalnica

INEL

MESTNA OBČINA CELJE

vivapen

SILKEM

TARGET

SAZAS

novi tednik

radio celje

Štajerski TEDNIK

RADIOPTUJ

Razvijalec programske opreme (m/ž) (Braslovče)

Podjetje Dalosoft je mlado podjetje z izkušenim kadrom, ki se ukvarja s programskimi rešitvami po meri, predvsem na področju ERP-ov za trgovska podjetja, proizvodnjo in veleprodajo ter aplikacijami za terenske podpore. Jagros, d.o.o., Prvomajska ulica 29, 3250 Rogaška Slatina. Prijave zbiramo do 24. 4. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Koordinator vitke proizvodnje (m/ž) (Velenje)

V Gorenju, d.o.o., v Tovarni pralno-sušilnih aparatov iščemo novega sodelavca: koordinatorja vitke proizvodnje (m/ž). Gorenje, d.o.o., Partizanska 12, 3503 Velenje. Prijave zbiramo do 15. 4. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec-blagajničar (m/ž) PE Velenje

Tvoje naloge bodo: priprava in prodaja blaga, svetovanje in pomoč kupcem pri izbiri izdelkov, skrb za sveže sadje ter zelenjavo, priprava in peka pekovskih izdelkov, dopolnjevanje polic z blagom, ohranjanje čistoče ter urejenosti prodajnih polic in trgo-

vine, blagajniško poslovanje. Eurospin Eko, d.o.o., Renški Podkraj 64, 5292 Renče. Prijave zbiramo do 11. 4. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec – m/ž v poslovnih enotah NKD, d.o.o. – za krajši delovni čas 30 ur tedensko (Velenje)

Zaposlitev za krajši delovni čas 30 ur tedensko, pogodba se sklepa za obdobje najmanj 3 mesecev. NKD, d.o.o., MDB 2, 8273 Leskovec pri Krškem. Prijave zbiramo do 27. 4. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Knjigovodja/administrator (Polzela)

Dela in naloge obsegajo: vnašanje in urejanje baz podatkov v programu Pantheon, vodenje blagajne. Ski & Sea, d.o.o., Ob Savinji 12, 3313 Polzela. Prijave zbiramo do 7. 4. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Skladiščnik (m/ž) (Arja vas)

Pričakujemo osebo z izkušnjami, cenimo timsko naravnost, zavzetost, poštenost in ciljno usmerjenost. Mlekarna Celeia, d.o.o., Arja vas 92, 3301 Petrovče. Prijave zbiramo do 7. 4. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Menedžer za razvoj tehnologije (TBDM) junior (Velenje)

Iščemo sodelavca v razvoju, ki želi z nami rasti, napredovati, ustvarjati prihodnost in sooblikovati procese. Plastika Skaza, d.o.o., Selo 20a, 3320 Velenje. Prijave zbiramo do 27. 4. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Monter in serviser hidravličnih sistemov (m/ž) (Store)

Naloge in odgovornosti: montaža hidravličnih sistemov in komponent, inštalacija in servisiranje agregatov ... Hawe, Hidravlični sistemi, d.o.o., Ob Dragi 7, 3220 Štore. Prijave zbiramo do 27. 4. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Monter (m/ž) (Celje – Levec)

V poslovnih enotah Lesnina Levec zaposlimo monterje pohištva in kuhinj! Lesnina Les-MMS, trgovska družba d.o.o., Cesta na Bokalce 40, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 27. 4. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajni predstavnik (m/ž) (Velenje)

Pričakujemo: vsaj višješolsko izobrazbo, prednost

imajo kandidati z izobrazbo s področja tehničnih ved ... Gorenje Orodjarna, d.o.o., Partizanska 12, 3320 Velenje. Prijave zbiramo do 27. 4. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Komercialist za program »kopalnice« (m/ž) (Celje)

Od vas pričakujemo: najmanj V. stopnjo izobrazbe ... Inpos, d.o.o., Opekarniška cesta 2, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 14. 4. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Skladiščnik – izmenovodja v Celju (m/ž)

Priporočene so delovne izkušnje znanja in upravljanja viličarja. Lesoprodukt, d.o.o., Opekarniška cesta 2, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 11. 4. 2024.

do 11. 4. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Čistilka m/ž (Celje)

V letošnjem letu beležimo rekordno prodajo naših izdelkov, zato želimo okrepiti ekipo s kandidatom na delovno mesto: čistilka (m/ž). Biro Ogis, d.o.o., Teharje 56, 3221 Teharje. Prijave zbiramo do 18. 4. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja izmene (m/ž) – Sinsay (Celje)

Tvoja misija: vodenje izmene v odsotnosti vodje trgovine, sooblikovanje postavitev prodajnega prostora in upravljanje marketinških akcij, skrb za ustrezno urejenost prodajnih prostorov, skladišča ter vzdrževanje zaloga ... LPP Fashion, d.o.o., Verovškova ulica 55a, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 11. 4. 2024.

Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Računovodja (m/ž) (Celje)

Iščemo računovodjo v velikem podjetju z dolgoletno tradicijo, ki bo opravljala zahtevnejše delo v računovodstvu v okviru FRS. Celjske Mesnine, Cesta v Trnovlje 17, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 26. 4. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Proizvodni delavec – sestavljalet fotonapetostnih modulov (Prebold)

Od vas pričakujemo: eno leto delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih ... Bisol Group, d.o.o., Latkova vas 59a, 3312 Prebold. Prijave zbiramo do 26. 4. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prst med prsti

Vsak ponedeljek ob 11:20 na Radiu Celje

radio celje

Trgotur kadrovske outsourcing, d.o.o.
VELENJE | trgotur.si | **041 445 550**

USPEŠNA PODJETJA ZA KATERA IZVAJAMO KADROVSKE STORITVE, ZAPOSLUJEJO:

► MONTER M/Ž Celje Rok za prijavo: 18.4.2024	► DELAVEC V PROIZVODNJI (ŠIVILJA, KROJAČ) M/Ž Celje Rok za prijavo: 18.4.2024	► OPERATER NA LINIJI DODELAVE – REZALNI STROJ M/Ž Šoštanj Rok za prijavo: 12.4.2024
► KOMERCIALIST M/Ž Šoštanj Rok za prijavo: 30.4.2024	► SKLADIŠČNIK – PRODAJALEC M/Ž Šoštanj Rok za prijavo: 30.4.2024	► ČISTILKA M/Ž Celje Rok za prijavo: 18.4.2024
► TRAKTORIST M/Ž Turn Rok za prijavo: 30.4.2024	► TRAKTORIST – SADJAR M/Ž Velenje Rok za prijavo: 30.4.2024	► PROJEKTANT M/Ž Celje Rok za prijavo: 15.4.2024

Več o delovnih mestih najdete na **trgotur.si**

Potrebuje pomoč?

- Kadrovske outsourcing
- Vzpostavitev splošnih aktov, pravilnikov
- Kadrovska reorganizacija
- Sistemizacija delovnih mest
- Razvoj kadrov
- Obračun plač in nagradnih sistemov
- Iskanje domačin in tujih kandidatov za zaposlitev
- Izvedba javnih razpisov
- Varstvo osebnih podatkov in poslovnih skrivnosti
- Novi načini dela in pravilnik o delu od doma
- Delovno-pravno in kadrovske svetovanje

Več informacij za podjetja na 041 445 550 ali **splet@trgotur.si**

Zvezde MED zvezdami

PRIREDITVENI PROSTOR
SKUP'N PLAC

BRASLOVČE

PETEK, 31. MAJ 2024

OD 17. URE

novi tednik radio celje 70let

OBČINA BRASLOVČE

ZLATI POKROVITELJ: **ijager**

www.kamra.si

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Rubriko ureja Osrednja knjižnica Celje.

Upodobitve nadangela Mihaela iz zbirk Pokrajinskega muzeja Celje (1)

Bog oče, neznani kipar, neznani avtor, zač. 18. stol., les, pozlačen, posrebrjen. Kip predstavlja Boga očeta na oblakih z dvema angeloma. Bog oče občasno na upodobitvah poslednje sodbe nadomesti Kristusa, ki zaseda najvišji položaj, tik nad vrhovnim nebeškim poveljnikom sv. Mihaelom.

Nadangel Mihael je najbolj čaščen med angeli in ga srečamo tako v Stari kakor v Novi zavezi Svetega pisma. Njegovo ime pomeni »Kdo je kakor Bog?«, je najpomembnejši med nadangeli in vedno stoji pred Bogom, kateremu prinaša molitve ljudi, tem pa božje razodetje. V Stari zavezi ga prerok Daniel imenuje eden prvih knezov (Dan 10,13) ter je zmagovalac proti upornim, padlim angelom in vojskovodja nebeške vojske. Kljub svoji neznanski moči pa je popolnoma predan in pokoren Bogu.

Vera v angele in njihovo upodabljanje obstajata že od nekdaj. Izraz angel izvira iz grške besede ángelos in pomeni odposlanec, kurir ali sel. Angele v vlogi božjih slov srečamo v vseh velikih religijah sveta: krščanstvu, judovstvu, budizmu, hinduizmu in islamu. Zgodovinsko gledano so plod križanja izvirnih egipčanskih, babilonskih in perzijskih nadnaravnih bitij, kar je ustvarilo podobo

krilatega božjega glasnika, kakršno poznamo še danes. Osnovna angelska oblika je od preteklosti do danes ista in ni doživela temeljitejših sprememb.

Najstarejše izoblikovane upodobitve so ohranjene v Egiptu, Indiji, Babiloniji, Perziji, najdemo jih tudi pri Arabcih in Judih. Z angeli se srečamo pri zgodnjekrščanskih naukih, kakršen je gnosticizem. Na prekrasne zgodbe o angelih Harutu in Marutu naletimo tudi v islamu. Angelsko hierarhijo sestavlja angelski zbori, vendar so glede na vir lahko poimenovani tudi drugače. Dionizij Areopagita, najstarejši krščanski tolmač sublimne angelske skrivnosti, navaja, da so nadangeli »sli, ki prenašajo božje ukaze« in so najpomembnejši posredniki med ljudmi in Bogom. Med drugim pa imajo največ pravic do slave in v Razodetju stojijo pred Bogom. Kadar govorimo o nadangelih, na splošno velja, da jih je sedem. V Svetem

pismu so po imenu predstavljeni trije nadangeli – božji odposlanci – s posebnimi nalogami: Mihael, Gabriel in Rafael; islam priznava štiri, v Koranu pa sta omenjena le Gabriel in Mihael. Vsi godujejo 29. septembra, na dan, ki so ga že od 9. stoletja povezovali s časom sejmov, žetvenih običajev, koncem šole in podobno.

Pri čaščenju sv. Mihaela velja, da je nadomestilo čaščenje kakšnega poganškega božanstva. Po prikazovanju sv. Mihaela 8. maja 492 na Monte Garganu v južni Italiji se je čaščenje Mihaela z nezadržno naglico razširilo po zahodni Evropi. Prve znane upodobitve sv. Mihaela izvirajo iz zgodnjega 6. stoletja, ko je upodobljen sam ali skupaj z nadangelom Gabrielom. Skozi zgodovino pa sledimo njegovim upodobitvam na vseh področjih umetnosti.

Se nadaljuje.
Gabrijela Kovačič,
Pokrajinski
muzej Celje

ALBUM S CELJSKEGA

Hiša prednikov v Veračah na Kozjanskem, okrog 1960

Očitno so se fotografirali na nek sončen pomladanski dan ob enem od obiskov pri starših – hčerka in starša. Skoraj ni moglo biti drugače, kot da bi bil za objektivom hčerin mož.

Fotografija je zanimiva z več vidikov, med drugim zato, ker so vsi trije očitno nekoliko v zadregi. Vsak od treh je roke, s katerimi med fotografiranjem ponavadi res ne vemo točno, kam, držal malo drugače. Hčerka jih je prekrizala nekje za hrbtom, oče spredaj, mama pa jih je držala kar ob telesu. Posnetek je zanimiv tudi zaradi oblačil. Ni zelo izrazito,

a vsaj med mamo in hčerjo je opaziti razkorak med mestno in podeželsko vsakdanjo nošo v šestdesetih letih 20. stoletja. Različni sta tudi njuni pričeski in, ne nazadnje, dolžini njunih kril. Oče je zanimiv, ker z držo in pogledom izraža odločnost in celo nekakšno osrednjost. In to ne da bi stal na sredi med ženskama.

Ker se hiše, ki je danes ni več, dobro spomnim, ne pa tudi vseh detajlov, mi je v oči padla podrobnost, ki je za portretiranci. Lesene z apnom beljene domače hiše z malimi okni in slamnato streho se drži manjša zgradbica – stra-

nišče na štrbunk. Zanimivo je, da je to krito z opeko. Morda je bilo k hiši prizidano pozneje.

Fotografija interierja sicer ne kaže, a sama se natančno spomnim vseh štirih prostorov – sprednja hiša s krušno pečjo in bogkovim kotom, zadnja hiša s posteljo in omaro, štedilniška kuhinja s kuriščem peči in veža z nekakšno lestvijo na podstrežje.

Posnetek kaže še lesena vratca, ki so vodila na vrt, od tam pa je bil vhod tudi v klet, kjer je čez zimo na kupu ležal krompir in morda še kaki drugi shranki. Med hišo in vrtom je

Od leve: Marija Hederih, Helena Hrvatič in Franc Hrvatič

Rubriko pripravlja: Domoznanski oddelek Osrednje knjižnice Celje
INFO: srecko.macek@knjiznica-celje.si
Medijski pokrovitelj: Novi tednik
Vir: www.kamra.si, Album Slovenije – osebni spomini 20. st.

bila s kamni tlakovana pot, ves vrt pa je obdajala ograja.

Kadar sem danes v Veračah, vidim čisto drugo podobo. Ne vrta ne hiše ni več. Ker pa se spomnim, kje je rasel

drobnjak, ga lahko še vedno poiščem med šopi trave. Še je tam in še vedno diši po stari mami Lenčki.

Najbolj nenavaden je njen zapis na hrbtni strani foto-

grafije: zadnje naše veselje, je napisala. Res ne vem, kaj je s tem mislila, lahko pa ugibam.

Prispevala:
Jerneja Ferlež

INFORMACIJE
WWW.POKMUZ-CE.SI
MUZEJ@POKMUZ-CE.SI
03/42 80 962
031 612 618

POKRAJINSKI MUZEJ CELJE

ODPIRALNI ČAS
TOREK - SOBOTA:
10.00 - 18.00
PONEDELJEK, PRAZNIKI:
ZAPRTO

PREDAVANJE DR. MIHE KOSIJA
GROFJE CELJSKI
IN NJIHOVI GRADOVI
TOREK, 9.4.2024, 18.00, KNEŽJI DVOR

Veltrag, d.o.o.
Latkova vas 221a; 3312 Prebold
info@veltrag.si; www.veltrag.si
T: 03 703 12 60

- elektroinstalacije
- meritve strel vodov in elektroinstalacij
- obnova in vzdrževanje elektroinstalacij
- polaganje zemeljskih kablov – daljše linije

VELTRAG
ZA VAREN IN PRIJAZEN AMBIENT

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje ali na mail tajnistvo@nt-rc.si in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

Verouk

Fant povabi na zmenek dekle, ki sicer dela kot učiteljica verouka. Sprehajata se po parku in ji ponudi cigareto. Ona: »Ne, hvala, le kaj bi potem rekla učencem pri verouku!« Gresta naprej in povabi jo na pijačo. Odgovor je isti: »Ne, hvala, le kaj bi potem rekla učencem pri verouku!« Nazadnje sedeta v avto, da jo odpelje domov, in že malo obupan pravi: »Bi šla z mano v hotel?« Ona: »Seveda, z veseljem!« On: »Kako pa zdaj to? Kaj pa boš rekla učencem?« Ona: »To, kar jim vedno pravim: Ni treba kaditi in piti, da bi se lepo imeli!«

Naglušen direktor

Tajnica pozdravi skoraj gluhega direktorja: »Dobro jutro, prasec stari. Kje si hodil vse do zdaj, impotentnejš blesavi?« »Pri zdravniku sem bil in sem dobil povsem nov slušni aparat.«

Študenta

Na sprehajališču dregne študent prijatelja: »Ali vidiš tisto v mini krilu na oni strani ceste?« »Vidim, dobra mačka. Kaj je z njo?« »Z njo sem že večkrat spal.« »Res? Kje pa?« »Na predavanjih.«

Pes

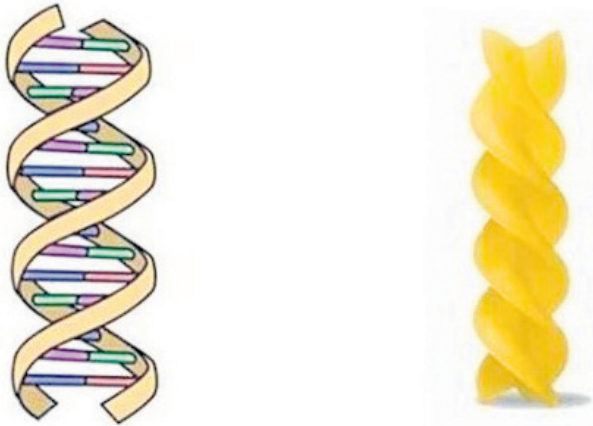
Policist ustavi Janeza: »Gospod, psa ne smete voziti na sprednjem sedežu.« Janez: »Saj je vendar plišast.« Policist: »Pasma ni pomembna!«

Dober sluh

Ob pivu se Anglež, Francoz in Slovenec hvalijo, kako dobro slišijo. Anglež reče: »Nekaj noči nazaj me je zbudil nek šum. Preiskal sem vso hišo, da bi odkril, kaj se dogaja. Šele ko sem stopil na zelenico, sem ugotovil, da slišim, kako raste trava.« »Ah, to ni nič. Tudi mene je neko noč zbudil šum. Vso hišo sem obrnil na glavo, ko pa sem vstopil v garažo, sem ugotovil, da slišim, kako rja nažira moj citroen,« reče Francoz. Potem se oglasi Slovenec: »To ni nič, fanta. Minuli večer sem zaslišal šum v omari. Odprl sem jo in ne bosta verjela, kaj sem slišal.« »Kaj?« »Kako mi plašč odhaja iz mode!«

Normalen DNK Italijanski DNK

Oven

Mesec ljubezni bo pri vas malo pohitel, saj vas že v začetku aprila, 5. dne, obišče Venera in vas odpre za romantično ljubezen. Samski boste imeli odlične priložnosti, da pritegnete v svoje življenje sorodno dušo, in vezani, da okrepite ljubezen v dvoje. Vsem pa bo jasno, da je čas za drugačen način življenja, za upočasnitev in predvsem okrepitev ljubezni do sebe.

Bik

Prebudili se boste in se dejavneje lotili vsega, kar vam veliko pomeni. Iskrice strasti vas bodo poživljale in vam pomagale preseči cono udobja. Morda boste malo preveč trmasti, a se vam bo na koncu ves trud poplačal. 19. aprila preide Sonce v vaše znamenje in vas podpre povsod, kjer boste želeli zažareti na polno. Iskreno sodelujte z njim. Vse najboljše!

Dvojčka

To bo zanimiv mesec, v katerem pa se ne boste mogli v popolnosti izraziti navzven niti narediti večjih prebojev, saj je vaš vladar v retrogradni fazi in je čas za notranji pregled. Ne jezite se in ne bodite nestrpni do drugih, ki bodo vse lažje uresničevali kot vi. Poglobite se vase in se naučite, kje po navadi izgublja energijo ter kam gre vaša strast. Če to odkrijete, boste rešili marsikaj.

Rak

Preteklost vas bo lovila in to vam ne bo všeč. Iskali boste načine, da bi se izognili vsemu skupaj, a se ne bo izšlo, dokler se sami ne boste osvobodili čustvenih zank ter prenehali iskati potrditve po starem. Smiselno je ugotoviti, čemu želite potrditve od tistih, ki so vam povzročili že toliko gorja. Najmočnejša polna luna, vesak, vam bo dala nove možnosti.

Lev

Polni boste dinamike in poleta, imeli boste odličen magnetizem za okolico. Morebiti boste malo trmasti, a je pomembno, da sledite sebi in svojim željam, še posebej letos. Sončni mrk vam bo pokazal, kje ste šibki in katere navezave je dobro opustiti. Ne dovolite umu, da vas vodi, temveč izhajajte iz moči lastnega zadovoljstva, ki naj vam bo merilo pri vsaki odločitvi.

Devica

Prisiljeni boste na vse pogledati še enkrat in ugotoviti, kje ste napravili napako, ki vas bremeni in vam jemlje življenjsko energijo. Pri tem vam bo pomagal vaš vladar, ki bo v retrogradni fazi in vam bo omogočil, da jasneje opazite lastne spremembe in vplive okolja, ki so vas pripeljali do sedanjega stanja. Kaj vse ste naredili zavoljo drugih? Preverite vse.

Tehnica

Dinamični, a tudi nemirni boste. Želeli boste urediti tisoč stvari, toda na koncu boste spoznali, da morate nazaj k sebi in izkoristiti dobre energije za telesno zdravje in kondicijo. Poskrbeli boste za vse tiste cilje, ki so za vas osebno pomembni, in pri tem se boste samski morda odločili, da je čas za dvojino, ter se aktivirali tudi v tej smeri. Ne hitite, uživajte v dogajanju.

Škorpion

Strast bo potrkala na vaša vrata in pozabili boste na vse drugo. Številne simpatije bodo čutile vaš magnetizem kot povabilo in ne boste imeli pravega miru. To lahko vezanim povzroči kar nekaj težav, samski pa se boste morali odločiti, kaj si zares želite od dvojine, saj vam bosta sama strast in fizična povezava kaj hitro postali premalo. Bodite najprej iskreni do sebe.

Strelec

Ustvarjalni in sproščeni boste in s tem boste dosegali največje rezultate. Veliko stvari se bo uredilo samodejno, in če boste sledili svojim srčnim načrtom, boste najuspešnejši. Vendar ne čakajte na boljši čas in ne predstavljajte svojih načrtov, saj zanje ne bo nikoli boljše priložnosti. Če ste pripravljeni na dobre spremembe, le sodelujte v odličnem dogajanju.

Kozorog

Navdušeni boste nad sabo in življenjem ter vsem, kar se vam bo dogajalo. Začeli boste verjeti in zaupati podpori zvezd, ki vas bo dobro vodila tudi skozi manjše preizkušnje. Doma boste namreč morali vzpostaviti nov red in način sodelovanja, a lahko se zgodi, da bo nekaj upora. Ne vstopajte v prepire, temveč izkoristite notranjo moč za sodelovanje.

Vodnar

Zvezdni vplivi vas bodo usmerili v dom in zaželeli si boste spremembe. Pregledali boste vse omare in prečistili vse, za kar se vam bo zdelo, da vas ovira pri sproščnem življenju. Ne boste pa želeli pregledati čustvene plati in se soočiti s primanjkljaji, ki vam jemljejo energijo. Domače stanje se vam bo zdelo premlačno, preveč rutinsko, in povzročilo vam bo dihalne težave.

Ribi

Ljubezen ali zaljubljenost vam bosta spreminjali načrte iz trenutka v trenutek. Polni boste navdiha in želje po večji harmoniji v življenju. To se vam bo pomagalo prenoviti tako telesno kot duševno in vzpostaviti nov odnos do vsega. Prvomajski prazniki vas bodo navdušili nad družanjem in zaželeli si boste sprememb v tem pogledu. Novo obdobje je tako pred vami.

Mesečni horoskop za april je pripravila Andreja Novak, Merkaba

3K

POMANUŠAN
MODEL
ZEMLJE

SAMODEJNA
NAPRAVA

OSNOVA
OMAKE
GUACAMOLE

DR. ... JE
PREŠERNOV
NADIMEK

KRAJ PRI
OPATJI

VAJA V
KARATEJU

LAHKO
UGOTOVLJIV

GRŠKA
BOGINJA
MAŠČE-
VANJA

GRAFIČNI
PRIKAZ
POJAVA

KAČAR

POSTANEM
BOGAT

STRANSKI
DEL
... DANCE JE
AKROBATSKI
PLES

19

AMERIŠKI
IGRALEC
(CHUCK)

GRŠKA
BOGINJA
NESREČE

SLOVENSKA
PEVKA
ŽNIDARIČ

EMILE ZOLA
INŠTITUT
ZA SODNO
MEDICINO

1

KRIŽANKA
&
UGANKA

SKRIVNOST
NOST

PRIBALTSKI
DRŽAVI

POČASI
GOREČ

POVEZUJE
HAMBURG S
SEVERNIM
MORJEM

POSEDUJVA

... PLANINA
JE GOROVJE
V SEVERNI
MAKEDONIJI

REPUBLIKA
SLOVENIJA
ČRNO-BEL

DRŽAJ
METLE

GLAVNO
MESTO
PAKISTANA

PODPORNI
ELEMENT

STREŽE
PUJAČO

ALFA ...
OMEGA

AMERIŠKA
IGRALKA
NOVAK

OTOK
ČAROVNICE
KIRKE

3K

ŠVEDSKA
IGRALKA
VIKANDER
BLEDICA

STROKOV-
NJAK ZA
BIOLOGIJO

LIGA
NARODOV

REVUIA O
MODI

KANADSKA
PEVKA
(CELINE)

FRANCE
BEVK JE NA
PISAL GRI-
VARJEVE ...

ČE SLIŠIŠ
HUDO MRAV-
LJICO PO ...
GODRNJATI

NASPROTNO
OD DIEBEL

12

PREBIVALCI
DAVČE

15

IGRA GA
SYLVESTER
STALLONE
TROPSKO
DREVO

GOI, BREZ
OBLEKE

IVO
MOJZER
VODNIK: ...
OŽIVLJENA

8

ZNAMENJA
ČASTI IN
POLOŽAJA

VRHUNJE
OBLAČILO

OBRAZEC
ZA VPIS
PISANA
PAPIGA

9

SLOVENSKI
ODBOJKAR
PAJENK

DERIVATI
AMONIJAKA

MAVEC
(POG.)
ŠIFRA

RAZŠIRJENI
STROKOVNI
KOLEGIJ

13

PREHRANJU-
JEMO SE

2

MILANSKI
NOGOMETNI
KLUB

MESTO NA
JAPONSKEM
ZAJELI SO JO
TERORISTI

11

20

VELIKO
GOVORJEN-
JA, ... DEŽJA

MAJHEN
VUJAK

VETRNI
JOPIC

...IRSKA
BISTRICA

VODJA UPOR-
NIH RIMSKIH
SUŽNJEV
OKRAS NA
VRHU KAPE

16

RIBONUK-
LEINSKA
KISLINA
(ANG.)

ZLAHTNA
KOVINA
(SIMBOL Ir)
ROMEOVA
LJUBEZEN

3

FEDERATIVNA
NARODNA REPUBLIKA
JUGOSLAVIJA
IT. IGRALKA
(SOPHIA)

kg, W, m

ESKIMI

BOBRI SO
ROMAN
JANEZA ...
GRIC, HRIB
(NAR.)

7

NEKDANJA
IT. LIRA

ODPRTO
PRVENSTVO

6

OKREPITI,
UTRDI

ARGENTINA
IMA SKUPNO
MEJO S ...

SUDOKU 616									
	6		4						
	5		9				2		
	4	8	2		6		5		
		1						8	
				4	9				
		4			5	2		7	
				1		5			
				7		8		4	
3		7							

SUDOKU 307									
	6	1	7						
		7	3				7	5	2
					7	9	2		
	8	9			1				
		2			4		1		
4									
7				8	5	2	3	9	
8				9		4		7	

REŠITEV SUDOKU 615

6	8	1	2	7	4	9	3	5
9	3	5	1	8	6	2	7	4
7	2	4	3	5	9	8	6	1
2	9	8	4	3	5	6	1	7
1	6	3	8	9	7	4	5	2
5	4	7	6	1	2	3	9	8
3	7	9	5	4	8	1	2	6
8	1	6	7	2	3	5	4	9
4	5	2	9	6	1	7	8	3

REŠITEV SUDOKU 306

7	2	3	8	1	5	4	9	6
4	8	5	9	6	3	7	1	2
9	6	1	4	2	7	8	5	3
1	4	9	7	8	2	3	6	5
5	3	2	1	4	6	9	8	7
8	7	6	3	5	9	1	2	4
6	1	8	5	7	4	2	3	9
2	9	4	6	3	1	5	7	8
3	5	7	2	9	8	6	4	1

novi tednik

Prvi v regiji

V naših križankah

boste preprosto uživali.

Križanke po meri reševalcev. Ker si zaslužite najboljše.

www.trik.si

3K

90,6 95,1 95,9 100,3

radio celje

Vedno z menoj!

POSTANITE NAROČNIK NOVEGA TEDNIKA
IN PRIDOBITE UGODNOSTI

novi tednik

Vedno z menoj!

- vsak teden brezplačno prilogo STOP SPORED
- vse posebne priloge Novega tednika
- 4 brezplačne oglase v Novem tedniku (do 10 besed)
- 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje
- 15-odstotni popust pri objavi osmrtnic in zahval v Novem tedniku
- izbrani izleti po ugodnejših cenah z avtobusom zvestobe
- praktična darila za nove in obstoječe naročnike
- druge ugodnosti

Več informacij: narocnine@nt-rc.si

Telefon: 03 422 51 71

www.novitednik.si

novi tednik

do do 17. septembra

NAROČILNICA ZA novi tednik

Ime in priimek:

Naslov:

Telefon:

Datum naročila:

E-naslov:

Podpis:

Naročnino bom plačeval: ☐ mesečno ☐ na 3 mesece ☐ na 6 mesecev ☐ letno

☐ Soglašam s prejetjem računa na elektronski naslov (e-mail)

S podpisom potrjujem naročilo Novega tednika do pisanega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev. Pogoj in spletna prijava: https://www.novitednik.si/postanite-narocnik

NT&RC, d.o.o., Prešernova 19, 3000 Celje

Sončno odprtje tekaške sezone

Velikonočni tek v Celju je tudi letos ob Šmartinsko jezero privabil številne tekače z vseh koncev Slovenije in tujine, ki so sončno soboto preživeli v znamenju teka in druženja.

Trase AC Frimobil 13. Velikonočnega teka okrog Šmartinskega jezera so v dopoldanskih urah najprej odprli najmlajši tekači na brezplačnih otroških tekih na 500 metrov in 1 kilometer. Nato so se na že ustaljeni 4,5-kilometrski trasi Jezerske kraljice in na novi, spremenjeni 11-kilometrski trasi pomerili odrasli. Kljub visokim temperaturam v cilju ni manjkalo zadovoljnih obrazov, najboljši tekači so si z rezultati prislužili še vrednostne darilne bone in pakete.

SJ

Venček najhitrejših na 11 km. Šmartinsko jezero je gostilo velikonočni tek. (Foto: arhiv organizatorja)

Kdor prinese ogenj k hiši, dobi evro ali dva

Velikonočni ogenj sodi med zunanje simbole velike noči. Običaj ohranjajo v številnih župnijah. Med njimi tudi na Polzeli in v Andražu, kjer ogenj prižgejo in blagoslovijo na veliko soboto zgodaj zjutraj. Na Polzeli je to storil župnik Urban Lesjak, v Andražu Sandi Koren.

Verniki, predvsem mlajši, z njim prižigajo lesne gobe, ki pri tlenju oddajajo prijeten vonj. Tleče gobe ponesejo v stanovanja in druge prostore ter s tem simbolično obvarujejo domove pred požarom. In zakaj tako zgodaj zjutraj? Nekoč namreč skoraj ni bilo gospodinje, ki ne bi z njim zanetila ognja na domačem ognjišču in nato na njem skuhalo velikonočne jedi. Fantje, ki so nosili ogenj, so kar tekmovali, kdo bo k hiši prvi prinesel ogenj. Ta je namreč smel priti na veliko noč po pirhe. Danes je to povsem drugače. Kdor prinese ogenj k hiši, dobi evro ali dva.

ŠO

Potem ko je župnik Urban Lesjak na Polzeli pred cerkvijo blagoslovil ogenj, so številni prižgali lesne gobe in jih ponesli v svoje domove in tudi k sosedom ter prijateljem. (Foto: TT)

Tokrat so svoja raziskovanja predstavili dijaki

V Šolskem centru Celje je bila pred dnevi javna predstavitev raziskovalnih nalog dijakov celjskih srednjih šol, ki so nastale v okviru projekta Mladi za Celje.

124 dijakov z 41 mentorji je strokovnim komisijam predstavilo 53 raziskovalnih nalog. Gre za projekt z najdaljšo, več kot štiridesetletno tradicijo načrtnega dela z mladimi na področju znanosti in razvoja v Sloveniji.

SŠol

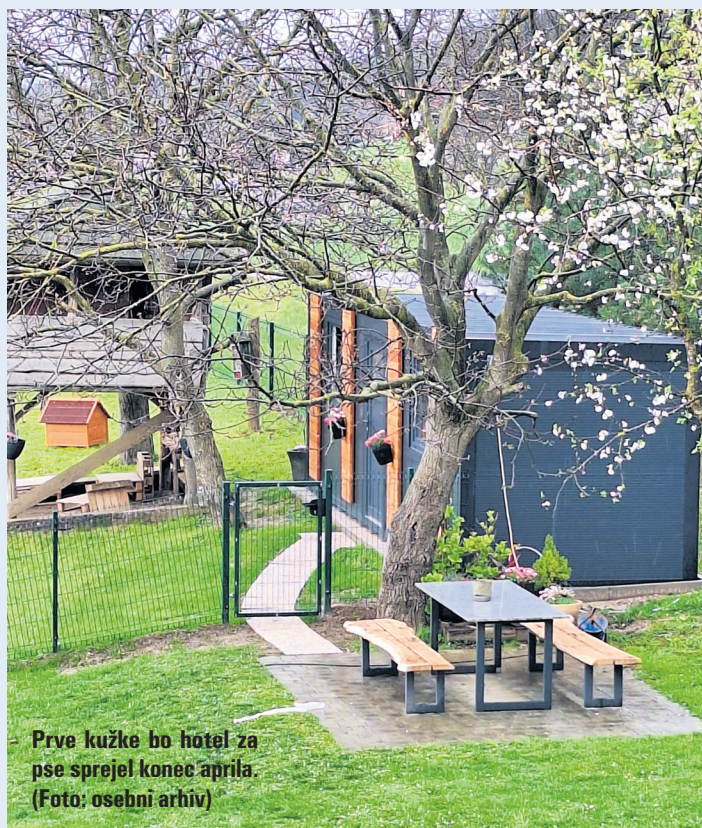
Gre za projekt z najdaljšo tradicijo. (Foto: arhiv občine)

Kmalu hotel za pse

Lastniki psov se pogosto soočajo z dilemo, kako poskrbeti za svojega kosmatinca med počitnicami oziroma dopustom. Rešitev ponuja nov hotel za pse, ki bo v Slovenskih Konjicah odprl vrata konec aprila. V njem bo lahko sočasno bivalo 14 psov manjše in srednje rasti.

Hotel je na robu mesta, ob vznožju Konjiške gore, kjer je veliko sprehajalnih poti. Kot je povedala Mojca Kovačič, se je pobuda za pasji hotel porodila predvsem iz velike ljubezni do psov, saj jih imajo v njihovi družini kar pet. Pse bodo v nov hotel začeli sprejemati maja, pred sprejemom je predvideno predhodno spoznavno druženje s psom in z njegovim lastnikom. V hotelu bodo lahko bivali le zdravi psi, gonečih psič ne bodo sprejemali. Po besedah Kovačičeve bo imel vsak kuža na voljo velik, svetel, ogrevan in klimatiziran prostor za spanje in počitek. Poleg hrane in nege bodo psom zagotavljali sprehode v naravi, čez dan bodo bivali v grajenih izpustih v naravni senci dreves, lahko bodo uživali na ležalnikih pod drevesno hišico ali na igralih ter se družili s pasjimi prijatelji. V primeru dežja bodo psi v igralnici, ki je prilagojena njihovim potrebam.

BF

Prve kužke bo hotel za pse sprejel konec aprila. (Foto: osebni arhiv)

Prvi festival, namenjen psom

V Celju bo 12. in 13. aprila Janus festival. V sklopu tega bo v soboto, 13. aprila, ob 16. uri na celjski Mestni plaži izveden tudi prvi evropski glasbeni dogodek, namenjen psom – Koncert za kužke.

»Glasbe, ki jo ljudje obožujemo, živali praviloma niti ne opazijo. Obstaja pa širok nabor zvokov in zvočnih barv, nad katerimi se psi navdušujejo – te bodo uporabili glasbeniki pri izvedbi novih skladb, ki jih je prav za to priložnost napisal kontrabasist Miha Firšt,« pravijo v Hiši kulture Celje.

Skladbe Milonga para puppies, Bulldog blues, Schnauzer polka, Squiky disco in druge bodo izvedli Miha Firšt na »pasja glasbila«, violinist Matija Krečič, pianist in dirigent Davorin Mori in tolkalist Urban Krč.

Janus festival bodo sicer odprli s petkovim Piknik koncertom, na katerem bodo vrhunski slovenski glasbeniki izvajali komorna dela slovenskih skladateljev. V soboto bomo lahko prvič v Sloveniji prisluhnili tudi deveturni klavirski skladbi Vexation priljubljenega francoskega skladatelja Erika Satieja, med izvedbo katere bo slikar Tomaž Milač naslikal novi mural, festival pa se bo končal v Plesnem forumu Celje s koncertom Best of Tango.

SŠol